

Celje - skladišče

D-Per

214/1966



1119660214, 19

COBISS

OSREDNJE KNJ. CELJE

Leto X
9. 11. 1966
St. 19

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

POVODOM 14. OKTOBRA-

praznika opštine Kruševac

14. oktobra 1944. — pre 22 godine — bio je oslobođen Kruševac, grad u srcu pitome Župe, srednjevekovna prestonica cara Lazara i centar otpora u toku narodnooslobodilačkog rata, grad na području borbenog, partizanskog i nikad pokorenog Jastrepca. To je grad koji se poput svih naših gradova razvija i širi iz dana u dan te kroz to menja svoj lik. Iz staroga izrasta novo, a kroz tu rast menjaju se i ljudi — njegovi žitelji, menja se njihov način mišljenja i navike — sve to prerasta u kvalitativno nove dimenzije, što je još naročito značajno za razvoj naše socijalističke zajednice.

pečat dale sportske i druge priredbe i manifestacije. Opet je oživela uspomena na dane borbe i patnji, teške ali slavne dane srpskog naroda u toku NOB, uspomena koja dopire od 1941. godine pa sve do 14. oktobra pre 22 godine, kada je na ulice grada došla sloboda. Taj je dan duboko usečen u srca stanovnika Kruševca kao mnogi drugi teški i slavni dani u čiju uspomenu postavljen je u centru Kruševca veličanstveni spomenik koji upozorava na predjeni trnoviti put i na to da je sloboda bila plaćena ogromnim žrtvama.

Jutro 14. oktobra, jasno i čisto, jutro koje je pre 22 godine na-



Svake godine Kruševljani pozdravljaju taj svoj praznik vrstom priredaba. Ove godine — na 22. godišnjicu oslobodjenja grada — u tu njihovu svečanost uključili su se i predstavnici našeg kolektiva iz Celja kao i oni iz pogona VI u Kruševcu. Doprinos bogatom programu grada — priredjivaca dalo je i naše preduzeće svečanim otvaranjem pogona VI. Predstavnike našeg radnog kolektiva grad Kruševac primio je u predveče velikog praznika svojom pretprazničnom ustalasanom živahnošću kojoj su naročiti

javilo tom gradu novu, lepšu budućnost, koja je danas u Kruševcu, kao i svim našim gradovima i predelima veoma vidljiva i osetna. Odeven u praznično ruho Kruševac je u svečanoj atmosferi pozdravio sve svoje goste, a pre svega nekadašnje borce južnomoravske brigade, oslobodioc svoga grada. Preko niza priredaba i dodira sa stanovnicima Kruševca i naši predstavnici su kroz oživljene uspomene proživeli i upoznali njihov trnoviti put u poluprošlom, a ipak stalno prisutnom razdoblju, uz saznanje da

sada i naš kolektiv konkretno saradjuje u daljoj izgradnji i razvoju njihovog grada.

Svim stanovnicima Kruševca želimo i nadalje mnogo uspeha u njihovim kao i našim zajedničkim naporima za bolju budućnost sviju nas i naše divne domovine Jugoslavije.

Iz starega raste novo, s to rastjo pa se spreminjajo tudi ljudje — njegovi prebivalci, spreminja se njihov način mišljenja in njihove navade, vse to pa prerašča v kvalitetno novo vsebino, ki je še posebej značilna za razvoj naše socialistične skupnosti.

Vsako leto pozdravljajo prebivalci Kruševca svoj praznik z vrsto prireditev. Letos — ob 22-letnici osvoboditve, so se tej njihovi svečanosti pridružili tudi člani našega delovnega kolektiva iz Celja, pa tudi iz obrata 6 v Kruševcu. Prispevek bogatemu sporedu mesta — prireditelja je dalo tudi naše podjetje s svečano otvoritvijo obrata 6. Predstavnike našega kolektiva je mesto Kruševac sprejelo na predvečevalikega praznika s svojo praznično vzvalovano živahnostjo, ki so ji še poseben poudarek dale športne in druge prireditve in manifestacije. Spet je oživel spomin na dneve borbe in trpljenja, na težke in slavne dni (Nadaljevanje na 2. strani)

Ob 14. oktobru — prazniku občine Kruševac

14. oktobra 1944 — pred 22. leti — je bil oslobojen Kruševac, mesto v srcu Župe, srednjeveška prestolnica carja Lazarja in središče odpora v času narodnoosvobodilne borbe, mesto na području borbenega, partizanskega in nikdar uklonjenega Jastrepca. To je mesto, ki se kot vsa naša mesta širi in razvija iz dneva v dan in spreminja svoj izgled.

Povelja u ime živih

U ime živih, mi danas odajemo poštu:

partizanima, komunistima, rodoljubima, NJIMA palim borcima i žrtvama nemačkih porobljivača i nacionalnih izdajnika, NJIMA borcima i tvorcima slobode, NJIMA uspravnim u patnji opstajanja, nepokornim pred silom i osvajačem, postojanim u borenjima protiv svih nečoveštava, njima kovačima pravde, bratstva, ravnopravnosti, NJIMA odanicima istine, dobrote, ljubavi, NJIMA ženama koje su ginule za decu i život, RADNICIMA, seljacima, đacima koji za ostvarenje socijalizma, dostojanstvo naroda i čoveka dadoše sve.

MI ŽIVI odajemo poštu: pamtimo njihova dela i njihovu smrt.

PAMTIMO: glad i muke siromašnih, nemoć neravnopravnih, strah i neizvesnost slabih, patnje neslobodnih, poniženja porobljenih. PAMTIMO sva oslobodilačka ratovanja i borenja naroda našeg, PAMTIMO podvige i bolove ljudske za dobro ljudi i naroda. PAMTIMO svaku kap krvi što je za ljudskiju budućnost kanula na zemlju našu. LJUDI I ŽENE, DEVOJKE I MLADIĆI, deco našeg grada i sela naših,

ZAVETUJMO SE:

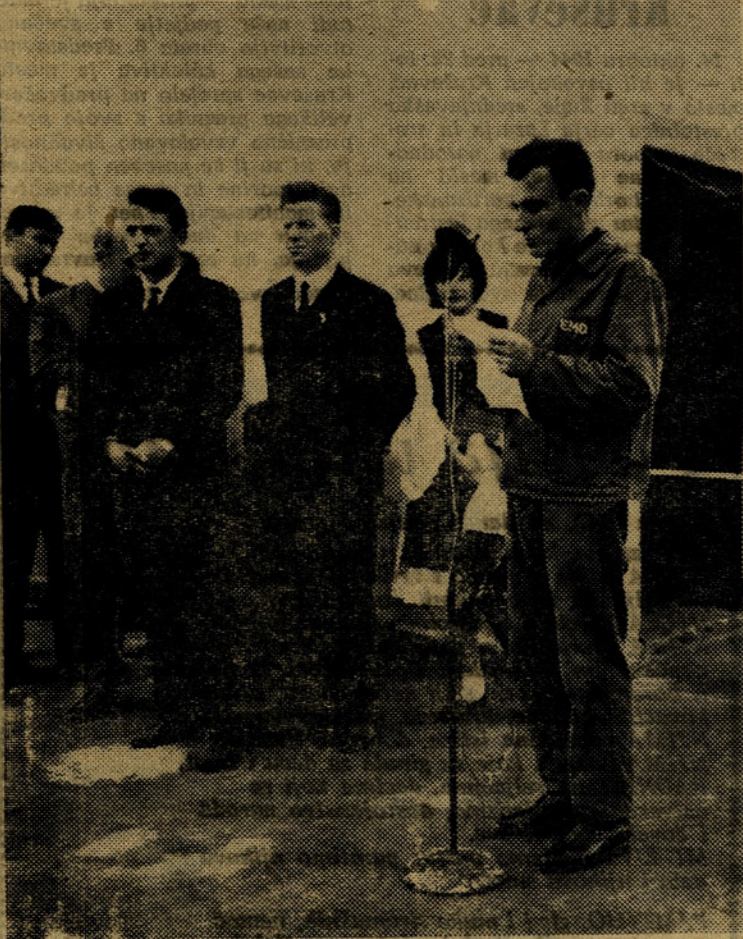
*Život i sloboda jedno su nama
Sloboda i hleb isto su nama
Hleb i ljubav isto su nama
Ljubav i istina isto su nama
Istina i pravda isto su nama
Pravda i bratstvo isto su nama
Socijalizam i budućnost jedno su nama
Hoćemo da pod našim nebom upravljamo društvom i sudbinom
da postajemo bogati, čovečniji, srećniji
da čovek čoveku bude drug i brat
da nam svet bude veći,
da nam znanja i lepote budu više
da našom zemljom hodaju slobodni, ponosni i smeli, neimari i stvaraoci,
UPALITE vatre, prometejske i partizanske
UGASITE vatre u Slobodištu, prometejske i partizanske vatre gore u nama.*

OTVORITELJ OBRATA 6

Med prireditve ob 14. oktobru — prazniku Općine Kruševac — smo se uključili tudi člani delovnega kolektiva EMO s svečano otvoritvijo obrata 6. Poleg članov našega kolektiva iz Kruševca in Celja so tej svečanosti pri-

sostvovali družbeni in politični delavci iz Kruševca in Celja ter nekateri poslovni sodelavci.

Uvodno besedo ob otvoritvi obrata 6 je povzel predsednik delarskega sveta te delovne enote Milenković Milosav:



Milenković Milosav: »... u ovom našem pogonu bratstva i jedinstva...«

Imam posebno zadovoljstvo što sam u položaju da u ime kolektiva ovog pogona i cele industrije EMO pozdravim sve goste prisutne otvaranju ovog pogona, pozdravljam goste — domaćine iz Celja, goste iz drugih gradova i goste iz Kruševca.

Otvaranje ovog pogona 6 pada na dan koji nosi ime slobode o voga grada, ove komune i njenih preko sto hiljada stanovnika.

Ova mala svečanost u ovom našem pogonu bratstva — jedinstva potvrđuje je jedino ispravno puta u integralnim procesima naše privrede, koji sve više dolaze do izražaja u procesu realizacije mera privredne reforme, stoga mogu sa ponosom da kažem da je ovaj pogon rezultat takve zdrave privredne politike, koja je jedino ispravna i koja već sada u našem kolektivu pokazuje zapažene rezultate, a sada dajući već ilgo Lojzetu, još jednom vas srdačno pozdravljam.

Glavni direktor je nato u svojem govoru orisao prizadevanja in težnje obeh kolektivov ter utemeljil vzroke za integraciju s temi besedami:

»Drugarice i drugovi, dozvolite mi, da povodom današnjeg praznika 14. OKTOBRA pre svega srdačno čestitam svim građanima Kruševca. Raduje nas, da se u vašu današnju proslavu uključujemo i mi, članovi kolektiva »EMO«, svečanim otvaranjem Pogona 6 u Kruševcu.

Ideja o proizvodnji presovanih, limenih kupaćih kada prilikom prvih pregovora o saradnji sa preduzećima »Veselin Nikolić« iz Kruševca i »Ikarus« iz Zemuna nije bila više sasvim nova. Težnje u pogledu takvog načina saradnje, o kojoj danas govorimo kao o svršenoj činjenici, mogle su se uočavati već niz godina, a naročito su se intenzivno odrazile tokom prošle godine, pre početka i u toku sprovođenja pri-

vredne reforme. U tom razdoblju učinjeni su prvi razgovori, analize, i konačno, u prvom kvartalu ove godine i odgovarajuće odluke samoupravnih organa preduzeća »Veselin Nikolić«, »EMO« i »Ikarus«.

Tako su radnički saveti preduzeća »Veselin Nikolić« i »EMO« u toku maja odnosno aprila ove godine svojim odlukama potvrdili spajanje emajlirnice u Kruševcu sa preduzećem EMO iz Celja. Time je stvoren šesti pogon preduzeća EMO, specializovan za proizvodnju limenih kupaćih kada, u koji »EMO« prenosi svoju celokupnu proizvodnju tog proizvoda.

Upravo u proizvodnji emajliranih kada naše preduzeće razpolaze sa iskustvom dužim od 40 godina, a osim toga i vlastitom sirovinom za emajliranje. Koncentracija proizvodnje u tom po-

gonu istovremeno omogućuje i savremeniju tehnologiju emajliranja i veću ekonomičnost. Punim korištenjem proizvodnih kapaciteta, koji želimo što pre postići, biće uglavnom obezbeđeno pokrivanje ukupnih tržišnih potreba. Obzirom na pomenuta premućstva smo uvereni, da su bile odluke organa upravljanja sva tri preduzeća osnovane i korisne za dalji razvoj te proizvodnje u Jugoslaviji.

Odmah nakon pripajanja emajlirnice u sastav preduzeća »EMO« odlučeno je, da se u pogonu izvrše najneophodnije rekonstrukcije, sa ciljem, da proizvodnja krene u najkraćem roku. Izvršeni su radovi usposobljavanja već postojećih postrojenja kao i nova investiciona ulaganja (da spomenem samo podizanje kotlovaice, uredjenje radnih prostora

OB PRAZNIKU KRUŠEVCA

(Nadaljevanje s 1. strani)

srbskega naroda v času NOB, spomini ki sežejo od leta 1941. pa vse do 14. oktobra pred 22. leti, ko je tudi na ulice tega mesta prišla svoboda. Ta dan je vklesan v srcih prebivalcev Kruševca, kot mnogi drugi težki in slavni dnevi Kruševca v veličastnem spomeniku, ki opozarja v središču mesta na prehojeno trnjevo pot in na to, da je bila svoboda priborjena z ogromnimi žrtvami.

Jutro 14. oktobra, jasno in čisto, jutro, ki je pred 22. leti temu mestu ožje Srbije nakazalo novo in lepšo prihodnost, ki pa je danes za Kruševac, kot tudi za vsa naša mesta in kraje, že zelo vid-

na in občutna. Odet v svečano ogrinjalo s svečanim ozračjem je Kruševac pozdravil vse svoje goste, predvsem pa rekdanje borce južnomoravske brigade, osvoboditelje tega srbskega mesteca. Preko vrste prireditev in stikov s prebivalci Kruševca so tudi naši predstavniki skozi oživljene spomine spremljali in spoznali njihovo trnovo in težko pot v polpreteklem, vendar stalno pričujočem obdobju z zavestjo, da sedaj tudi naš kolektiv konkretno sodeluje v izgradnji njihovega mesta.

Želimo prebivalcem tega bratskega mesta še nadalje obilo uspeha pri njihovih kot tudi naših skupnih naporih za boljšo prihodnost nas vseh, naše lepe domovine Jugoslavije.



Svečana seja Općinske skupštine Kruševac.

OTVORITEV OBRATA 6

rija i uređenje okoline), koja su doprinela podizanju proizvodnih i drugih radnih uslova, na kvalitativno viši nivo. U tom cilju utrošeno je dosad oko 100 milijuna starih dinara.

što brže uključimo u proizvodnju sve raspoložive kapacitete ovog pogona. Plan proizvodnje za narednu godinu predviđa već 60 hiljada komada kada kao i emajliranje nekih ostalih većih emaj-

zdrave i solidne ekonomike. Svi učesnici dobijaju po nešto, a kroz to dobija naša zemlja u celini. Mi nikada u našoj poslovnoj politici nismo podržavali poslovnu politiku uskih lokalnih tržišta, mi priznajemo i borimo se za jedinstveno jugoslovansko tržište. Saradnja, koju danas proslavljamo, otpočela je 18. jula proizvodnjom u tišini i gotovo bez ikakvog publiciteta, a danas nepuna tri meseca razpoložemo sa rezultatima, koji nam pružaju dokaze, da su naše zajedničke odluke bile pravine i ekonomski opravdane. Naš se primer saradnje ističe kao putokaz drugim preduzećima na njihovom putu ka ostvarenju medjurepubličke saradnje. Intenzivnijem uključivanju naše zemlje u šire integracione procese, koji se danas uočavaju kako u Evropi tako i u čitavom svetu, mi se najlakše možemo prilagoditi našim međusobnim povezivanjem. Kroz to postajemo čvršći, jači, tehnološko spremniji i privredno ekspanzivniji. Na taj način mi ćemo postati sposobniji, da rešavamo i da rešimo probleme, sa kojima se borimo danas i koji nas još zadržavaju u našem daljem rastu i razvoju. To ističem zbog toga, jer nije daleko dan, kada će se ovaj pogon, čije svečano otvaranje danas proslavljamo, uključiti i u proizvodnju

za potrebe izvoza i tako doprineti rešavanju problema obezbeđenja sirovinске osnove. Ističući potrebu takve orijentacije, ja ujedno apeliram na članove tog kolektiva, da daljnim podizanjem kvaliteta proizvodnje doprinesu što skorijem ostvarenju tog cilja.

Na kraju još jednom svim prisutnim prenosim čestitke celokupnog kolektiva tvornice »EMO« iz Celja povodom opštinskog praznika grada Kruševca, a naročito svim članovima našeg kolektiva u pogonu 6 povodom svečanog otvaranja ovog pogona, sa željom, da u buduće organizovanim i složenim radom postizavaju još bolje rezultate.

Podpredsednik CDS je nato de-
jal:

Drugariće i drugovi!

Dozvolite mi, da vas u svoje ime i u ime centralnog radničkog savjeta našeg preduzeća najtoplije pozdravim. Prije pola godine postignut bio je sporazum na osnovu uzajamno izražene želje između preduzeća »Veselin Nikolić« i našeg preduzeća, da se priključi pogon emajlirnica našem preduzeću. U nameri, da ovaj objekat opet koristno služi u proizvodne svrhe, usposobili smo ga i sa vašom saradnjom za proizvodnju kupaca kada i drugih artikala.

(Nadaljevanje na 4. strani)



Glavni direktor Lojze Ilgo »... su naše zajedničke odluke bile pravilne...«

Danas je jedini istinski problem u proizvodnji tog pogona taj, da neprekidna proizvodnja ovisi od svakog pojedinog člana u lancu proizvodnih postrojenja te da zbog neznatnog zastoja na jednom uređaju može doći do zastoja proizvodnje čitavog pogona. Stoga stalna prisutnost tog problema u tom visoko automatizovanom pogonu traži dobru organizovanu službu održavanja i remonta.

U proizvodnju kupaca kada na principu izvlačenja uključilo se i preduzeće »Ikarus« Zemun, te je upravo dogovor o kooperaciji sa tom tvornicom omogućio današnju saradnju u Kruševcu. »Ikarus« Zemun izrađuje za naše preduzeće kupce kade u sirovom stanju, izvučene od jednog samog komada uz primenu naj-savremenije tehnologije, i ta saradnja zasniva se na osnovu dugoročnog ugovora.

U pogonu broj 6 bilo je od 18. jula, kada su prve kade otišle kupcima, pa do danas izrađeno 9250 kada. Naš je zajednički zadatak, da u narednim godinama

liranih proizvoda iz proizvodnog programa tvornice »EMO«, sve to u cilju optimalnog korišćenja proizvodnih kapaciteta kruševačkog pogona. Tome cilju danas su upravljena sva naša nastojanja i čvrsto verujemo, da ćemo ga zajedničkim snagama i naporima i realizovati.

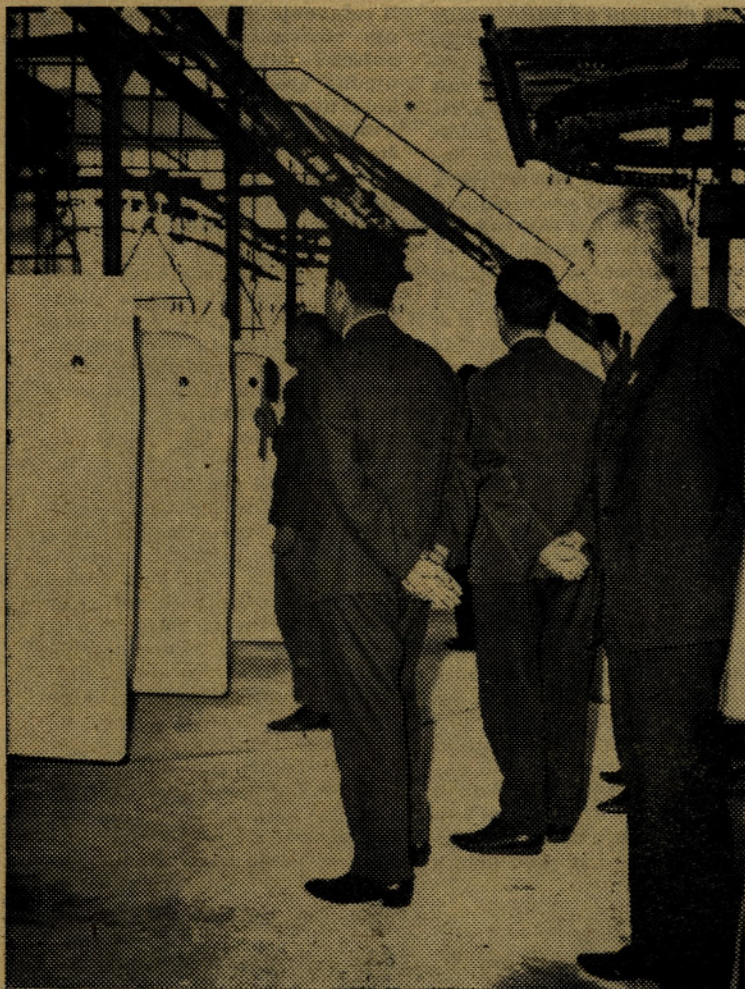
Neka podvučem da moramo napred predviđene ciljeve u pogonu šest postići uz realno ostvarenje toga cilja u najvećoj meri ovisi od članova kolektiva tog pogona. Na snovu dosadašnjih rezultata probne proizvodnje možemo, što se tiče zalaganja i spremnosti članova kolektiva pogona 6, dati veoma dobru ocenu i realno očekujemo, da ćemo ubuduće uz takvo zalaganje i saradnju postići još bolje rezultate.

Dozvolite mi, da ovom prilikom sumarno ocenim ovu kooperaciju-integraciju i sa stanovišta medjurepubličke saradnje. Ne tvrdim, da je naš primer prvi slučaj takve saradnje, ali želim istaći, da je zasnovan na načelima



Podpredsednik CDS otvarja obrat 6...

Otvoritev obrata 6



Gostje so si ogledali obrat 6

(Nadaljevanje s 3. strani)

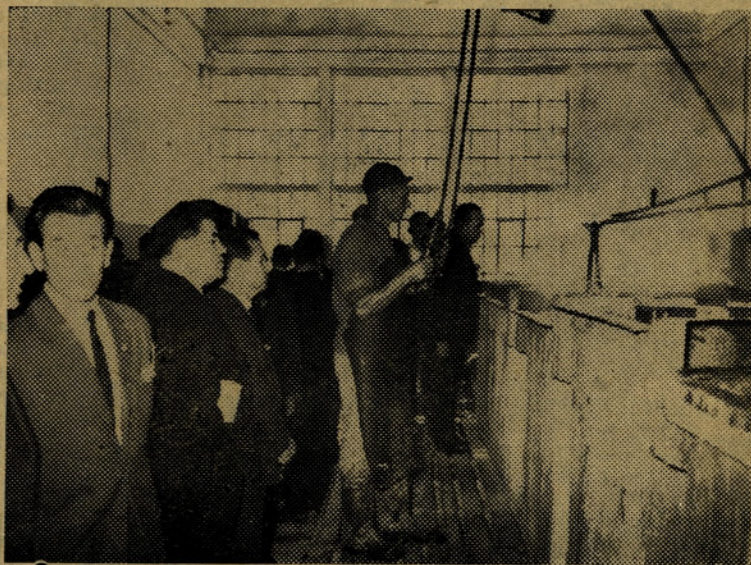
Naša želja je, da se pogon što bolje razvija, što će biti od koristi ne samo za vas članove radne zajednice ovog pogona, već i za naše preduzeće i uopšte za društvenu zajednicu. Sa naše strane obećavamo vama, da ćemo vama stalno pružiti punu pomoć i podršku kod vašeg rada, da će biti naša suradnja tesna i u pravom smislu reći drugarska kao jednakopravnih članova istog kolektiva.

U ime centralnog radničkog savjeta preduzeća time predajer

vama u upravljanje ovaj pogon i želim vama uspešan rad. Tom željom i željama za vašu ličnu sreću i zadovoljstvo otvaram pogon VI.

Potem je prerezal vrvicu in s tem simbolično odprl obrat 6.

Delo v obratu je teklo nemoteno, prijetno je bilo obiskati delavce v obratu 6 pri njihovem delu, v svetlih, čistih in lepo urejenih prostorih. S svojim lepo urejenim okoljem obrat izstopa od okolice, nujno pa bo slej ko prej z nadstrešjem zavarovati emajlirane kadi, na katerih nastaja sedaj, ko so izpostavljene vremenskim neprilikam, znatna škoda.



V lužilnici ...

Jože Turnšek:

DRUŽBENI PLAN SFRJ DO LETA 1970

Vedno večja rast življenjskega standarda in potreb naših občanov ob istovremnem razvoju turizma omogočajo, da se tudi gostinstvo vse bolj in bolj razvija. Razvoj gostinstva bo usmerjen predvsem na intenzivnejše koriščenje in hitrejšo modernizacijo obstoječih zmogljivosti s poudarkom na izboljšanju gostinskih uslug — torej v izgradnjo ležišč in drugih kapacitet, zaradi hitrejšega razvoja turizma in v izgradnjo gostinskih kapacitet za nudenje uslug prehrane prebivalcem v sodobnih tipih restavracij (samopostrežbah, expres in snack-barih). Dalje na formiranje velikih sobno organiziranih delovnih organizacij, ki bodo sposobne samostojno opravljati razširjeno produkcijo, da bodo tako prispevale k razvojnim možnostim turizma, pa tudi na dvig strokovne

usposobljenosti zaposlenih in na usposabljanje novih strokovnih delavcev za boljše opravljanje uslug in uspešno vodenje gostinskih podjetij.

OBRATNIŠTVO

S hitrejšim razvojem obrti bo povečana proizvodnja do leta 1970 za dvakrat v primerjavi z lanskim letom, še večji porast pa bo imela uslužna obrt. Nekatere veje obrti se bodo razvile v republikah in občinah različno po potrebah proizvodnje družbenih služb in občanov na tem področju.

Uslužnostna obrt bo posebno razvijala zmogljivost za tehnične usluge in za vzdrževanje stanovanjskega fonda, zlasti pa za opravljanje avtoremontnih uslug.

V letu 1970 bo na voljo najmanj trikrat več zmogljivosti za vzdrževanje in popravila motornih vozil. Pravtako bo razvoj turizma zahteval večje vključevanje obrti za zadovoljitev raznovrstnih potreb turistov. V naslednjem obdobju bodo ustvarjeni pogodji za hitrejši in vsestranski razvoj domače obrti s težiščem na proizvodnji uslug, namenjenih turizmu in izvozu.

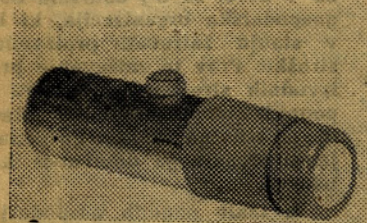
STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

V preteklem obdobju se je okrepila materialna baza stanovanjskega gospodarstva, tako da smo že povečali skupno število stanovanj v letih 1956—1964 za okoli 650.000 stanovanj ali za 17 odstotkov. Število zgrajenih stanovanj je višje od 2,1 stanovanja na tisoč prebivalcev v letu 1956 na 6,3 stanovanj na tisoč prebivalcev v letu 1964. Toda

kljub vsem tem uspehom je izgradnja stanovanj zaostala za potrebami ljudi, sistem financiranja in družbeni odnosi v tej dejavnosti niso več ustrezali vsem nastalim spremembam v celotnem gospodarstvu. Najemnine sploh niso omogočale vzdrževanja stanovanjskega fonda, niti so vzpodbujale občane in gospodarske organizacije k večji udeležbi v stanovanjski izgradnji. Zaradi neekonomskih najemnin so nastajale v tej dejavnosti velike razlike med državljeni v pogojih reševanja njihovih stanovanjskih problemov. Število stanovanj, zgrajenih v družbenem sektorju stalno pada že zadnjih nekaj let, čeprav so se sredstva za stanovanjsko izgradnjo nenehno povečevala — s spremembami v sistemu te dejavnosti so se ustvarili osnovni predpogoji za učinkovit razvoj stanovanjskega gospodarstva. To se v največji meri opazi v formiranju ekonomskih najemnin, prenosom sredstev stanovanjskega prispevka na delovne organizacije, ustanovitvi organiza-

Neverjetne možnosti, ki jih odkriva tehnika za prizadetega človeka

Udeleženci 10. svetovnega kongresa za rehabilitacijo prizadetih, smo imeli priliko videti razstavo tehničnih pripomočkov rehabilitancem, ki jim omogočajo kar najbolj prilagojeno in uspešno življenje. Razstavljale so skoraj vse države, članice združenja. Najobsežnejši razstavni prostor pa je imela Zvezna republika Nemčija. Razstavljala je več strožnic, na katerih so delali slepi delavci. Mnogo zanimanja je zbudila tudi naprava Servox-



Pripomoček nemim za govorjenje Sprechhilfe. Naprava izgleda kot mala žepna baterija, katero kandidat, ki ima okvaro na sapniku, pritisne na grlo in premika ustnice, kot to običajno delajo gluho-nemi. Naprava proizvaja kovinski glas, cenejši aparati v enem barvnem tonu, dražji v dveh. Tako je nemi osebi omogočeno, da dela v poklicu, kjer je treba tudi govoriti.

Mnogo razstavnih predmetov je imela industrija prevoznih sred-

stev. Videli smo avtomobile, ki se upravljajo brez rok, invalidski vozički, s katerim se premagujejo tudi stopnice. Razstavljena je bila pisarniška oprema in druge potrebščine za posamezno vrsto prizadetih, ki delajo v strokovno administrativnih službah. Italijanski razstavljanci so pokazali protezo, ki se premika pod vplivom električnih potencialov, ki jih imamo v mišičevju. Prav impresionirala sta vse obiskovalce dva invalida, po rodu Angleža. Oba sta težko fizično in duševno prizadeta. Od rojstva sta pohabljena, tako da rok ne moreta uporabljati. Od čutil imata zdrav samo vid, sta gluha in nema. Tudi noge so toliko paralizirane, da jih za hojo ne moreta uporabiti, koristita pa jih za upravljanje več elektronskih naprav, ki jih imata v svoji sobi. S pedali, ki jih ima montirane na vozičku, se prizadeti lahko poslužijo več dobrin, kot je koriščenje radia, televizije in drugih naprav. Največji dosežek pa sta dosegla pri pisanju na pisalni stroj. Eden piše s pomočjo pedal na nogi, drugi pa s pihanjem v posebno cevko. Pišeta še kar hitro in prvo pismo, ki ga je napisal eden od njih pri svojih trinajstih letih, je bilo namenjeno materi. Mnogo je bilo prikazanih filmov, ki so prikazovali delo prizadetih v industriji.



Z uporabo aparata nemi lahko govori...

Berginc Franc

Za zaključek še kratko razmislimo o paradoksih, v katerih živimo. Nedaleč od dvorane, kjer je bil kongres smo srečali invalida (verjetno iz II. svetovne vojne), ki je prosjačil, nad njim pa so na nebu brzeli nadzvočni lovci in požirali s svojo brzino ogromna denarna sredstva, daleč večja kot pa stanejo najdražje naprave na razstavnem prostoru. En atomski naboj, ki bi ga spustil lovec, bi povzročil poleg nbroj mrtvih še na stotine prizadetih. Kdaj bo človeštvo spoznalo, da tehnika nudi neverjetne možnosti tudi tistemu, ki se rodi ali postane ob delu fizično ali duševno prizadet, da ga vrne nazaj v življenje, ne pa da z njo množično ubijamo.

V četrtek, dne 10. novembra ob 16.30 bo

v dvorani CDS

REDNA LETNA KONFERENCA ZK

cij za gospodarjenje s stanovanjskim fondom in vključevanju stanovanjske izgradnje kreditiranja preko bank. S tem so ustvarjeni osnovni sistemski predpogoji za prehod na masovno industrijsko proizvodnjo stanovanj za tržišče.

Pomembno vlogo pri financiranju stanovanjskega fonda bodo imele delovne organizacije s sredstvi iz stanovanjskega prispevka in odvajanju iz skladov skupne porabe, tako da bo njihova udeležba v skupnih sredstvih za stanovanjsko izgradnjo dobra polovica v povprečju vse države. Iz najemnin bodo organizacije za gospodarjenje s stanovanjskim fondom formirale sredstva za enostavno in razširjeno reprodukcijo.

V naslednjih 5. letih bi delavci lahko odvojili okoli 3 odstotke od skupne mase osebnih dohodkov za udeležbo pri nakupih stanovanj s tem, da bi bil ta odstotek v letu 1970 nekoliko višji. Obseg oddvojitve sredstev za stanovanjsko izgradnjo bo različen po posameznih mestih, odvisen od skupne moči delavcev in funkcioniranja novega sistema finan-

ciranja. Z urejenim bančnim kreditiranjem predvidevamo, da bi bila udeležba kupcev v financiranju stanovanj okoli 60 odstotkov, bančni krediti okoli 40 odstotkov — to je jasno povprečno razmerje za vso državo, ki bo prav tako različno na posameznih področjih.

Delovne organizacije morajo izdelati programe za rešitev stanovanjskih problemov delavcev in na osnovi tega formirati mehanizem in kriterije za financiranje, da bodo tudi stimulirali osebno vlaganje v nakupe stanovanj. Takšni programi bodo osnova za dolgoročno poslovno sodelovanje med bankami za gospodarjenje s stanovanjskim fondom.

Predvidevamo, da bi v naslednjih 5 letih zgradili več kot 700 tisoč stanovanj, to je 15 odstotkov več kot je sedanje število stanovanj v vsej državi. V večjih mestih in industrijskih centrih bomo zgradili blizu 300 tisoč stanovanj, nujno pa bo treba izboljšati tudi vzdrževanje stanovanj.

Občine morajo na podlagi pro-

gramov delovnih organizacij v sodelovanju z njimi in z bankami detajlirati programe razvoja stanovanjske izgradnje, ki bodo baza za planiranje in pravočasno ustvarjanje splošnih urbanističnih in komunalnih predpogojev za uspešen razvoj stanovanjskega gospodarstva.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO

V preteklem obdobju je bila znatno razširjena materialna baza komunalnih dejavnosti in uslug. Med leti 1956 in 1964 poleg velikih investicij komunalne dejavnosti niso bile vsklajene s potrebami zaradi hitrega razvoja mest in naselij. V bodoče morajo biti komunalne gospodarske organizacije usposobljene za sodobno poslovanje z boljšo organizacijo in koriščenjem kapacitet. Da bi to dosegli, bo treba izboljšati razmerje med investicijami v komunalne fonde in investicijami v stanovanja. V preteklem obdobju je bilo razmerje investicij v stanovanja in fonde komunale 80:20. V naslednjem obdobju

ju pa naj se to razmerje postopno popravi na 70:30, da bi tako zagotovili potrebno komunalno izgradnjo za povečano stanovanjsko izgradnjo, pa tudi za izboljšanje komunalnega standarda. Zelo pomembna vloga pri razvoju komunalnih dejavnosti je poverjena občinam, zato bo potrebno z republiškimi plani in merami ustvariti takšne pogoje, da bodo zagotovljeni dolgoročni pogoji kreditiranja komunalnih dejavnosti. Da bi lahko to dosegli, bo treba nameniti poleg prispevka za koriščenje mestnega zemljišča in nadomestila za odstopanje tega zemljišča še hišnino in del sredstev cestnih fondov kot tudi vodnega prispevka. Tako bi opustili način budžetiranja in postavili komunalno gospodarstvo na ekonomske osnove, zlasti kar zadeva vodovod, kanalizacijo in urejevanje zemljišč.

**Dapisujte
v naš list**

Ivo Brenčič:

Pogoji gospodarjenja V LETU 1967

V mesecu novembru bo CDS razpravljala o predlogu in potrditvi družbenega plana podjetja za leto 1967, ki predvideva sorazmerno večjo proizvodnjo v vseh obratih našega podjetja v primerjavi z doseženimi rezultati v letu 1965 in pričakovano proizvodnjo v letu 1966. Ker bo leto 1967 prineslo nove dalekosežne ukrepe na področju nadaljnje stabilizacije našega družbenega gospodarstva, ki bodo zahtevali v poslovanju sleherne gospodarske organizacije vlaganje dodatnih naporov v smeri kvalitetnejšega gospodarjenja, je na mestu, da se sleherni član kolektiva spozna s pogoji ekonomske politike v prihodnjem letu. Poznavanje teh pogojev pa naj hkrati omogoči našim samoupravljalcem, da aktivno posežejo v razpravo o družbenem planu našega podjetja za leto 1967.

Osnovne karakteristike ekonomske politike in s tem pogojev gospodarjenja v prihodnjem letu predstavljajo:

stabilizacija gospodarskih gibanj, omejevanje kreditne ekspanzije in s tem borba za daljnje uravnoteženje blagovnih in kupnih fondov, razvoj osebne potrošnje v skladu s produktivnostjo dela in večanjem narodnega dohodka. S temi gibanji pa je treba doseči pozicijo odprtega gospodarstva, kar pomeni, da bodo v bodoče še bolj prišli do izraza uspehi in neuspehi samih gospodarskih organizacij.

V okviru takih pogojev ekonomske politike bodo morale gospodarske organizacije vsklajevati svoje proizvodne cilje v tretjem letu gospodarske reforme, kar pomeni daljnje jačanje naporov v smeri intenzivnejšega gospodarjenja zaradi doseganja boljših rezultatov dela. Predvsem je treba pričakovati, da se bo obseg proizvodnje v prihodnjem letu počasneje povečeval, kot smo bili vajeni v letih pred 1965. Obseg zaposlenosti bo v vseh vejah gospodarstva samo neznatno večji (za 1,5 do 2%), medtem ko je ocenjen porast proizvodnje v povprečju za 3 do 4% v vseh gospodarskih panogah, v industriji pa za 7 do 8%. Tempo proizvodnje bo umirjajoče deloval tudi v samih gospodarskih organizacijah, ki se bodo zato lahko v prihodnjem letu posvetile reševanju mnogih zamotanih problemov gospodarjenja, ki jih narekuje okvir ekonomske politike SFRJ na področju kreditne ter monetarno-emisijske politike — vse pa z enim samim ciljem — zagotoviti solidno stabilizacijsko osnovo, iz katere bi potem v naslednjih letih naše gospodarstvo lahko usmerilo na sorazmerno hitrejšo rast proizvodnje ter s tem tudi še hitrejšo rast narodnega dohodka brez bojazni pred nezahvalnimi inflacijskimi bivanji, ki so v preteklosti spremljala naš gospodarski razvoj. Tak razvoj proizvodnje in zaposlenosti za leto 1967 je tudi nakazan v dinamiki petletnega plana SFRJ.

Po svoji vsebini pomeni leto

1967, leto mirnejših gospodarskih potekov ob daljnem zaostrovanju pogojev gospodarjenja, ki bodo navajali delovne kolektive v kvalitetnejše odločanje in odgovornejše gospodarjenje na njim lastnih toriških dela. Zaradi relativne omejenosti domačega trga — kot posledice kreditnih restrikcij — se bodo gospodarske organizacije morale še močneje vključevati v izvoz, da bi si osigurale plasman planiranega obsega proizvodnje in s tem ustvarile pričakovani dohodek ter sklade, ki so nujno potrebni sleherni gospodarski organizaciji v pogojih odprtega in zdravega gospodarstva. Pozitivni rezultati gospodarjenja ter povečanje akumulacije v delovnih organizacijah naj omogočijo, da podjetja sama postopoma v prihodnjih letih odpirajo nova delovna mesta, na katera bo mogoče zaposliti relativno presežno delovno silo, ki v zadnjih letih odhaja na delo v tujino. Premik v smeri postopne absorpcije rezervne delovne sile pa naj spremlja bolj ekonomično koriščenje ne samo nove delovne sile, ampak predvsem tudi vseh že zaposlenih delavcev.

Do daljnjih kvalitetnejših sprememb v razvoju pa bi prišlo tudi na področju produktivnosti dela, ki naj bo osrednje merilo sleherni gospodarski organizaciji za rast osebnih dohodkov, odnosno merilo za postopno rast celokupne osebne potrošnje v celotnem družbenem proizvodu naše skupnosti. Hitra rast produktivnosti dela ob drugih racionalnih oblikah gospodarjenja naj omogoči prav tako znižanje proizvodnih stroškov, boljše konkurenčno sposobnost samih delovnih kolektivov, rast skladov podjetja, ki so osnova nujno potrebne modernizacije proizvodnje in končno tudi osnova za intenzivnejše znanstveno delo, vse pa ob uvažanju sodobne organizacije dela. Racionalnejše gospodarjenje pa predpostavlja seveda tudi intenzivnejše izkoriščanje razpoložljivih sredstev, ne samo osnovnih, ampak v bodoče še tudi predvsem obratnih sredstev. In prav na tem področju čakajo večino

delovnih kolektivov novi problemi, s katerimi se bodo morali ubadati v prihodnjem letu v zaostrenih pogojih gospodarjenja. Rezultati dela bodo odvisni od uspešnega reševanja teh problemov.

Intenzivnejše izkoriščanje osnovnih sredstev bo v pogojih povečanje amortizacije nujno potrebno, da bi se preprečilo povečanje proizvodnih stroškov. Pri današnjem hitrem razvoju tehnike v svetu se bodo obdržali na zavidljivem položaju le tisti proizvajalci, ki bodo hitro sledili novim proizvodnim postopkom. To pa predpostavlja čim hitrejšo amortizacijo nabavljenih strojev in naprav ter njih zamenjavo s produktivnejšimi stroji in napravami.

Razen tega bo nujno potrebno, da gospodarske organizacije korenito spremenijo svoj odnos do vezave obratnih sredstev, sicer bodo zabredle v nove težave, postale bodo nelikvidne — to pa pomeni, da jim banke ne bodo hotele niti mogle dajati kratkoročnih kreditov, ki se bodo v bodoče v skladu z nakazano in v glavnem že sprejeto monetarno-kreditno politiko — v prihodnjem letu še bolj omejili. Na tem področju se predvideva s strani NB Jugoslavije izčrpanje še vedno prevelike likvidnosti v samih gospodarskih organizacijah in bančnih ustanovah, da bi se v naprej izognili delujočim inflacijskim žariščem.

Diferenciacija obrestnih mer, ki jih uvaja z novim letom NB Jugoslavije na področju gospodarstva v direktnem odnosu s poslovnimi bankami, a v okviru novega nastajajočega bančnega mehanizma, bo izčrpavala v znatni meri dohodek tistih podjetij, ki nimajo dovolj lastnih obratnih sredstev in ki zaradi nedovoljno kvalitetnega poslovanja niso v stanju, da formirajo iz dohodka tisto maso obratnih sredstev, ki jo potrebujejo v odnosu na planiran porast proizvodnje. Ker NB ne bo več povečevala emisije denarja in kreditov — razen v izjemnem primeru, ko bo šlo za odkup deviznih sredstev, iz katerih se naj formirajo državne devizne rezerve — bodo gospodarske organizacije prisiljene radikalno zmanjšati zaloge predvsem gotovih izdelkov in polizdelkov, voditi pa bodo morale tudi racionalno politiko nabave surovin in vseh vrst repromateriala.

Držijo naj samo take zaloge, ki odgovarjajo njihovi finančni moči obratnih sredstev. To pa pomeni, da bodo proizvodne organiza-

cije v bodoče morale še bolj prisluhnuti potrebam trga pri planiranju proizvodnega sortimenta, ne pa izdelovati take izdelke, za katere ni pričakovati plasmana. Zaradi zaostrenih pogojev naje-manja kratkoročnih kreditov bodo gospodarske organizacije prisiljene skrbeti za še hitrejšo realizacijo proizvodnega blaga na trgu, kar bo vplivalo na stabilnost cen ali celo na tendenco zniževanja cen tistih izdelkov, ki jih bo na trgu preveč. Pri tem pa se bo v borbi za trg obdržala tista gospodarska organizacija, ki bo v stanju zniževati proizvodne stroške. Prav to zniževanje proizvodnih stroškov pa dobiva v pogojih stabilnega tržišča osrednjo kvaliteto vlogo v gospodarjenju slehernega delovnega kolektiva.

Ob takih pogojih gospodarjenja in ob relativno omejenem domačem tržišču bodo uspešno premagovale težave tiste gospodarske organizacije, ki se bodo usmerile še v večji izvoz svojih izdelkov. Taka usmeritev bo omogočila gospodarskim organizacijam večjo likvidnost in s tem tudi večjo kreditno sposobnost, saj bodo svoje izvozne terjatve lahko v bodoče diskontirale preko poslovnih bank v obliki prenosa meničnih in dokumentarnih terjatev napram tujim kupcem — skratka izvozniki bodo prišli takoj do plačila realiziranega izvoza.

Borbe za tržišče ne bo treba voditi samo v centralnih organih delovnih organizacij, ampak bo potrebno prenesti to borbo direktno na delovna mesta, na delovne enote. Intenzivnejše in ekonomičnejše poslovanje se namreč ne more doseči samo z ukrepi iz centralnih organov podjetja, ampak ga je mogoče doseči le z dobro zastavljeno stimulatивно in dovršeno notranjo delitvijo dohodka in osebnih dohodkov znotraj podjetja. Dosedanji razponi v osebnih dohodkih verjetno v bodoče ne bodo mogli več vzdržati družbene kritike v vseh tistih primerih, ko bodo višji osebni dohodki na nekaterih delovnih mestih odraz stvarnih in posebnih rezultatov ter uspehov dela.

Kompleks novih pogojev gospodarjenja, s katerimi se bodo srečevali delovni kolektivi v prihodnjem letu, bo zahteval v vseh delovnih organizacijah hitrejšo rast družbene zavesti, monolitnost delovnih kolektivov, hkrati pa tudi večjo in doslednejšo odgovornost organov samoupravljanja, predvsem pa operativnih organov podjetja.

Inventura in realizacija

V prejšnji številki našega glasila smo objavili, da bomo še bolj podrobno opisali pomen inventure sredstev in namen revalorizacije osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe.

Kot prvo naj opišemo namen in pomen letnih inventurnih popisov, ki se morajo po Zakonu o sredstvih gospodarskih organizacij izvršiti ob zaključku vsakega poslovnega leta, ker je inventurni popis sestavni del zaključnega računa gospodarske organizacije. Popis sredstev v gospodarskih organizacijah je zelo važno delo že iz stališča, da se ugotovi stvarno stanje sredstev in, če se to ujema z knjigovodskim stanjem oz. s stanjem v poslovnih knjigah gospodarske organizacije. Inventurni popis služi ob istem času za pravilno sestavljanje zaključnega računa gospodarske organizacije za preteklo poslovno obdobje.

Popis sredstev je torej zelo važno delo, ravno iz tega stališča pa je potrebno, da je popis opravljen kvalitetno in v določenem roku, zato mora biti za inventuro vse pripravljeno pravočasno in pazljivo.

Glede na to, da so v toku priprave na revalorizacijo osnovnih sredstev, se je v letošnjem letu pričel inventurni popis pred običajnim rokom in je bila že imenovana inventurna komisija, ki svoje delo tudi v redu opravlja, toda žal ugotavljamo, da so v nekaterih oddelkih odgovorni delavci zelo malo zainteresirani, da bi pomagali komisiji pri popisu njihovega inventarja, čeprav bi moral biti njihov interes, da imajo svoja delovna sredstva pravilno in točno popisana, saj končno materialno in moralno odgovarjajo zanja.

Čas bi že bil, da bi naši delavci doumeli kako važnega pomena je popis njihovih delovnih sredstev, kajti končno se le pri popisu ugotavlja, katera sredstva so potrebna in katera ne služijo za proces dela. Zalostno je dejstvo, da se ravno pri inventurnem popisu ugotavlja, da nekateri odgovorni vodje oddelkov nimajo pravilnega odnosa do delovnih sredstev, saj v dosti primerih niti ne vedo, katera sredstva jim je skupnost zaupala v upravljanje.

Zato naj iz tega mesta pozovemo vodje stroškovnih mest, da bodo v bodoče bolj zainteresirani za popis njihovih delovnih sredstev.

Naj sedaj člani kolektiva seznanimo z delom Komisije za revalorizacijo osnovnih sredstev skupne porabe.

Komisijo za revalorizacijo je imenoval UO na svoji 10. redni seji z dne 30. 8. 1966 v sledeči sestavi:

Miroslav Todorovič, Franc Vrabčič, Franc Velikanje, Mirko Ekselenski.

Na osnovi sklepa UO se je ta komisija sestala na svojem prvem delovnem sestanku 10. oktobra ter se pobleže seznanila z Zakonom o revalorizaciji osnovnih sredstev za leto 1966 po Ur. l. SFRJ št. 29/66. Iz tega Zakona je očito, da imajo gospodarske organizacije možnost, da pri nekaterih skupinah povečajo koeficient nad 1 za 50% oziroma zmanjšajo za največ 20%.

Komisija za revalorizacijo ima možnost, da dobljeno revalorizacijsko maso razdeli na posamezna sredstva in to na način, da realno ugotovi dejansko vrednost posameznega sredstva.

Največja značilnost za letošnjo revalorizacijo je v tem, da daje Zakon o revalorizaciji pravico gospodarskim organizacijam, da same sklepajo in čim realneje uskladijo cene na trgu z vrednostjo teh sredstev.

Z ozirom, da letošnja revalorizacija ni administrativna, oz. računsko, ampak povsem ekonomske narave, je komisija mnenja, da je nujno potrebno, ako želimo, da bo revalorizacija dosegla svoj cilj, da se formirajo posamezne podkomisije, v vsaki podkomisiji pa bi moral biti po en tehnični strokovnjak in en komercialist, ki pozna cene sredstev na trgu danes.

Komisija je prav zavoljo tega predlagala vodstvu podjetja, naj imenuje podkomisije:

- za gradbene objekte,
- za stroje in naprave domačega izvora,
- za energetske vire,
- za uvozno opremo in
- za obrat VI — KRUSĚVAC.

Komisija je pripravila plan dela predpriprav za revalorizacijo. Predpriprave mora opraviti naložbeno knjigovodstvo pripraviti mora spiske po osnovnih grupah, ločiti objekte, domačo opremo, uvozno opremo in energetske vire in to vse po letih nabave oz. izgradnje. Povemo še lahko, da so predpriprave v zaključni fazi in bodo pred postavljenim rokom tudi opravljene.

O tekočih zanimivostih o poteku revalorizacije vas bomo še obveščali.

Mirko Ekselenski

Pred letno konferenco članov Zveze komunistov

Po delovni konferenci, ki je bila 13. septembra letos, smo se dogovorili, da skličemo stare osnovne organizacije z namenom, da vse člane seznanimo podrobneje o organizaciji osnovnih organizacij. Pričakovali smo tudi morebitne predloge za popolnejšo novo organizacijo, vsak član pa se je mogel seznaniti, v katero osnovno organizacijo bo po reorganizaciji spadal. Ko je bilo opravljeno tudi to, smo se sestali s sekretarji osnovnih organizacij, ki so poudarili, da bistvenih predlogov — bilo je le nekaj manj pomembnih — ni bilo in se članstvo ZK v glavnem strinja s predlagano reorganizacijo. Takoj nato smo pristopili k formiranju novih osnovnih organizacij. Na teh sejah so bili dnevni redi določeni vnaprej — po izvolitvah sekretarjev OO, njihovih namestnikov in blagajnikov OO, naj bi se člani izrekli še za ali proti predlogu, naj bi sekretarji osnovnih organizacij tvorili v prihodnje tovarniški komite, odnosno koordinacijski odbor ZK. Nekih pomembnih predlogov v zvezi s to zadnjo točko nismo dobili ali bolj,

bilo je nekaj tudi drugih mnenj, zato predvidevamo, da bo konferenca ugotovila, če je to najboljša oblika vodilnega telesa organizacije ZK.

V reorganiziranih osnovnih organizacijah so sekretarji:

1. Berginc Franc, 2. Gogič Anica, 3. Vasič Dimitrije, 4. Krebs Anton, 5. Prateker Stevo, 6. Dvoršak Stane, 7. Kartič Marjan, 8. Orel Franjo, 9. Frank Hinko, 10. Božič Franc, 11. Štros Franjo.

Milan Kavčič

POPRAVEK

V prejšnji številki Emajlirca sta pomotoma izpadli imeni predsednika in podpredsednika delavskega sveta obrata 6 v sestavi pod naslovom Iz dela CDS.

Izvoljena sta bila Milenković Milosav za predsednika, Ranković Hristivoje pa za podpredsednika DS.

Prosimo, da nam sporočite oprostite.

Uredništvo

Iz dela UO

UO je na svoji 7. izredni seji dne 12. oktobra razpravljalo o montaži oljnih peči, delovnih mestih pri montaži in prostoru za montažo oljnih peči.

V zvezi s tem je UO odobril montažo oljnih peči v fazi poizkusne proizvodnje organizacijsko vključiti v okvir obrata III s tem, da ima svojega skupinovodjo in svoje stroškovno mesto.

Nadalje je UO potrdil analitično oceno delovnih mest pri montaži oljnih peči kotčasno oceno za čas trajanja poizkusne proizvodnje s pripombo, da se pri transporterjih upošteva 4. namesto predložene 3. grupe. Odobril je obenem tudi zasedbo 30 ljudi v montaži oljnih peči upoštevajoč razpoložljivi kader v tovarni.

Začasen prostor za montažo je UO odobril v sedanjih sestavljalnici. Sestavljanje posode bo prenešeno

delno v dekor in delno v emajlirnico.

UO je odobril formiranje montaže in servisne službe za kotle za centralno kurjavo.

V službi tehnične kontrole je UO odobril formiranje delovnega mesta »skupinovodja zavijalk«, ki bi ga zasedali 2 osebi. Obenem je odobril analitično oceno za to delovno mesto.

UO je odobril nabavo 4 nanosilnih skled, 50 transportnih vozičkov, opreme, potrebne za montažo oljnih peči in kompresorja za obrat Kruševac.

Obenem je UO odobril krvodajalsko akcijo za dan 29. oktober in s tem v zvezi predstavil prosto soboto iz 22. oktobra na 31. oktober. S to predstavitvijo prostega dne so zagotovljeni sektorji priprave proizvodnje trije neprekinjeni delovni dnevi za remount.

Izvršni odbor sindikata za uspešnejše delo pri doseganju planskih obveznosti

Izredna seja izvršnega odbora, ki je bila 25. t. m. je bila posvečena zaostajanju pri izvrševanju planskih nalog. Spričo dejstva, da ne dosegamo planskih obveznosti v zadnjih mesecih, posebno pa za mesec oktober, obstaja nevarnost, da pridemo v situacijo, ko bomo morali omejevati oziroma zmanjševati sklade podjetja ter s tem tudi osebne dohodke. Zmanjševanje skladov oziroma zmanjševanje osebnih dohodkov v situaciji ko imamo možnosti, da jih povečamo, bi bilo brez smisla in tudi nesprejemljivo, kljub težavam, ki nastajajo z ozirom na nove predpise, ki nam bodo močno zmanjševali sredstva, s katerimi poslujemo. Nihče od članov kolektiva ne želi, da bi prišli v tako situacijo in zato moramo temu vprašanju posvetiti veliko pozornost.

DOBRA ORGANIZACIJA VODI K NAPREDKU

V ponedeljek smo imeli predavanje o pomenu organizacije in njeni znanstveni uporabi v podjetju. Predaval je inž. Sergej Sklevicky. V skopo odmerjenem času smo na predavanju slišali, da dobra organizacija omogoča boljše gospodarjenje. Center vsega dogajanja pa je človek. Zato gre organizacija dobro takrat, če

Razprava na izvršnem odboru je načela vprašanje, ki zadeva naše delo in izvajanje dela na slehernem delovnem mestu. Tu gre predvsem za vprašanje discipline pri izvajanju dnevnih nalog, ki nikakor niso v skladu z našimi hotenji in možnostmi, da povečamo dohodek in s tem tudi osebne dohodke. Razprava je pokazala, da je disciplina pri izvrševanju dnevnih nalog odvisna od vsakega posameznika in predvsem od discipline pri izvajanju nalog in to od oseb, ki so jim zaplane vodstvene funkcije.

Danes se srečujemo z mnogimi težavami, za rešitev katerih morajo prav ti ljudje dati vse, da delo na slehernem delovnem mestu poteka nemoteno, in da je za delo vse potrebno preskrbljeno. Mnogokrat ugotovljamo, da je di-

sciplina pri delu slaba, da mnogi zamujajo, da nekateri zapuščajo delovna mesta, da se ljudje shajajo po skritih kotih in hodnikih, da predčasno odhajajo z dela itd., itd. Vse te ugotovitve držijo, vendar ugotavljanje vzrokov tega pojava privede do osnovne ugotovitve, da nihče ne bi mogel zapustiti svojega delovnega mesta niti v administraciji, režijskem delu ali proizvodnji, če bi vsak na svojem delovnem mestu imel zadosti dela, ki bi ga moral opravljati. Delo zahteva od človeka, da se drži reda in discipline, če ga hoče uspešno opraviti. Pomanjkanje dela in pomanjkanje kontrole nad izvršenim delom daje možnost, da posamezniki odhajajo iz svojega delovnega mesta, se zbirajo po hodnikih in skrivnih kotih, da jim tako delovni čas mine med pogovorom. Čas nam ne pomagajo ustmena in še manj pismena opozorila, pa tudi ne pomanjkljivi in prepočasni ukrepi disciplinskih komisij, ker nekatere disciplinske komisije niti same niso disciplinirane in celo na obravnave ne prihajajo.

Zahteva, da se neko delo opravi, pa je odvisna od znanja in sposobnosti ter zavesti izvrševalca in predvsem od odgovorne osebe, ki je zadolžena, da delo vodi, da ga organizira in, da omogoči vse potrebno za izvršitev dela. Pri tem pa je važno, da lastno delo kot delo podrejenih kontroliramo in, da z izvrševalcem dela sodelujemo in mu pomagamo, da čim uspešneje opravi svojo nalogo. Na ta način bi vsi opravljali koristno delo in nam ne bi bilo težko izvršiti postavljenih nalog in prebroditi težav.

Razprava pa je še pokazala, da je za izvrševanje posameznih del potrebno večje sodelovanje med posameznimi sektorji, službami, obrati in skupinami. To je potrebno, ker je izvrševanje dela na posameznem delovnem mestu odvisno od dela na drugem delovnem mestu in lahko ugotovimo, da to velja tudi za posamezne skupine, oddelke, delavnice, obrate, službe in sektorje. Če hočemo neko delo uspešno nadaljevati in pravočasno dokončati, moramo razvijati medsebojno sodelovanje in doseči maksimalno stopnjo osebne odgovornosti.

Člani izvršnega odbora še prav posebno opozarjajo, da je ostvaritev takšnega odnosa potrebna najprej pri osebah, ki so določene, da delo medsebojno vsklajujejo in dopolnjujejo. Ugotavljajo namreč, da se dogaja, da delo ni vsklajeno in organizacija dela ni povsod na višini, oziroma je pomanjkljiva, na to pa se posamezniki ne ozirajo. Ravno-

dušni so do vsega in pričakujejo, da to delo opravijo drugi. Poleg tega pa nastaja določeno malodušje pri tistih, ki svoje delo v redu opravljajo ali pa nimajo dela v dovoljni količini.

Člani izvršnega odbora so mnenja, da morajo sindikalni odbori posameznih sindikalnih podružnic s člani izvršnega odbora na svojem območju sklicati sestanke. Na teh sestankih naj podrobno analizirajo sedanje stanje, ki nikakor ni zadovoljivo, ki bi bilo lahko mnogo boljše, če spremenimo disciplino oziroma odgovornost in odnos do dela. Sedanje stanje, ki ogroža dohodek podjetja in osebni dohodek, pa vznemirja članstvo naše sindikalne organizacije. Da pa se to stanje izboljša, mora nanj vplivati sindikalna organizacija s svojim političnim delom. Zato morajo biti člani izvršnega odbora in člani sindikalnih odborov v stalnem stiku z vsem članstvom sindikata, da lahko prikažejo stanje in skrajnost, v katero lahko pripelje ravnodušen odnos do dela ter, da lahko s svojim političnim delom prispevajo, da se to stanje popravi.

Izvršni odbor je mnenja, da so člani našega kolektiva pripravljeni, da se v celoti angažirajo za premostitev sedanjih težav. Enotno mnenje pa je, da moramo nujno povečati osebno odgovornost vsakega posameznika, ne glede na delo, ki ga opravlja, posebno pa osebno odgovornost oseb, ki so zadolžene za vodstvene funkcije oziroma organiziranje, vodenje, vsklajevanje ter nadzor nad kvaliteto in količino izvršenega dela. Pri tem pa ne bi smeli pozabiti na neposrednega izvrševalca, da z njim sodelujemo, mu pomagamo in ustvarimo zdravo medsebojno sodelovanje.

Franjo Panza



Sergej Sklevicky med predavanjem

omogoča večjo uveljavitev vsakega posameznika, če vodi k boljšim človeškim odnosom. Organizacija ni stvar nekaterih ljudi, ampak naloga vseh. Šele, če so vsi člani v verigi kvalitetno boljši, je veriga tudi več vredna.

V drugem delu predavanja je bilo govora o organizaciji podjetja po ekonomskih enotah. Slišali

enote, pomaga to k večjemu uspehu celotnega podjetja. Takrat pa res lahko govorimo o dobri organizaciji. To je zahtevna naloga, vendar je vredna največjega truda, ker vodi k bogatejšemu standardu in bolj humanim odnosom.

Tone Ivanič

Zimsko letovanje

NA VOGLU TUDI LETOS

Kakor lani, tako imamo tudi letos na voljo dve sobi v počitniškem domu Ingrada za zimsko letovanje. Dom bo odprt od 15. decembra do zadnjega aprila 1967. leta.

Celodnevna oskrba bo po vsej verjetnosti veljala — kot lani — tudi letos 2.500 S-din, za letovanje na Voglu pa se lahko prijavite v oddelku za družbeni standard v sobi 5 najkasneje do 10. decembra letos.

Oddelku za družbeni standard

REZULTATI POSLOVANJA I. DO IX. 66

Problematika okrog planskih nalog v tekočem letu je precej pestra in zapletena. V prvem tromesečju smo proizvodni plan presegali po količini in vrednosti, v prvem polletju to je od I. do VI., smo pa plan kumulativno vrednostno dosegli 99⁰/₁₀₀ in po teži 98⁰/₁₀₀. V devetih mesecih forej I. do IX kumulativno pa po vrednosti in količini 99⁰/₁₀₀. V tretjem četrtletju še poleg kapacitet obratov v Celju, vključili nove kapacitete za proizvodnjo kopalnih kadi obrata VI v Kruševcu. Pri tem smo v Celju in v Kruševcu na novo zaposlili nad 100 ljudi. Iz tega sledi, da produktivnost dela pada. Vzrok temu absolutnemu in relativnemu padanju najdemo delno v poletnih proizvodnih mesecih, ker je v proizvodnih obratih precejšnja vročina, zaradi dopusta in izvoznih nalog, ki so se koncentrirale v poletne mesece in imajo v proizvodnem asortimanu največ tehnološko kompliciranih izdelkov. Poleg tega je bilo pri izvoznih nalogah, treba ustvarjati neprimerno boljšo kvaliteto z različnimi prekomernimi nanosi, kot pa pri domači proizvodnji.

To ne more biti absolutno opravičilo, ker vemo, da obstojajo proste tehnološke kapacitete, da bi plan vendarle dosegli in presegli, če bi se bila organizacijsko in tehnološko emajlirnica usposobila. Problem je torej v nedoseganju plana pri emajliranih izdelkih v EE 2. V drugih ekonomskih enotah se več ali manj dobro prebijamo. Ekonomska enota 2 je po svoji finalni izdelavi najbolj obsežna in predstavlja ozko grlo za ekonomsko enoto 1 — surovinsko predelavo.

Plan fakturirane prodaje se giblje v višini proizvodnje, le da smo izvozne planske naloge dosegli komaj 92⁰/₁₀₀. Torej smo 8⁰/₁₀₀ pod planskimi nalogami in v izvozu. Treba bo precej naporov, da bomo ta izpad nadoknadili. Za to razliko je tuzemska realizacija tudi večja. Zaloge gotovih izdelkov so se po vrednosti precej povečale, predvsem ker je vrednost nekaterih novih izdelkov v odnosu do starih višja.

Plačana realizacija je bila v devetih mesecih od fakturirane kumulativno nižja za ca. 100 milijonov S-din. V tej višini predvidevamo, da bodo terjatve kupcev tudi ostale ob zaključnem računu.

Kako izpolnjujemo planske naloge poslovnih stroškov in dohodkov? Za jasno razumevanje navajam strukturo planiranih in vkalkuliranih elementov ter indeks doseganja planskih nalog z dovršeno proizvodnjo (fakturirana realizacija, s povečanimi zalogami gotovih izdelkov + povečana nedovršena proizvodnja, materialni stroški finalnih izdel-

Elementi	Struktura		Struktura plačane realizacij I.—IX./66	INDEKS	
	plana I.—IX./66	fakt. real. povečane zaloge I.—IX.		2:1	3:1
	1	2	3	4	5
1. PRODAJA	99,5	99,46	99,44		
2. Drugi dohodki	0,5	0,54	0,56		
3. CELOTNI DOHODEK 1+2	100,0	100,00	100,00		
4. Porabljeni material	54,08	525,52	51,05	97	94
5. Izdatki za stor. drugih	1,79	1,64			
6. Nabavni material + odpadki	2,97	3,04			
7. Amortizacija	2,18	2,20			
8. Investicijsko vzdrževanje	3,55	3,69			
9. Str. za uvaj. n. p. + Inst.	1,36	1,40			
10. Stroški rekl. + udel. sej.	0,37	0,41			
11. Izredni stroški	0,43	0,23			
12. PORABLJ. SREDSTVA 4—11	66,73	65,13	63,34	98	95
13. NARODNI DOHODEK 4—22	33,27	34,87	36,66	105	110
14. Obresti od kreditov	0,81	0,70			
15. Obr. od posl. sklada	0,99	1,28			
16. Zavarovalne premije	0,14	0,23			
17. Prispevek in član. zbor.	0,05	0,05			
18. Vodni prispevek	0,39	0,48			
19. Zvezni prometni davek	0,03	0,03			
20. Str. izobražev. kadrov	0,57	0,45			
21. Oseb. doh., ki bremeni mat. st.	1,24	1,39			
22. Dodat. prisp. za soc. zav.	0,62	0,46			
23. POSLOVNI STR. 12+14—22	71,57	70,22	68,27	98	95
24. DOHODEK PODJETJA	28,43	29,78	31,73	105	110
25. 5 ⁰ / ₁₀₀ prisp. iz dohodka	0,10		0,35		
26. OD bruto — bruto	26,37		26,28		100
27. Rezervni sklad	0,22		0,22		
28. 2 ⁰ / ₁₀₀ za Skopje	0,03		0,10		
29. Neto skladi	1,72		4,75		247
30. PLAN DELOVNE SILE	100,00	96	96		

kov in polizdelkov):

Pri tej strukturalni analizi, je upoštevan celotni dohodek fakturirane realizacije s povečanimi zalogami nedovršene proizvodnje, medfaznih polizdelkov in gotovih izdelkov, tako da vse skupaj predstavlja v celoti dovršeno proizvodnjo I.—IX. tekočega leta. Stroški in dohodki v nedovršeni proizvodnji in terjatvah neplačane realizacije preteklega leta so izločeni.

Korekcija je narejena pri fakturirani realizaciji za povečanje vrednostnih zalog finalnih izdelkov in poslovnih stroškov za razliko povečane nedovršene proizvodnje in delno polproizvodnje. Kajti primerjava uokvirjena na planirane stroške in kumulativno vkalkulirane stroške (I.—IX.), je samo tako realna. Seveda je to samo struktura poslovnih stroškov in dohodkov, ki nam kaže koliko dinarjev smo potrošili in ustvarili nove vrednosti na 100 celotnega dohodka (prometa).

Proizvodni plan je bil dosežen, kakor smo prej videli, le 99⁰/₁₀₀ po vrednosti in količini. Absolutno je to treba pri primerjavi razumeti, da je fakturirana realizacija povečana za zaloge, za 1⁰/₁₀₀,

po vrednosti v odnosu do doseganja plana nižja. Ker pa absolutnih podatkov ne smemo objavljati, ne moremo bolj nazorno tega primera prikazati.

Če pogledamo prej navedeno strukturo po glavnih pozicijah in kategorijah stroškov ter dohodkov, ugotovimo, da:

— je porabljeni material za proizvodnjo relativno padel za ca. 3⁰/₁₀₀ (zap. št. 4, stolpec 4) in za 6⁰/₁₀₀ v plačani realizaciji (stolpec 5). Vzrok temu je to, da smo proizvodnjo usmerili predvsem na nove proizvode in izdelke, ki po strukturi vsebujejo procent materiala;

— do porabljenih sredstev (zap. št. 12) so se v glavnem vsi stroški več ali manj gibali po razmerjih plana, le da so porabljena sredstva skupaj relativno padla za ca. 2⁰/₁₀₀ (stolpec 2 in 4). Plačane realizacije (stolpec 5) so stroški relativno padli za ca. 5⁰/₁₀₀. Pri strukturi fakturirane realizacije (stolpec 2) so vkalkulirani za 9⁰/₁₀₀ stroški zajeti v celoti, zato je procent znižanja nižji, medtem ko pri strukturi plačane realizacije ni zajetih stroškov v povečanih zalogah, zato je tudi procent znižanja višji;

— narodni dohodek (zap. št. 13, stolpec 2 in 4 ter 3 n 5) je povečan v istem razmerju kot dohodek podjetja (zap. št. 23, stolpec 2 in 4 ter 3 in 5). Razčlemba narodnega dohodka ter nasproti planu, povečane ali znižane pozicije, pa naj si bralec poizkusi razložiti sam;

— poslovni stroški so sestavljeni iz elementov zaporedne številke 12, 14 do 19. V celoti so v strukturi poslovni stroški 2⁰/₁₀₀ nižji v odnosu na plan in 5⁰/₁₀₀ v plačani realizaciji. Prav v istem razmerju in z istimi vzroki kot je navedeno pri porabljenih sredstvih;

— dohodek podjetja je relativno v strukturi celotnega dohodka fakturirane realizacije povečane za razliko povečanih zalog (dovršena proizvodnja) zaradi relativnega znižanja poslovnih stroškov porasel za 5⁰/₁₀₀. Pri plačani realizaciji pa za 10⁰/₁₀₀. Absolutno pa je zaradi 99⁰/₁₀₀ doseženega plana, dosežen dohodek le 108⁰/₁₀₀. Struktura je torej relativna, ker je opravljena planska naloga za 1⁰/₁₀₀ nižja, je tudi absolutni indeks (procent) nižji.

Važno je pri dohodku, da ugotovimo relativno in absolutno odstopanje med celotnim dohodkom fakturirane realizacije, povečane za razliko v povečanih zalogah in plačano realizacijo v obdobju I.—IX. tekočega leta. Relativno večje preseganje dohodka v plačani realizaciji, so povzročili stroški, ki so povečani v zalogah nedovršene proizvodnje. Te razlike je nekaj manj kot 100 milijonov S-din. Torej če bi stroški materiala šli na razred 7 v višini 9-mesečne proizvodne obračunske lastne cene, bi bil dohodek v plačani realizaciji nižji, kakor dejansko je. Zato je struktura celotnega dohodka plačane realizacije v našem primeru za teh 100 milijonov S-din samo obračunsko ugodnejša.

Ta rezultat, bo na koncu leta nekoliko blažji, ker je bil dohodek v neplačani realizaciji lanskega leta nekoliko nad našimi mesečnim povprečjem enomesečne realizacije. Te razlike lahko pričakujemo ca. 20—30 milijonov starih dinarjev.

Precejšnja pozitivna razlika ka se javlja med obračunom in vkalkuliranimi stroški investicijskega leta nekoliko nad našim obravnavamo kot dohodkovni rezultat, le da bo treba več na osnovi tega misliti na obnovo naših zastarelih postrojenj.

V mesecu oktobru nalog proizvodnega plana nismo dosegli, zato bo to močno vplivalo na relativno znižanje dohodka podjetja. Lahko kdo reče, saj vendar dohodek presegamo in drugo ni toliko važno. Res je, da smo ga v devetih mesecih po planu pre-

(Nadaljevanje na 23. strani)

Prvi tečajniki v učni delavnici Emajlirnice

Končno smo dočakali pričetek dela v učni delavnici emajlirnice. Prvi tečajniki so začeli z osnovnimi prijemi v umetnosti emajliranja. Pravim v umetnosti, ker smatram, da je emajliranje neke vrste umetnost, saj hočemo imeti izdelke, ki niso samo uporabni, ampak morajo imeti tudi estetski zgled in lepo nanešeno emajlno plast. K nanosnim skladam so pristopili ne samo novi člani delovne skupnosti, ampak to so mladi delavci, ki želijo ustvarjati in se učiti. Želijo si bodočnosti in zaupajo v napredek v emajlirski stroki.

Rad bi se povznil v prve zametke ideje o učni delavnici. Starejši delavci se spominjajo emajlirske šole, ki je bila v sklopu industrijsko kovinarske šole pri tovarni. Iz te šole je prišlo nekaj letnikov kvalificiranih emajlircev. Kader, ki je prišel iz šole, ni bil samo iz našega podjetja, ampak so v šolo poslale ljudi tudi druge emajlirnice, ki so se šole razvijale. Učenci, ki so prišli iz drugih republik, so se vrnili v svoja podjetja in danes zasedajo vodilna mesta v emajlirskih obratih. Domačih emajlircev iz šole je v podjetju ostalo bore malo. Kje so vzroki, danes ne bom razpravljaval. Želel sem samo omeniti, da smo emajlirsko šolo že imeli.

usposabljanju emajlirski kadrov. izvežbane priučene in kvalificirane kadre. Najprej je začelo društvo ljudske tehnike — emajlirski krožek s tečaji za emajlirce. To so bili prostovoljni tečaji in so se prijavljali tisti, ki so se najbolj zanimali za emajliranje in si znanje poglobiti. Ob ugotovitvi, da tak način usposabljanja kadrov ne more slediti vedno večjim potrebam, je bila postavljena zahteva za sistematičnim in organiziranim izobraževanjem. Pristopili smo k izdelavi profila za poklic emajlirca in na osnovi profila k izdelavi učnega programa. Tudi to delo je bilo izvršeno niki, z vsem razumevanjem in v sklopu delovanja ljudske tehnika, tovarišev inž. Vajdetiča, inž. pomoči članov emajlirskega kroždelali na tej zahtevni nalogi. Pr-Senčarja in Krofliča. Skupaj smo votna zamisel je bila da bi izoblikovali za poklic profil emajlirca, ki bi se izšolal v dveletni emajlirski šoli. Profil, ki je bil izdelan je bil sprejet tudi na Gospodarski zbornici SRS in kot poklic uvrščen v nomenklaturu poklicev.

Po daljši razpravi, ali je smotrno vzgajati emajlirce v šoli ali pa priučevati in postopoma doseči isti nivo za področje emajliranja, je bilo odločeno, da se gre na priučevanje. Naše potrebe, ki terjajo hitro ukrepanje so odloči-



Tečajniki so se lotili dela...

Delavci iz emajlirnice in dekor oddelka radi pogledajo v učno delavnico in sprašujejo, kaj se tam dogaja? Verjetno se marsikateri delavec zamislil, kako se je on začel učiti in da pot do skromnega znanja ni bila lahka. Vsekakor pa mora sleherni občutiti zadovoljstvo, da bodo kadri, ki bodo dobro usposobljeni, doprinesli precej k uspehu njihove delovne enote.

Moram izraziti zadovoljstvo, da je prevzel glavno skrb za poučevanje na delovnih mestih tov. Zavšek Ivan, ki se je dela lotil z ljubeznijo in veseljem. Trdno je sklenil, da bo vzgojil res sposobne kadre. Ker že imamo učno delavnico bi želel naštet, v katere namene naj učna delavnica služi, razen za priučevanje novo sprejetih delavcev. Osnovna naloga je vzgajati delavce za področje emajliranja. Dalje se bodo vršili tečaji za izpopolnjevanje skupinovodij in usposabljanje pripravnikov, bodočih delovodij. Za skupinovodje bo delo v učni delavnici bolj preverjanje znanja in dopolnjevanje manjkajočega. Ostali del programa pa teorija iz organizacije dela, teorija emajliranja in dela z ljudmi. Pripravniki pa bodo dobili osnopskupaj s skupinovodji. Nadalje ve praktičnega dela in teorije bo možno v učni delavnici postopno prevzeti nekatere proizvodne naloge (dopolnila) in razne poizkuse za inštitut.

Delavci, ki bodo prvo fazo usposabljanja končali in šli v proizvodnjo, se bodo lahko vrnili čez dve leti v učno delavnico in tam dobili višjo stopnjo znanja. Seveda za višjo stopnjo bodo prišli v poštev tisti, ki se bodo na delovnih mestih v proizvodnji obnesli in na katerih lahko gradi

kollektiv emajlirnice svojo perspektivo. Tudi v emajlirnici bo učna delavnica zasledovala uspehe svojih tečajnikov in jih še usmerjala, če bo to potrebno. Po drugi stopnji bo vsak dobil spričevalo kvalificiranega delavca, ki bo enakovredno poklicni šoli, priznana pa bo za naše podjetje in v zvezi z našo analitično oceno.

Upam, da je z otvoritvijo učne delavnice za emajlirnico začeto reševanje nebroj problemov, ki tarejo ekonomsko enoto. Prepričan sem, da bo v bodočnosti treba nekaj storiti tudi za delavnico surovinske predelave, da se bodo tudi ti usposabljali sistematično za svoje delo.

Ob otvoritvi učne delavnice je bila skromna svečanost. S svojo navzočnostjo so dali poudarek važnosti dogodka predstavniki samoupravnih organov, političnih organizacij in vodstva podjetja. Obljuba, da bo tudi v bodoče vsa pomoč učni delavnici terja, da bomo iz učne delavnice posredovali res sposobne kadre v emajlirnico.

Albin Brenčič



Ob otvoritvi učne delavnice...

Proizvodnja terja vedno več znanja od emajlircev. Naloge postajajo vedno težavnejše in zahtevnejše po vprašanju kvalitete in produktivnosti. V emajlirnico so prihajali vedno novi delavci, postavljene so bile nove peči. Zahtevnost in problemi so postavljali vedno znova potrebo po Proizvodnja je zahtevala dobro

le, da je bil sprejet sklep o formiranju učne delavnice v tej obliki, kakor je začela z delom. Seveda je bilo v zvezi s to odločitvijo treba spremeniti tudi profil in učni program. Intenzivno delo na reševanju organizacijskih vprašanj, nabave opreme, delovnih sredstev in kadrovskih vprašanj, je omogočilo, da smo 22. oktobra 1966 začeli s praktičnim poukom.

Pred tedni je začelo izhajati glasilo delovne skupnosti »Kovnotehne«. Prva številka »Kovit-a« je tiskana v enaki obliki in obsegu kot Emajlirca, je vsebinsko pestra in zanimiva.

Diskusija, kot sredstvo za sporazumevanje

Tema, ki jo želim načeti, naj marsikoga vzpodbudi, da začne sobesednikom ali skupino! Nerazmišljati, kako vodi razgovor s davno sem slišal pripombo: »Čim se začeta pogovarjati o proizvodnih problemih, sta si že v laseh in sploh ne poslušata več drug drugega.« Iz tega razloga

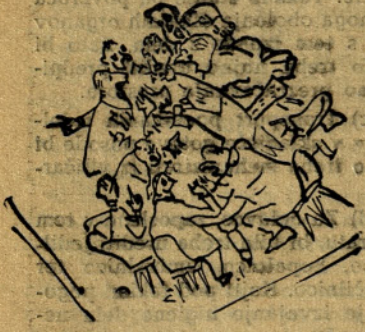
stih razgovorov bo možno govoriti o razgovoru eden z drugim in ne o razgovorih eden mimo drugega.

V proizvodnji nastopa vrsta problemov in nerazčiščenih vprašanj. Da bi probleme ovrednotili in našli vzroke in način reševanja, sklicujemo sestanke. Vodja skliče sestanek z namenom, da se s sodelavci pogovori in najde rešitev. Kako izgledajo sestanki in kaj bi se dalo izboljšati, marsikdo občuti. Želja vseh je, da bi bili sestanki čim krajši in stvarni. Slišal sem predlog, naj bi bili

Tako voden sestanek bo uspešen. Vsekakor pa je nujno, da se kontrolirajo posledice in rezultati sestanka, ker ne bo v nasprotnem primeru nihče resno jemal zaključkov.

Važno je za vodjo sestanka, da pozna udeležence sestanka. Imamo različne sodelavce sestanka, ki pa nimajo enakih lastnosti. O tipih na sestankih bom pisal prihodnjic.

Albin Brencić



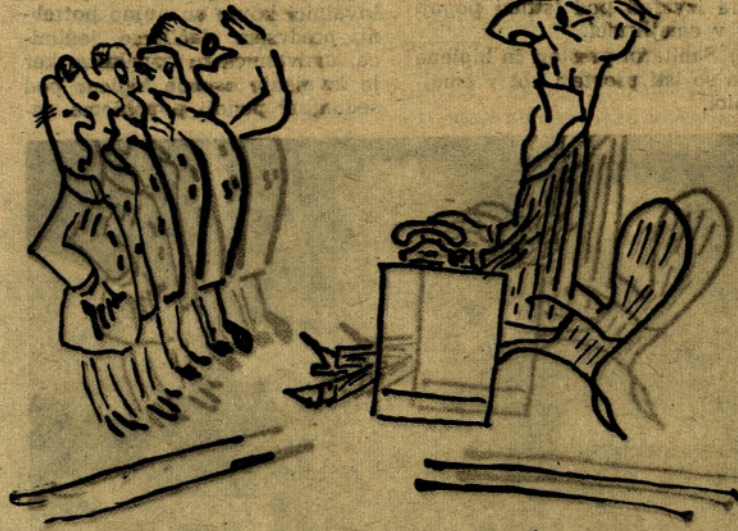
Ne takol

sem načel temo o medsebojnih razgovorih.

»Kako naj se pogovarjamo?« Te večšine se moramo naučiti, to pomeni, da ne želimo v razgovoru samo svoje mnenje ponoviti, temveč tudi slišati mnenje drugih. Ne želimo samo potrditve lastnega mnenja, ampak tudi mnenje za in proti našim stališčem. Biti moramo tudi pripravljene svoje mnenje spremeniti, če sogovornik z navedbo dejstev to dokaže. Poglejmo sodobni čas. Sicer veliko govorimo, ampak naše govorenje je kakor enosmerna cesta, ki ne dopušča nobenega človeškega sodelovanja. Trudimo se drug drugega prepričati o našem mnenju, smo pa vedno manj pripravljene pazorno poslušati mnenje drugih. Pristen razgovor pa sestoji prav iz izmenjave misli. Pri razgovoru daješ in jemlješ. Oba partnerja se v razgovoru dopolnjujeta in bogatita svoje ideje.

Tudi vodilni potrebujejo pravilni razgovor. Samo z enostranskim dajanjem nalog in sprejemanjem poročil ni danes dosti storjenega. Tudi pri dajanju nalog potrebujemo izmenjavo mnenj. Le na ta način lahko vodilni spozna svoje sodelavce in doseže polno sodelovanje.

Terminsko določen čas za diskusijo s sodelavci o skupnih problemih, se pokaže kot vedno bolj dragoceno sredstvo pri vodenju in spoznavanju sodelavcev. Ti razgovori pa morajo biti resnično izmenjava mnenj in misli. Nesmisel bi bil, če vodilni ne bi od razgovora nekaj pričakoval in no mnenje spremenil. Taki sploščje je potrebno, tudi svoje prvotni sestanki morajo biti dopolnjeni z »odprtimi vrati« do vodje tako, da lahko vsak sodelavec pride do vodje in se pogovori o problemih. Na omenjenih možno



Pa tudi tako ne!

sestanki stoje, potem bi bil najbrže krajši. S tem se ne strinjam, pač pa je treba sestanek temeljito pripraviti, ga spretno voditi in narediti pravilne zaključke.

Ustajene metode za sestanek naj bodo naslednje:

Prilprava sestanka

- prilprava teme,
- časovni plan sestanka,
- zbiranje materiala za sestanek,
- obveščanje udeležencev sestanka,
- določitev in prilprava prostora za sestanek.

Izvedba sestanka

- uvod
- dajanje potrebnih informacij in materiala,
- vodenje diskusije: vzpodbujati s vprašanji, ne pustiti oddaljevanje od predmeta, vendar svakem omogočiti, da pove svoje,
- zbiranje rezultatov sestanka,
- zaključki,
- dogovor o izvedbi nalog iz zaključkov.

Tržne informacije

Veleblagovnica »Ljudski magazin« — Celje, nudi koristno zabavo v dolgočasnih jesenskih in zimskih večernih volno za pletenje ali kvačkanje v 36 barvnih odtenuh. Cena za 10 dkg znaša od 850 do 1.300 S-din.

Da bo vaš dom prijetnoši, priporočamo veleblagovnica »Ljudski magazin« ogled kakovostnih preprog v raznih velikostih. Zanimive in so razmeroma poceni so ga nature (preproge in dva predposteljnika) v izvedbi »bukle« in v modernih vzocih po 21.426 S-din za garnituro.

Spanje je ugodnejše, če ste pokriti z lahкими in toplimi odejami. Veleblagovnica »Ljudski magazin« nudi prešite odeje, polnjene z belo vato že od 10.944 S-din naprej. Priporočamo tudi ogled raznovrstnega posteljnega perila v II. nadstropju veleblagovnice.

V prodajalni »Alpina Ziria« prodajajo PVC ženske škornje podjetje »Jugoplastika« Split, za deževno vreme in blatno cesto. Cena N-din 34.—

Iz delovnih kolektivov

Konferenca ZM TAM MARIBOR

Mladina kolektiva Tovarne avtomobilov iz Maribora, ki je naš kooperant, je imela 15. oktobra redno letno konferenco, ki se je udeležila tudi naša predstavica — član tovarniškega komiteja ZMS Jožica Kaurič. Sodelovala je v razpravi in med drugim zaželela konferenci uspešno delo ter obilo uspehov novo izvoljenemu tovarniškemu komiteju. Obenem je prenesla pozdrave mladine našega kolektiva in mladine Celja mladini kolektiva Tovarne avtomobilov v Mariboru.

Konferenca je bila dobro obiskana in v diskusiji je mladina pokazala, da niso

dovolj za uspešno delo samo besede, ampak da so predvsem potrebna dejanja v duhu socialističnega napredka in splošnega družbenega razvoja. Mladina je dokazala, da zna delati kakor v proizvodnji tako tudi v družbeno političnih organizacijah ter samoupravnih organih. Svoje delo so kritično ocenili in sklenili, da bodo v bodoče napake, ki so se na konferenci pokazale skušali popraviti, oziroma jih popolnoma odstraniti. Našo predstavico so toplo sprejeli in izrazili željo za še tesnejšim sodelovanjem med mladino obeh kolektivov.

Polletno poročilo oddelka za

Oddelek za varstvo pri delu spada v kadrovske službe. V oddelku so zaposleni vodja HTV, 2 varnostna tehnika in skupinovodja RH.

Na podlagi analiz in pogojev dela oddelka je razvidno, da v sedanji situaciji novih zakonov in predpisov o varstvu pri delu oddelk ne more urejati, kontrolirati in izvajati predpisov v obratih v sedanjem sestavu, pa tudi šteje premalo delavcev.

Nujno bi bilo določiti za vsak obrat varnostnega tehnika, ki bi bil stalno navzoč v obratu in spremljal dogajanja med obratovanjem.

Na osnovi nepravilnosti v obratih in neskladnosti s predpisi HTV je razvidno, da je predlagana organizacija nujno potrebna, problemi po obratih pa so naslednji:

Emajlirnica:

a) V oddelku je treba nujno urediti ventilacijo delovnega prostora, ker so tu visoke temperature in koncentracije prahu, ki presegajo dovoljene meje.

b) Kabine za brizganje z emajlom nimajo zadostne odsesevalne moči, kar povzroča silikozna obolenja.

c) Razsvetljava prostora se sedaj ureja, vendar pa je bila do sedaj zelo negativna, kar je kvarno vplivalo na vid zaposlenih.

d) Pri vanilkah ročajev na Gabler varilnih strojih, obstoja močan preprih, katerega je potrebno lokalizirati z vmesnimi zaščitnimi stenami (zidom) med emajlirnico in surovinskimi obrati. Isto velja za lužilnico emajlirnice, iz katere uhajajo vsled slabe ventilacije hlapi v emajlirnico in škodljivo vplivajo na zdravje tam zaposlenih ljudi, kvaliteto izdelkov in na naprave.

e) Emajlirnica nujno potrebuje predpisane sanitarne prostore (jedilnice, umivalnice, slačilnice in kopalnice).

f) Treba je izboljšati in normalizirati notranji transport, kateri je vzrok za večino poškodb v emajlirnici.

g) Plinske vode, kateri so napeljeni skozi obrat emajlirnice, je treba redno pregledovati in voditi o tem evidenčno knjigo. Isto velja za plinske vodne predloge.

h) Vse elektro motorje in elektro vode je treba redno kontrolirati in o ugotovljenem stanju voditi evidenčno knjigo.

i) Tla v delovnem prostoru je treba vzdrževati v vodoravnem stanju (luknje odpravljati sproti).

j) Higieno prostora je treba predpisano izvajati. (Čiščenje delovnih prostorov v vsaki izmeni).

k) Vodilni delavci morajo

predpise o varstvu pri delu svojih podrejenih izvajati dosledno.

Oddelek dekoriranja:

a) Brizgalne kabine je potrebno zamenjati ali preurediti, tako, da bo odsesavanje zadovoljivo. Sedanje stanje povzroča silikozna obolenja tam zaposlenih ljudi.

b) Ventilacija prostora se mora izvesti tako, da ne bodo koncentracije škodljivih snovi v zraku prekoračene.

c) Toplotno ogrevanje prostora v zimskem času ni zadovoljivo, ker so kapacitete kurilnice premajhne.

d) Kontrola nad napravami se mora izvajati pod istimi pogoji kot v emajlirnici.

e) Sanitarne prostori in higiena dela so isti problem kot v emajlirnici.

d) V vseh oddelkih predelovalnice kovin je ropot precej nad dovoljeno mejo, predvsem tam, kjer so pnevmatična kladiva za glajenje zvarov.

e) V vseh oddelkih nastaja posebno v zimskem času močan preprih, kar povzroča vedno večje število prehladnih obolenj in s tem izpade z dela. Gibanje zraka v vseh oddelkih precej presega zdravstvene normative.

f) Na delovnem mestu argonsko varenje ni odsesevalnih naprav, prav tako ni urejeno odsesavanje na drugih varilnih delovnih mestih. Tako bo treba v predelovalnici kovin kompleksno rešiti prezračevalni sistem.

g) Sanitarne prostori v predelovalnici kovin so nujno potrebni, predvsem slačilnice, jedilnica, umivalnica in kopalnica, ker je izvajanje osebne higiene pod sedanjimi pogoji popolnoma ne-

nju uslug. (Bojlerji). Prav pri pocinkovanju uslug pride največkrat do manjših eksplozij, kar povzroča težke poškodbe, posebno zato, ker kotli za ta dela niso predpisano zaščiteni (zaščitna stena).

b) Lužilnica je zelo slabo prezračevana in so koncentracije kislinških hlapov večkrat prekoračene. Takšno stanje pa povzroča mnoga obolenja dihalnih organov in s tem izpade z dela. Zato bi bilo treba nujno urediti predpisano prezračevanje prostora.

c) Transport pocinkanih izdelkov v skladišče gotove posode bi bilo treba mehanizirati (z viličarji).

d) Za delavce, zaposlene v tem obratu, bi bilo treba urediti jedilnico, kopalnico, umivalnico ter slačilnico. Kajti pod takimi pogoji je izvajanje higiene dela nemogoče.

f) Kontrolo nad izvajanjem pregledov za elektro instalacije in ostalih naprav se mora vpisovati v kontrolno knjigo kot je predpisano za ostale obrate.

Radiatorski oddelek:

a) Oddelek površinsko ne zadošča za normalni tehnološki postopek dela (3 m² proste površine na zaposlenega).

b) Prezračevanje prostora je nujno potrebno. Prav tako je treba odpraviti preprih v oddelku z menjavo zraka (nadlakt v oddelku).

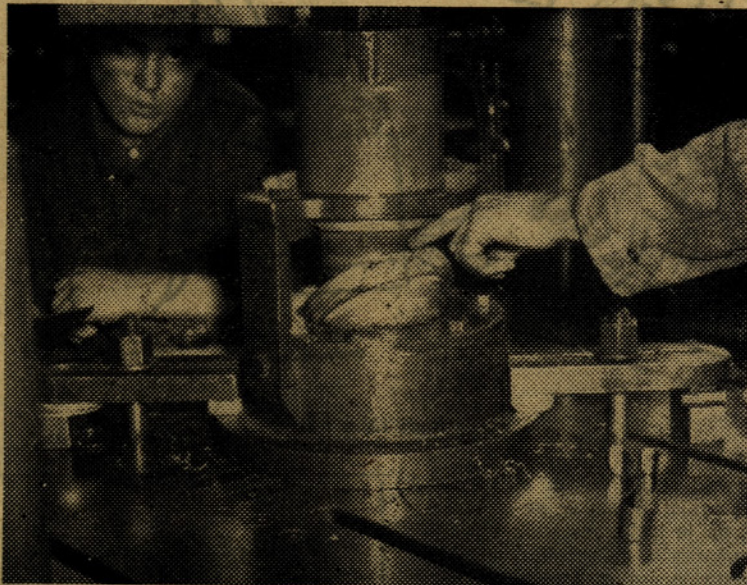
c) Vetrolovi na vhodih v oddelk so nepravilno izvedeni, kar povzroča preprihe in nepotrebno ohlajevanje oddelka v zimskem času, kar povzroča zelo nizke temperature in nepotrebna prehladna obolenja zaposlenih. Z dosedanjimi kapacitetami kurilnice pa ni mogoče nadoknaditi po nepotrebem izgubljenih kalorij.

d) Lakirnica v delavnici ne odgovarja predpisom zato, ker ni izvedena tako, kot je bilo zahtevano (grozi stalna požarna in eksplozijska nevarnost nevarnost za zaposlene). Predvsem prezračevanje ni izvedeno efektivno, tako da hlapi laka namesto, da bi se odvajali na prosto gredo v delavnico.

e) Transportni trak za radiatorske baterije je slabo konstruiran (kavlji z radiatorskimi baterijami padajo na tla in povzročajo težke poškodbe).

f) Kontrola strojev in naprav se mora vršiti pod istimi pogoji kot v ostalih obratih.

g) Oddelek potrebuje predpisane sanitarne prostore (garderobe, umivalnico, jedilnico). Pod sedanjimi pogoji je higiena dela nemogoča.



Pločevino vlagajmo v orodje vedno s pripomočki...

Predelovalnica kovin:

a) Stiskalnice in vse ostale stroje je treba predpisno zaščititi. (Vrtljive dele, podeste, dohode.) Ti stroji so sedaj nepredpisno zaščiteni in je možnost poškodb velika.

b) Delovni prostori in transportne poti po oddelkih so neprestano založene s polizdelki in služijo bolj za skladiščenje kot pa namenu varnega transportiranja. Po predpisi o varstvu pri delu pa morajo biti transportne poti proste, da se bo po njih lahko transport z viličarji nemoteno odvijal.

c) Tla v oddelku stiskalnice, prirezovalnice in oblikovalnice naj bi se zamenjala z lesenimi kockami, kajti prevoz polizdelkov pod sedanjimi pogoji je nemogoč in predstavlja stalno nevarnost poškodb.

mogoče, posebno v zimskem času, ko prostori zaradi premajhnih kapacitet kurilnice niso dovolj ogrevani.

h) Vsi elektro motorji in elektro naprave, kakor tudi ostali stroji in naprave morajo biti redno kontrolirane, o izvršenih pregledih pa se morajo voditi evidenčne knjige.

i) Za potrebe notranjega transporta se naj nabavijo mali viličarji do 600 kg, ker sedanji način transportiranja polizdelkov podružuje izdelke, obenem pa predstavlja stalno nevarnost poškodb.

Pocinkovalnica:

a) Kotla za pocinkovanje predstavljata stalno nevarnost za zaposlene, posebno pri pocinkova-

varstvo pri delu in rehabilitacijo

Izdelovalnica kotlov:

a) Prostor površinsko ne odgovarja varnim in zdravim pogojem dela.

b) Ropot v oddelku je nad dopustno mejo in je radi tega potrebno prestaviti ravnalno ploščo v poseben prostor, opremljen z dušnimi stenami.

c) Delavnico je treba opremiti z dvigalom za nakladanje kotlov na vagon in avtomobile.

d) Dnevno in umetno razsvetljavo je treba pojačati (treba je umiti ali zamenjati stekla na strehi, treba je dodati nekaj svetilnih teles, da bo razsvetljava predpisana).

e) Dosledno je treba zahtevati uporabo osebnih zaščitnih sredstev pri delu v ropotu (antifoni).

f) Tla v delovnem prostoru so luknjčava in onemogočajo varen transport po oddelku. Prav zaradi slabih tal je bilo v oddelku že več težkih poškodb. Popravilo tal celotnega oddelka bi bilo nujno potrebno.

g) Na verigi dvigala je treba zaščititi kavelj proti izpadanju bremen.

h) V oddelku je treba odpraviti prepih, v zimskem času pa zadovoljivo ogrevati prostor.

i) Prezračevanje na varilnih delovnih mestih je treba izvesti z gibljivimi cevmi na samem izviru nastajanju dima in plinov. Prav tako je treba izvesti predpisano zračenje celotne delavnice (menjava zraka po potrebi).

j) Oddelk nima na razpolago ustrezne jedilnice in kopalnice. Zato je higieno dela nemogoče predpisano izvajati.

k) Vse naprave in instalacije se morajo redno kontrolirati pod pogoji, ki veljajo za ostale obrate.

Obrat odpreskov in avtokoles:

a) Prezračevanje je nezadovoljivo in je treba urediti menjavo zraka predvsem pri žarilnih pečeh, kajti ti ventilatorji ne odsesujejo zadostni meri nastalih plinov na prosto.

b) Tla v delovnem prostoru je treba redno vzdrževati, kajti vsled neravnih in luknjčavih tal je bilo v tem oddelku že precej težjih nesreč.

c) Ogrevanje delovnega prostora je nezadovoljivo. Treba je odpraviti pepihe z ustreznimi vetrolovi in funkcionalnimi vrati.

d) Delovni prostor je preveč založen in ne ustreza varnim pogojem dela.

f) Vse elektro instalacije in različne kable za pogon strojev je treba zaščititi pred mehanskimi poškodbami, da ne bo prišlo do preboja električnega toka.

g) Hidravlične stiskalnice so v zelo slabem stanju in bi jih bilo treba predpisano vzdrževati.

h) Vse naprave in stroje je

treba redno kontrolirati, o izvršenih pregledih pa se mora voditi evidenčna knjiga.

i) Oddelk tudi nima potrebnih sanitarnih prostorov, zato je higiena dela pod dosedanjimi pogoji nemogoča.

Obrat kemičnih izdelkov:

a) Prvenstveno je treba oddelk povečati in urediti prezračevanje prostora in delovnih mest, kjer se razvija prah. V oddelku je prekoračitev prostega SiO₂ dvajsetkratna. To stanje povzroča silkozna obolenja vseh zaposlenih v topilnici.

b) Na osnovi zdravstvenih analiz in meritev je bilo ugotovljeno, da bi bilo najbolje zgraditi novo sodobno topilnico, kjer bo možen normalen in zdrav tehnološki postopek.

c) Za oddelk topilnice je treba urediti dvigalo, kajti sedanje dvigalo ima napetost na kavlju 100 W, kar je življenju nevarno

b) Dvigalo za prenos orodij ne odgovarja nosilnosti. Obstaja nevarnost, da se dvigalo zruši. Dvigalo bo potrebno preurediti na 2 toni nosilnosti ali nabaviti novo dvigalo.

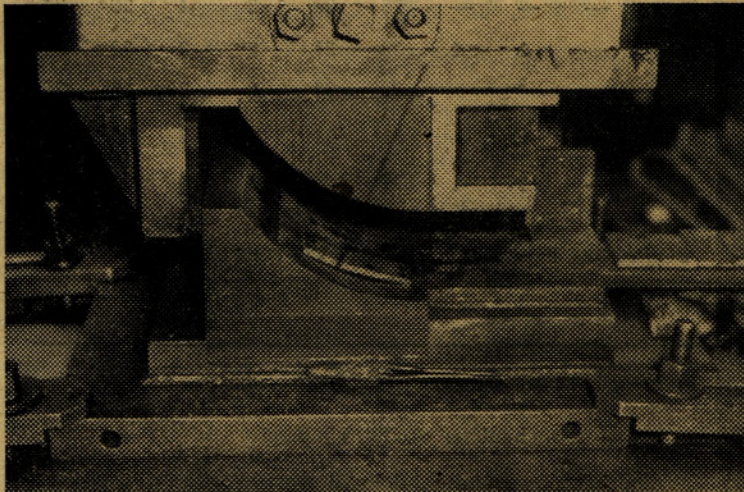
c) V oddelku nastaja posebno v zimskem času močan prepih, ki ga je treba odpraviti z vetrolovi ali primerno zaščitno steno.

d) Oddelk nujno potrebuje sanitarne prostore, jedilnico, slačilnico in umivalnico.

e) Kontrola nad stroji in napravami se mora vršiti po predpisih, o stanju pa se mora voditi evidenčna knjiga.

Industrijski tir in transport:

a) Najtežji problem obstaja pri industrijskih tirih, ki niso predpisano izpeljani med industrijskimi objekti. Večina industrijskih tirov nima zahtevanega varnostnega prehoda ob tiru (2 m na vsakov stran). Pri takih tirih, ki ni-



Le previdno ...

in prepovedano.

d) Dovodi nafte in črpanje nafte ni predpisano urejeno, ter obstaja stalna nevarnost požarov in težjih poškodb.

e) Odvodne cevi za odvajanje vročih izgorelih plinov pri topilnih ježih niso zaščitene z ograjo in obstaja možnost opeklin.

f) V oddelku je močan prepih, kar zdravstveno zelo negativno vpliva na delavce zaposlene pri topilnih pečeh.

g) Oddelk nima osnovnih higienskih in sanitarnih prostorov, vsled česar je o higieni dela sploh nemogoče govoriti.

h) Kontrola strojev in naprav se mora izvrševati po že opisani metodi.

Orodjarna:

a) Oddelk je slabo prezračevan, ker je v oddelku varilnica orodjarne, ta pa nima na varilnih delovnih mestih odsesevalnih naprav.

majo varnostnega profila obstaja stalna nevarnost težkih ali smrtnih poškodb.

b) Večina prehodov, ki vodijo preko industrijskih tirov je stalno zasedena z vagoni, tako da stalno grozi nevarnost pri prehodu delavcev preko tirov (posebno zavarovanje prehodov s signali v slučaju prihoda kompozicije po tiru).

c) Pri premikanju vagonov ni dovolj strokovno usposobljenega kadra, kar povzroča stalno nevarnost poškodb na industrijskih tirih. Za normalno in varno premikanje vagonov bi morala biti vedno dva premikača, eden na začetku kompozicije, drugi pa na koncu, ki morata slediti poteku premika in opozarjati upravljalca lokomotive na varnost premikanja.

d) Nakladalno-razkladalna ekipa nima predpisanih sanitarnih prostorov, v katerih bi si ob deževnem vremenu lahko posušili

la mokro obleko. Prav tako ni na razpolago umivalnice, kopalnice in jedilnice. Vsak zaposleni v tej ekipi bi moral imeti na razpolago 2 garderobni omariči.

e) Za transportno ekipo se v glavnem določajo delavci, ki niso strokovno in umsko najbolj sposobni za opravljanje dela, to pa povzroča poškodbe. Skozi roke transportnih delavcev gredo v glavnem vsa nevarna in težka la (mhr. razkladanje kisik in dizu jeklenk, goriv, kisline, pločevine in raznih drugi snovi). Vse to pa lahko vsled neznanja povzroči težke poškodbe in veliko materialno škodo. Predvsem zaradi vseh teh omenjenih nevarnosti bi bilo treba misliti v nakladalni ekipi na bolj strokoven kader.

f) Za viličarje in elektro vozčke bo treba urediti poseben prostor (garažo), katerega se bo lahko zaklenilo.

g) Kontrolo nad napravami, stroji in vozili je treba vršiti redno, o izvršenih pregledih pa je treba voditi evidenčno knjigo.

h) Za nakladanje in razkladanje vagonov bo treba urediti nakladalno rampo.

Skladišče materiala:

a) Skladišča so velik problem za varnost zaposlenih. Hladno valjani trakovi se skladiščijo nepravilno, prav tako formatna pločevina, tračno železo in razne vreče. Za tak način skladiščenja so vzroki premajhni skladiščni prostori. Nujno bo treba urediti vsa skladišča v lesenih barakah, kajti tu grozi stalna požarna nevarnost za celotno tovarno.

b) V skladišču pločevine se nahaja tlačilec odpadne pločevine, ki lokacijsko ne spada v to sklopljenih z odpadno pločevino je dišče. Transport vagončkov, navzljensko nevaren in predstavlja stalno nevarnost pri nakladanju vagončkov z viličarji za zaposlene delavce.

c) Tir za vagonete bo treba predpisano urediti tako, da ne bodo vsled tira padali paketi odpadne pločevine z vagončkov.

d) Skladišče nima predpisane-ga prostora za garažiranje viličarjev in elektro vozčkov, vendar bi bilo nujno treba tak prostor urediti.

f) Vse naprave in elektro vozčke je treba stalno kontrolirati in o izvršeni kontroli voditi evidenčno knjigo.

Energetska oskrba:

a) Najbolj nevaren in s predpisi neusklajen je generator, tako lokacijsko, kot eksplozijsko požarno nevaren.

(Nadaljevanje na 14. strani)

Polletno poročilo oddelka za varstvo pri delu in rehabilitacijo

(Nadaljevanje s 13. strani)

b) Pri generatorju in na vseh plinskih vodih obstaja stalna nevarnost uhajanja plina, ki lahko povzroči eksplozijo, ogrozi življenja in napravi velike materialne škodo.

c) Vodne predloge (plinske) je treba stalno kontrolirati in o izvršenih pregledih voditi evidenčno knjigo.

d) Na generatorju je v nočni izmeni zaposlen samo eden delavec, kar pa je za plinske prostore nedopustno. V takih delovnih prostorih morata biti zaposlena vsaj dva delavca, da si v slučaju potrebe lahko medsebojno pomagata.

e) Za zaščito delavcev pred plini mora biti na razpolago predpisana CO plinska maska.

f) O napravah se mora voditi evidenčna knjiga, v katero se mora vpisovati stanje naprav.

Acetilenski razvijalec:

a) Skladišče karbida se uporablja za skladiščenje raznih gorljivih predmetov, kar je proti vsem predpisom o acetilenskih Emajlirc s 29 razvijalcih in skladiščih karbida, vendar vodstvo nabave in transporta ne upošteva danih navodil in predpisov.

b) O napravah se mora voditi evidenčna knjiga, v katero je treba redno vpisovati vsa popravila, spremembe in stanje naprav. Isto velja za kotlarne, katere imajo precej premajhno kapaciteto za ogrevanje prostorov tovarne. Nujno je treba urediti sanitarne prostore za zaposlene delavce, ki se trenutno umivajo kar na delovnih mestih in nimajo možnosti za osnovno higieno pri delu.

Vzdrževalni obrati:

a) To so obrati, katerih delavci imajo opravka v celotni tovarni, zato morajo biti ti delavci strokovnjaki in morajo poznati vse nevarnosti v zvezi z delom.

b) Kontrola od strani vodstva obrata mora biti boljša, predvsem pri bolj nevarnih delih, predvsem pri delu na podestih, kanalih, plinovodih, pečeh itd.

c) Delavci morajo dosledno uporabljati osebna zaščitna sredstva in striktno upoštevati varnostna pravila.

d) Pri remontnih delih je delo treba organizirati tako, da niso delavci, zaposleni v okolici, v nevarnosti in da je varnost dela zagotovljena.

e) Za vse tam zaposlene je treba urediti sanitarne prostore s potrebnimi umivalnicami, jedilnico in slačilnico.

f) Za remonta dela na vseh napravah je treba voditi evidenčno knjigo iz katere je raz-

vidno popravilo, zamenjava in spremembe stanja naprav.

Skladišče gotovih izdelkov:

a) Prostor je slabo gret. V zimskem času gibanje zraka povzroča močan prepih, kar bo treba urediti z vetrolovi in ustreznimi vrati.

b) Razsvetljava delovnega prostora je po JUS predpisih nezadostna, posebno sedaj, ko imajo vse zavijalke svetlobo v hrbet.

c) Notranji transport ni urejen, kar povzroča mnoge poškodbe delavcev in gotovih izdelkov.

d) Za oddelek je treba urediti sanitarne prostore.

Nakladalna hala:

a) V zimskem času je delovni prostor nedovoljno ogrevan. Treba bi bilo urediti pri vstopu tirov v nakladalno halo toplotno zaveso, ki bi preprečevala vdor hladnega zraka v halo.

b) Pri nakladanju vagonov bi bilo treba urediti nakladalno rampo, da ne bi žene nakladalke dvigovale pretežkih bremen.

c) Vse prehode čez industrijski tir je treba opremiti s signalnimi napravami, da ne bo prišlo do smrtnih poškodb ob priliki premika lokomotive z vagoni ali avtomobili.

d) Za delavce v nakladalni hali je treba urediti sanitarne prostore.

Lakirnice:

a) Vse lakirnice v naši tovarni niso predpisano urejene. Tako obstaja stalna eksplozijska in požarna nevarnost.

b) Elektro instalacije in pogonski motorji niso v skladu z obstoječimi predpisi o lakirnicah.

c) Zaloge lakov in topil so prevelike, po predpisih o lakirnicah je lahko na zalogi samo dnevna količina lakov in topil.

Ugotovljene pomajkljivosti so v glavnem rezultat nenačrtne graditve delovnih prostorov in vedno večjega programa dela ter planskih nalog, za kar pa sedanje stanje obratov ne odgovarja več. Vzporedno s povečanjem proizvodnje se mora povečati tudi varne in zdrave pogoje dela, če hočemo, da bodo izpadli zaradi bolezni čim manjši in da bo produktivnost čim večja.

Iz podatkov je razvidno, da v podjetju obstaja precej nedokončanih del, ki niso v skladu z varnostjo in zdravjem zaposlenih delavcev.

Najbolj pereč problem so sanitarni prostori, ki bi jih bilo treba v najkrajšem času zgraditi, kajti osnova vsakega tehnološkega postopka je zadovoljiva higiena dela, katero pa lahko izvajamo le v primeru urejenih sanitarnih prostorov.

Tudi ostali problemi, kot je mikroklima (prezračevanje, razsvetljava, temperatura, prepihi in ostalo) so važen pogoj za varno in zdravo delo.

Vsi podatki v pogledu pravilnega izvajanja varstva pri delu, zgovorno kažejo, da se bo moralo k odpravi ugotovljenih pomajkljivosti pristopiti načrtno in plansko. Tako bo treba že letos točno terminsko določiti, kaj bomo v letu 1967 sanirali. Prav tako je treba vzporedno določiti za to potrebna finančna sredstva.

Pri analizah stanja varstva pri delu v tovarni je bilo ugotovljeno, da je še vedno na prvem mestu vzrokov poškodb nedisciplina in nesmoten način dela.

Pri nedisciplini je v glavnem ugotovljeno, da delavci ne upoštevajo varnostnih pravil in navodil. V več primerih pa prihaja do slabe organizacije dela in nepravilne razporeditve delavcev na delovna mesta od strani predpostavljenih, predelavcev in mojstrov.

Da bi odpravili vzroke poškodb pri delu vsled osebnega faktorja, bo potrebno organizirati predavanje o varstvu pri delu in organizaciji dela na sploh. S tem bi dosegli to, da bodo delavci lah-

	smrtne		težke		lahke		na poti		skup.	
	1965	1966	1965	1966	1965	1966	1965	1966	1965	1966
januar	—	—	—	—	25	23	3	4	28	27
februar	—	—	—	—	28	24	7	7	35	31
marec	—	—	—	—	26	20	2	4	28	24
april	—	—	1	1	33	31	2	3	36	35
maj	1	—	—	—	32	23	3	2	36	25
junij	—	—	—	—	31	24	9	5	40	29
Skupaj:	1	—	1	1	175	145	26	25	203	171

POŠKODBE PO VZROKIH ZA PRVO POLLETJE 1966

šifra	vzrok poškodbe	primerov
101	stroji in naprave s hibami	1
103	stroji in mehanično orodje s hibami	4
105	neprimerno opremljeni delovni prostori	3
106	slabo prezračevanje (neždrava atmosfera)	1
107	natrpano delovišče zlasti prehodi	7
108	zatrpana transportna pota	2
110	slaba osebna zaščita (očala, rokavice)	3
113	nesmoten način dela (nepazljivost)	76
114	slaba organizacija dela v skupini	9
117	pomanjkanje poklicnih izkušenj	6
118	kršitev varnostnih predpisov	2
120	občasne motnje v funkcijah pos. organov	2
121	hiter tempo dela	7
188	ker ni poznal varnosti in ni bil od predpostavljenega poučen	2
189	zaradi naglice pri delu	14
191	zaradi nediscipliniranosti	7
21	poškodbe na poti na delo ter obratno	25

Skupaj:

171

(Nadaljevanje na 15. strani)

Vreme v oktobru je ugodno za vse, ki delajo na prostem, še posebej pa za graditelje. Res je, da hitrega utripa dela pri gradnji

naših novih stolpičev tudi dež poleti ni nič zavrli, res pa je, da dela naglo napredujejo in zato upamo tembolj, da bosta

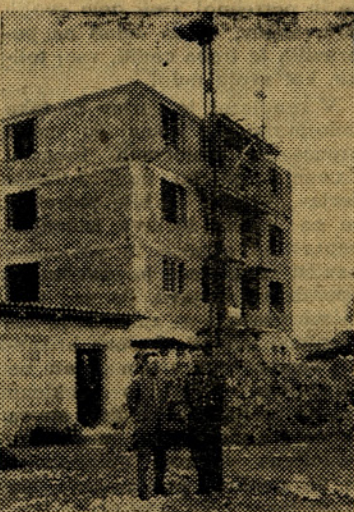
stolpiča kmalu nared

Zavoljo številnih nerešenih stanovanjskih vprašanj smo se letos, spomladi odločili za razpis natečaja za odkup stanovanj. Svoje usluge so nam ponudila tri podjetja »Ingrad«, »Gradis« in »Obnova«. Predlog zadnjega podjetja je bil za nas najugodnejši, pa tudi najcenejši, zato je upravni odbor v maju sprejel to ponudbo.

stolpičih, ki pa bo usposobljena šele po dokončni izgradnji vseh stolpičev, pri sedanji izgradnji ta sklep upoštevajo le toliko, da sproti opravljajo tudi instalacijska dela za centralno kurjenje. Zaenkrat pa bodo v stolpičih še nameščene lončene peči in dodatne peči v kuhinjah.

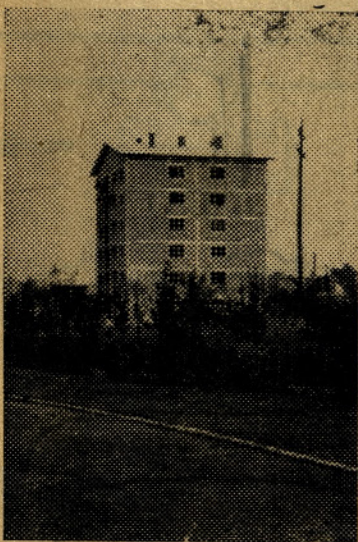
Prvi stolpič bi moral biti pripravljen za vselitev ob Novem letu. Tovariša iz »Obnove« Kranjc Stanko, ki je delovodja na gradbišču in Cimerman Jože — tehnični vodja »Obnove«, ki sta nam, čeprav sredi dela in z očmi nenehno spremljaje delo na gradbišču, ljubeznivo posredovala vse že omenjene podatke, pa sta ugotovila, da bo stolpič vseljiv ob tem času, čeprav tedaj, ko so določevali ta rok, še niso predvideli tudi instalacije centralne kurjave. Drugi stolpič bi moral biti nared ob koncu maja v prihodnjem letu — obljublajo, da bo prej!

Parceli za naslednja stolpiča sta pripravljena in čakata našo odločitev. O tem bo treba razpravljati v začetku prihodnjega leta, da bo moč dela začeti zgodaj spomladi. Tovariši pri »Obnovi« obljublajo ugodne roke za izgraditev in lahko jim verjamemo, saj teče delo sedaj tudi od jutra do teme dan za dnem in delavci skoraj ne zapuščajo več delovišča.



»Delamo od zore do teme...«

Rabimo ta stanovanja, tovariši pri »Obnovi«. Hvala vam za vaš delež, ki ga s svojim delom prispevate članom našega kolektiva, ki težko čakajo na nov dom, na propotrebno streho nad glavami!



Ze pod streho...

Podjetje »Obnova« se je naloge lotilo res vestno. V enem mesecu so izdelali vse projekte in uredili vso dokumentacijo.

Načrt izgradnje predvideva gradnjo štirih stolpičev s po 20 stanovanji. Prvi stolpič je že nekaj tednov pod streho, drugi bo prihodnje dni dobil smrečico. Naslednja dva bi bila dograjena v prihodnjem letu.

Lega stolpičev je ugodna — na doslej nezazidanem zemljišču za osnovno šolo na Hudinji. V vsakem stolpiču bo po 10 enosobnih in 10 dvosobnih stanovanj. Prva bodo merila 37 m², druga pa 48 m².

Gradnja posameznega stolpiča bo veljala 94 milijonov starih dinarjev, v tej ceni pa je vračunana kompletna izgradnja in tudi že komunalna ureditev 1000 m² zemljišča.

V stanovanjih bodo stene delno obložene s keramičnimi ploščami, tla bodo delno imela plastične obloge, delno pa mozaik parket. V vseh stanovanjih so kuhinje z balkoni in ne niše. V kuhinjah bodo vzdane omare namenjene kot priročne shrambe.

Naknadno se je UO odločil za namestitvev centralne kurjave v

Ernest Vršec
IZ ZADNJE IZREDNE IZDAJE

PLAN, PLAN, PLAN...

Številke za oktober nam kažejo kaj slabo. V ponedeljek, 24. oktobra je bil plan izpolnjen komaj 85 odstotno. Res je, da je vmes dobro izpolnjevanje izvoznih obveznosti s svojim drobižem in zahtevnimi izdelki, res je, da vse tudi ni zajeto, vendar je stanje preslabo, da bi lahko upali na izpolnitev plana za oktober brez izrednih naporov.

Stvar morda ne bi bila tragična, vendar nam z ozirom na zadnje slabše mesece še grozi, da bomo morali zagristi v sklade, ki smo jih ustvarili v I. polletju in se na ta način odpovedati mnogoterim izboljšanjem tehnološkega postopka, mnogoteremu olajšanju dela in mnogoteri pocenitvi proizvodnje. To bi seveda pomenilo, da bi se morali odpovedati boljšim dohodkom v prihodnosti. Druga možnost pa je v tem, da se raje odpovemo predvidenim osebnim dohodkom danes, s tem da si ne poslabšamo izgledov za bodočnost. Mislimo pa, da ne ena in ne druga rešitev za nas nista sprejemljivi.

Zato zavijahmo rokave in pokažimo kaj zmoremo, in to ne samo te zadnje dni oktobra, ampak še oba meseca do konca leta, da bomo leto lahko zaključili z uspehom vrednim nas vseh.

Polletno poročilo

(Nadaljevanje s prejšnje strani)
ko vnaprej presodili, kaj morajo pri določenih delovnih operacijah podvzeti, da ne bo prihajalo do poškodb in poklicnih obolenj.

Pri zdravstvenih pregledih zaposlenih delavcev je bilo ugotovljeno, da je večina obolenj povzročena na delovnih mestih predvsem zato, ker niso urejeni varni in zdravi pogoji dela, kar pomanjkljivosti po obratih.

je razvidno tudi iz ugotovljenih V kolikor hočemo zagotoviti kolektivno zdrav kader, bo nujno treba že nakazanim problemom posvetiti več pozornosti kot do sedaj. Lahko pride do tega, da bomo imeli več invalidov dela kot pa zdravih delavcev, kar bo zelo otežilo normalno delo in doseganje planskih nalog. Pri razporeditvi manj zmognih (invalidov dela), pa še danes naletimo na problem, kam zaposliti tega ali onega, ker se vodstva obratov upirajo zaposliti take delavce z izgovorom, da hočejo zdrave ljudi, češ da se od njih zahteva 100 % realizacija ne glede na to, kakšne delavce imajo.

Če je temu tako, potem moramo v prvi vrsti začeti tam, kjer je izvor tega, to se pravi zagotoviti zdrave in varne pogoje dela, da ne bomo proizvajali invalidov dela. Na tak način bi v bodoče odpadli ti problemi, katerih je v sedanji situaciji vsak dan več.

Velik pritisk imamo tudi na rehabilitaciji. Vsak dan je več manjzmognih za delo, katere obratni zdravnik pošilja na lažja dela po več mesecev. Tudi tu se opaža precejšnje povečanje števila manjzmognih za delo.

V kolikor se bo tak tempo zaposlenih na RH nadaljeval, bo

nastal resen problem nadomestila teh delavcev na delovnih mestih v matičnih oddelkih.

Po podatkih, s katerimi razpolaga oddelek varstva pri delu so se poškodbe pri delu v primerjavi s prvim polletjem 1965 znižale za 32 primerov, kljub temu pa je število 171 poškodb še vedno zaskrbljujoče. Kajti dnevno se pripetijo še vedno 1,2 poškodbe.

Število izgubljenih dni zaradi poškodb je v primerjavi z letom 1965 manjše, to se pravi, da je pogostnost in resnost v prvem polletju 1966 manjša kot v istem obdobju 1965.

To zmanjšanje pa ni tako, da bi lahko govorili o upadanju števila poškodb. Število poškodb iz dneva v dan raste, vendar je precej takih, katere razporedimo na RH, namesto da bi šli v stalež. To se pravi, da poškodbe, povzročene na delovnem mestu, naraščajo, prav to naraščanje pa bo treba z vzgojo kolektiva in poostrenimi disciplinskimi ukrepi zaustaviti.

Za zaščito delavcev daje kolektiv visoka finančna sredstva in to preko 140 milijonov din letno. Kljub temu pa opazamo, kot že rečeno, da poškodbe rastejo.

Dogaja se namreč, da so izdatki dvojni, prvič za zaščito, drugič za plačevanje hranarine, poškodbe pa kljub tem rastejo. Vzrok za to je v vodilnih delavcih, od skupin vodje do obratovodje, ker se ne zavedajo dovolj teh problemov.

Delavci sami pa izkoriščajo tak odnos svojih predpostavljanih v neupoštevanju varnostnih predpisov pri delu.

Stroji in naprave zahtevajo

Že dva meseca posebna delovna skupina vrši predpisane stalne preglede in popravila na žerjavih in dvigalnih napravah. Z dobrim in odgovornim delom je ta skupina uspela pregledati in delno popraviti že 16 žerjavov in dvigalnih naprav v tovarni. Delo pa je takorekoč šele na svojem začetku, poleg žerjavov in raznih dvigalnih naprav je v tovarni še precej viličarjev in pa raznih škripcev, tako, da skupino čaka še dosti dela na vseh 68 dvigalnih napravah v naši tovarni. Večina teh naprav že vrsto let ni bila detaljno pregledana, zato je sedaj delo težje, obsežnejše in tudi dolgotrajnejše, ker se je v tem obdobju nabralo veliko raznih okvar, dotrajalosti materiala in že obrabljenih ter deformiranih delov in instalacij.

Ni namen članka ugotavljati, koliko je napravljeno, kaj in koliko je še potrebno napraviti, ampak je predvsem cilj samo eden: pokazati na pomanjkljivosti, na vzroke raznih okvar, posebno pa na potrebo menjanja naših stališč in gledanj do žerjavov in dvigalnih naprav, morda celo do vseh strojev v naši tovarni. Dosedanji pregledi in popravila na žerjavih potrjujejo, da vzroki

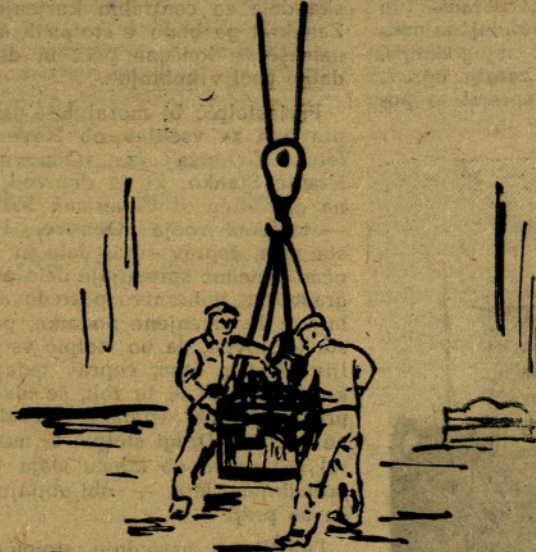
Dvigalna naprava za polnjenje barvnih mlinov je še pred kratkim bila v takem stanju, da je pravzaprav res čudno, da na njej ni prišlo do nesreče. Obratovala je s poškodovanimi kolesi, vsi električni spoji in stikala so bili zarjaveli, poškodovani in dotrajali kabli, pogonski elektromotor in ostali deli so bili na debelo prekriti z mokro maso raztresenih zrnč, peska, kemikalij in stare strnjene masti. Tako zapuščen naprava je obratovala stalno na mokrih tleh, često oblivana z vodnimi curki. Samo srečna okolnost je bila, da preko zarjavelih spojev in vlažne površine naprave ni prišlo do stika z napetostjo 380 V in nesreče. Prav to pa očitno dokazuje, da je bilo vse premalo skrbi, pa tudi premalo upornosti tako delavcev kot odgovornih, da se naprava pravočasno popravi in usposobi za varno obratovanje. Nasprotno, delalo se je s stališči, da ni časa, dokler dela, je naprava še dobra, da bo zaradi popravil izpadla proizvodnja.

Naprava je končno izključena iz proizvodnje, proizvodnja pa kljub temu ni opadla! S štiridnevним delom je skupina napra-

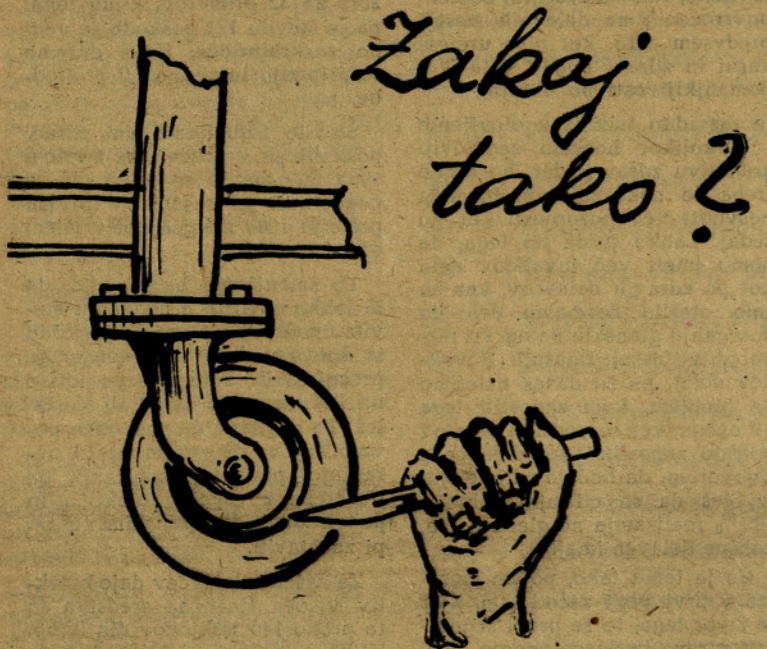
me so izrezali z nožem. Potem pa so napravo vozili naprej, kar brez gume. Pred nekaj dnevi kupljeno novo kolo, je z nepremišljenim rezom noža bilo uničeno! Nič zato, saj plača fabrika!... takšno je bilo opravičilo. Ne tovariši, ne plača fabrika, plačate to vi, mi vsi, naš celotni kolek-

deformiranosti ne bo več uporaben. Kakšen bo odnos in postopek do novega žerjava? Ali bo prav tak kot sedaj?

V skladišču orodja izdelovalnice odpreskov in v lužilnici pocinkovalnice si večkrat »pomaga jo« na ta način, da z dvorišča oziroma sosednih prostorov z žer-



VSAK UDAREC PO VISEČEM BREMENU JE ŠKODLJIV IN NEVAREN!



okvar niso samo v slabem ali dotrajalem materialu, ampak nasprotno zelo mnogo vzrokov leži v slabi, pa tudi nikakršni brigi za stroje in naprave, v napačnih stališčih in postopkih pri obratovanju. Noben stroj, še manj pa žerjav, ne bo preživel svoje »življenjske dobe«, če za njega ne bo dovolj skrbi, potrebne nege, pregledov in nunjih popravil. Zato je najbolje, da to potrdijo ugotovitve in splošno stanje na žerjavih in dvigalnih napravah.

vo takorekoč prenovila, celo prepleškana je na novo. Napravo smo obnovili, vendar pa se odnosi in stališča do nje niso spremenila. Že nekaj dni po končanem popravilu, se je eno od novo montiranih koles pri prevozu nekje zataknilo. Delavci te izmene niso imeli potrpljenja, da od 4 ure zjutraj počakajo do prihoda ključavničarjev ob 6. uri. Sami so začeli »strokovno« razbijati po kolesu. Ker drugače niso uspeli, so se lotili gume. Trdo nalite gu-

tiv! Drugače bi bilo, če bi sami morali plačati storjeno škodo!

Tak odnos do strojev, do našega skupnega imetja se mora spremeniti. Več pazljivosti potrpljenja in razumevanja pri delu pa je le potrebno! Tudi delo svojih sotovarišev, ki so delali na popravilih je treba ceniti, vsaj toliko, kot svoje delo!

V orodjarni je žerjav že tako deformiran, da komaj še vzdrži prenašanje določenih bremen. Zamenjal ga bo novi 3-tonski žerjav. Vendar bi bilo potrebno še na starem žerjavu izmenjati nepravilne odnose in postopke, naučiti se drugače in pravilnejše uporabljati žerjave. Po vse tehničnih pravilih in zakonih je zabranjeno izbijati obešena bremena, vendar tega v tem obratu ne spoštujejo. Obsežno jekleno orodje izbijajo s kladivi, stresa se cela konstrukcija in nosilci. Dovoljena velikost deformacije je že dvakrat prekoračena, pa kljub temu tako postopajo. Premalo volje in uvidenosti je, da se orodje primerno podloži, pa potem izbija. Vedno se samo mudi, in skrbi samo za »proizvodnjo«! Ob pravilni uporabi bi sedanjji žerjav lahko še služil, morda v drugem obratu, sedaj pa bo mnogo prekmalu odšel v staro železje, ker po demontaži zaradi javi skozi vrata vlečejo bremena. Dobro vedo, da je z žerjavom dovoljeno dvigati bremena samo

vertikalno, da za premik v druge smeri služi maček in proga žerjava, pa vseno tako postopajo, ne pomislijo na posledice.

Na ta način preobremenjujejo žerjav, posebno pa pogonske dele, ker je pri vleku po zemlji veliko večji odpor. Jeklene vrvi se tarejo na robovih zidu in vrat, na bobnih se vrv navija navzkrižema izven obstoječih otvorov.

Skupina za popravilo žerjavov je več ur potrebovala samo za poravnavanje vrvi. Vrvi se pri tem načinu dela dostikrat pretegnejo in zavijejo, tarejo se tudi ob robove bobna, tako jih je potrebno mnogo preje zamenjati. To pa stroške vzdrževanja še povečuje, na račun kolektiva, ki žerjav uporablja.

Zvezni in republiški predpisi in zakoni postavljajo stroge zahteve za obratovanje žerjavov in dvigalnih naprav. Predpisani so točno določeni roki in vrste stalnih pregledov vseh dvigalnih naprav od žerjavov do viličarjev in navadnih škripcev. S takimi pregledi in popravili smo v naši tovarni začeli šele pred dvema mesecema. Večina žerjavov in dvigalnih naprav je obratovala leta in leta, dneve in noči. Ne-

večjo skrb in drugačen odnos

katere dvigalne naprave obratujejo že več desetletij. Rednih in stalnih preventivnih pregledov ni bilo, popravila pa so bila izvajana samo takrat, ko so nastale okvare.

Sedanji pregledi in izvršena popravila pa dokazujejo, da je na žerjavih in dvigalnih napravah veliko okvar, obrabljenih in deformiranih delov, dosti dotrajalih instalacij in opreme. Takšno stanje pa sedaj zahteva in narekuje

tudi zamenjava koles. Žerjav mora obratovati mirno in brez tresljajev, voznja mora biti gladka in mirna, kot je bila v začetku obratovanja. Vse dotlej pa je potrebno izvajati vsa navedena dela.

Na žerjavu v skladišču orodja izdelovalnice odpreskov so pogonska kolesa tako obrabljena, da so tirnice napravile poseben žleb v venec koles. Nujna naba-va novih koles je že v teku.

vsakega »granika«, morajo biti vedno prepričani, da prav oni nosijo glavno težo proizvodnje, posebno še v nekaterih obratih. Zato je tako skrbno tudi gledati na njihovo vzdrževanje. Vsi morajo razumeti, da je stalen pregled, ter takojšnje popravilo koristnejše in kratkotrajnejše, kot pa dolgotrajen zastoj in draga popravila ob večjih okvarah in potrebnih remontih.

Zato naj bi odnos do vseh »granikov« bil enak tistemu, ki ga ima vsak naš kmetovalec do svojega konja in vola.

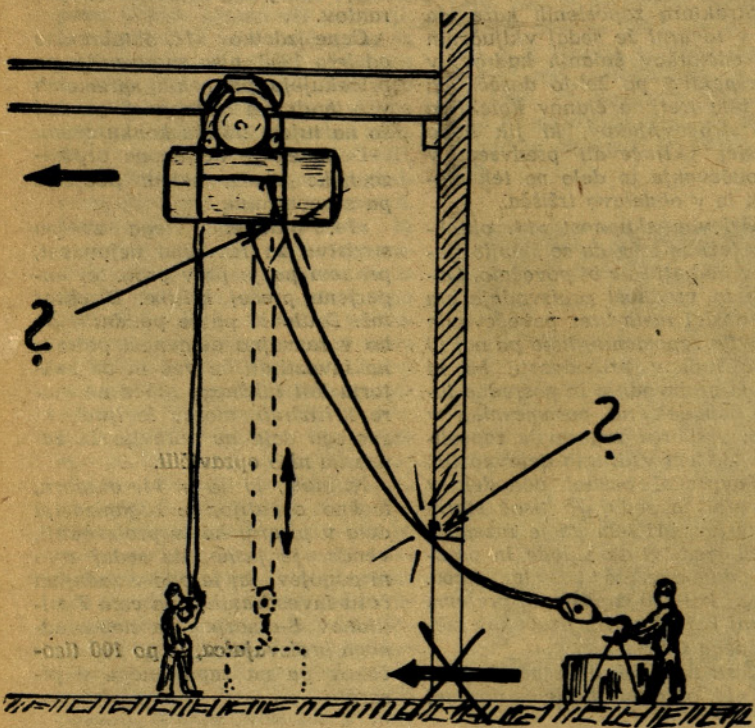
Kmetovalec skrbi zanj, pravočasno ga nahrani in napoji, očisti ga, pokliče veterinarja, čim je potrebno. Dobro se namreč zaveda, kaj mu pri delu pomeni, ve, da je delo brez njega težje ali nemogoče! Za njega je konj neprecenljiv pomočnik, za našega delavca pa je to v obratih »granik«,

ratujejo z njimi, da spoštujejo tehnične norme in zmogljivosti vsakega žerjava in dvigalne naprave posebno.

Stalni in preventivni pregledi, takojšnja popravila pa so potem še večja garancija za dobro in uspešno izkoriščanje vseh naprav v tovarni. Sistem stalnih pregledov in popravil je pokazal dobre rezultate. V naslednjem obdobju se bo stanje gotovo izboljšalo, žerjavi bodo lažje in sigurnejše obratovali, manjše okvare bo možno lažje in hitreje odpravljati.

Tako kot na žerjavih bo potrebno ukrepati tudi na vseh ostalih strojih. Stalni pregledi in manjša popravila na vseh strojih so nujno potrebni, z njimi se lahko preprečijo večji lomi in dolgotrajnejši zastoji v proizvodnji, predvsem pa doseže večja rentabilnost vzdrževanja.

Vrabič Franc
Verbič Stane



veliko dela, posebno pazljivo in skrb do naprav, zahteva večje stroške, za nekateré naprave pa tudi potreben remont. O vsem tem dovolj očitno govore karakteristične okvare na posameznih dvigalnih napravah.

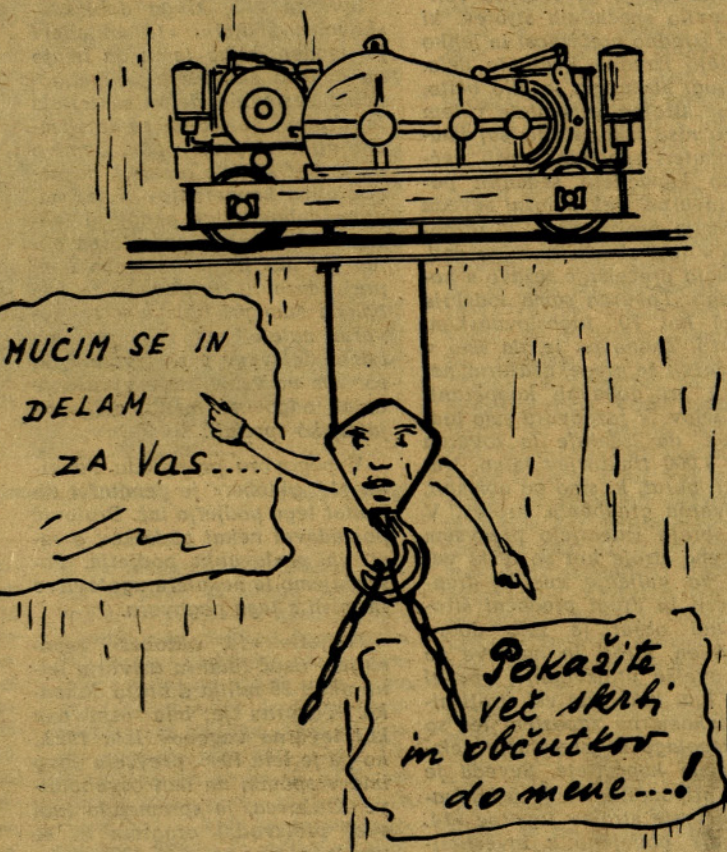
Portalni žerjav v izdelovalnici kolov je obratoval z močno razpokanimi pogonskimi kolesi. Posamezna kolesa so bila v takem stanju, da je obstajala resna nevarnost, da bi kaj kmalu lahko prišlo do loma, iztirjenja in pri tem do loma celega žerjava.

Veliki 20-tonski mostni žerjav v izdelovalnici odpreskov že dalj časa obratuje z nenormalnimi tresljaji cele konstrukcije. Kljub prvim popravilom, ureditvi osi, ležajev, zagozd, se tresljaji niso dosti zmanjšali. Proga žerjava je deformirana, spoji tračnic so močno obrabljeni, močno so obrabljena pogonska kolesa. V naslednjem obdobju je potrebno varjenje vseh obrabljenih stikov tračnic na 18 mestih, pozneje pa

Potrebna je tudi čimprejšnja zamenjava pogonskih zobatih koles na dvigalni napravi plinskega generatorja. Več kot 30-letno celodnevno obratovanje tudi tukaj zahteva postopni remont in zamenjavo močno izrabljenih delov in instalacij.

Samo teh nekoliko opisanih primerov je dovolj za pravilno razumevanje, zakaj moramo menjati naš odnos in stališča do dvigalnih naprav. Obstoječe stanje nujno zahteva prav to. Potrebno je čimprej pozabiti na stare navade in in stališča ter v bodoče bolj skrbeti in spremljati obratovanje vseh naprav. Samo v tej smeri je treba tudi razumeti namen tega članka. Članek ne obtožuje, ampak samo opozarja vse koristnike dvigalnih naprav na skupno večjo skrb nas vseh, za boljše in pravilnejše ravnanje z vsemi napravami v izključno korist proizvajalcev.

Naši delavci in vodje delavnic morajo pravilno ceniti pomoč



ki veliko truda in znoja prevzame na sebe!

Zato je potrebno, da za normalno obratovanje skrbijo prav tisti, ki z njim delajo in vsi tisti, za katere dela.

Delovodje naj bodo nosilci takega gledanja. Žerjavovodjem omogočiti več časa za preglede, čiščenje in mazanje vseh dvigalnih naprav in to vsak dan vsaj pol ure. Prisiliti jih morajo na to, da pametno in odgovorno ob-

BOJ PROTI BREZPOSELNOSTI

»Ali ste že dobili nov stroj?«

»Ja.«

»Kakšnega?«

»Veš zelo imenitnega. Kar je prej napravil delavec sam v eni uri rabi ta stroj osem ur in dva delavca, da mu strežeta.«

OGLEDALI SMO SI INDUSTRIJO »14. OKTOBER«

»14. oktober« Tovarna traktorjev, gradbene opreme, gradbenih strojev in livarna spada v krog največjih jugoslovanskih podjetij za izdelavo tovrstne investicijske opreme. Sama tovarna je razdeljena v 4 samostojne obrate. Tovarna je znana predvsem po prvem obratu, to je tovarni traktorjev — goseničarjev. V tem obratu izdelujejo traktorje — goseničarje, ki jih označujejo z oznako T-75. Ti traktorji se odlikujejo po izredni moči in so predvsem prilagojeni za težka dela na poljih. Tu mislimo razna oranja z večjimi plugi, tudi oranje s plugom za rigolanje zemlje in za vleko pri čiščenju gozdnih površin. Prav tako so ti traktorji prilagojeni za delo pri gradnji cest, kanalov in drugih objektov iz področja nizke gradnje. Tovarna sama ima veliko število obdelovalnih strojev, nekateri teh strojev so prav specialno narejeni za potrebe tovrstne industrije. Posebno nas je presenetilo veliko število specialnih strojev, ki imajo izredno preciznost in lahko dosežejo izredno kvaliteto dela. Po drugi strani pa je bilo očito, da vse strojne kapacitete v tem obratu niso izkoriščene, saj imajo nekateri specialni stroji večkratno kapaciteto sedanjih potreb tovarne. Tak položaj seveda podružuje proizvodnjo. V razgovorih v tem obratu smo izvedeli, da imajo precejšnje težave s kooperanti. Tovarna sama sodeluje z več kot 70 jugoslovanskimi podjetji. Znano pa je, da smo v naši deželi še precej neažurni, nesolidni pri dobavah kooperantskih delov. V razgovoru smo tudi zvedeli, da izdeluje ta tovarna okoli 1.000 traktorjev letno. Naslednji obrat, ki smo ga obiskali, je tovarna gradbenih strojev. V tem obratu izdelujejo predvsem gradbene stroje kot so težki valjarji za valjanje cestišč, transporterji in drugi gradbeni stroji. Tudi obrat je zelo dobro opremljen, stroji in naprave so vsi novejšje proizvodnje, opaziti pa je tudi tukaj, da vsi stroji niso enakomerno zaposleni ter so na razpolago še precejšnje neizkoriščene kapacitete. Seveda je treba pripomniti, da je izdelovanje te vrste strojev tovarne »14. oktober« pogojeno z investicijskimi sredstvi, s katerimi razpolagajo kupci. Vsi pa vemo, da v sedanjih situaciji pri smotnejših naložbah investicij in pri intenzivnejšem izkoriščanju obstoječih strojev in naprav ni mogoče tako lahko plasirati takšne proizvodnje. Zato je tudi razumljivo, da je potrebno vložiti mnogo napore za osvajanje tržišča in to v mednarodnem merilu, saj je jugoslovansko tržišče za tako veliko tovarno preozko. V tovarni opreme, ki smo jo obiskali v sklo-

pu podjetja »14. oktober« smo bili priča intenzivni rekonstrukciji obratnih prostorov in postavljanju novih strojnih kapacitet. V tem obratu smo videli predvsem izdelavo opreme, še zlasti opreme investicijskega značaja, saj so nam ob času našega obiska demonstrirali poizkus ogromnega reduktorja za energetska postrojenja na Kosovu. V tem obratu smo videli tudi veliko kovačnico s specialnimi kovaškimi stikalnicami, ki izdelujejo odkovke največjih dimenzij. Podjetje »14. oktober« pravkar končuje izgradnjo svoje četrtle tovarne oziroma obrata, to je livarno. Tega obrata nismo obiskali, ogledali smo si samo impozantno zgradbo, ki je že dokončana in v kateri montirajo strokovnjaki iz Poljske opremo. Povedali so nam, da bodo tukaj proizvajali litino, ki je po programu oziroma asortimanu enaka programu in asortimanu štorske železarne.

Splošen vtis, ki ga dobi obiskovalec podjetja »14. oktober« je ugoden, kljub temu da imajo na odprtih skladiščih velike količine sestavnih delov materiala in strojev, potrebnih za finalizacijo njihovih proizvodov. Dejstvo pa je kot smo že omenili, da nedisciplinarni kooperantov in nedisciplinarni dobaviteljev pogojuje takšno stanje, kar je pa splošen pojav pri nas in ga bo treba čimprej odpraviti. Pripomniti je treba, da smo pri obisku v tej tovarni naleteli na zelo prisrčen odnos delavcev v proizvodnji, ki so nam na vsako naše vprašanje dajali odgovore in nas zelo prijetljivo sprejeli.

V pogovoru po ogledu Tovarne »14. oktober« je generalni direktor tega podjetja inž. Drulović posredoval nekaj podatkov o rasti in poslovanju podjetja. Posredujemo le nekatere ugotovitve in misli s tega pogovora.

Podjetje »14. oktober« zaposluje 4 tisoč ljudi in ustvarja letno okoli 25 milijard bruto dohodka. Tovarna je bila osnovana kot tovarna vagonov leta 1923, ko pa je leta 1946. prevzela novo ime v spomin na dan osvoboditve Kruševca, je spremenila tudi svoj proizvodni program in se usmerila na novo proizvodnjo, bolj potrebno domovini in bolj iskano na domačem in tujem tržišču.

Danes sestavljajo industrijo »14. oktober« tri posebne, velike tovarne: Tovarna traktorjev, Tovarna gradbenih strojev in Tovarna rudarskih strojev in metalnih konstrukcij. Te tri tovarne izdelujejo stroje in naprave za kompleksno mehanizacijo del v kmetijstvu, vodnem gospodarstvu, gozdarstvu, gradbeništvu in rudarstvu.

Podjetje vlaga znatna sredstva v investicije, vendar gre le 10 odstotkov teh sredstev za izgradnjo novih objektov, vse ostalo pa v opremo. Že v letošnjem letu izvaža »14. oktober« polovico vse svoje proizvodnje v 22 držav na vseh štirih kontinentih. Pojem občinskega, republiškega, pa celo jugoslovanskega tržišča za to tovarno ne obstaja več. Obdelujejo tržišče sveta. V sektorju prodaje in zunanje trgovine je v tem podjetju vključenih kar 4/5 tehničnega kadra.

Struktura zaposlenih kaže, da je v tovarni že sedaj vključenih 24 odstotkov šolanih kadrov, v perspektivi pa želijo doseči, da bi bila tretjina članov kolektiva — strokovnjakov, ki jih bodo poslej vključevali predvsem v proučevanje in delo na tehnološki in v obdelavo tržišča.

Delovna skupnost »14. oktobra« teži za tem, da se število ljudi v podjetju ne bi povečalo. Obseg in vrednost proizvodnje sta že doslej rasla brez povečevanja števila zaposlenih, tako pa naj bi bilo tudi v prihodnosti, ko bi višja proizvodnja in posredno tudi dohodek na posameznika v »14. oktobru« zagotovila zaposlitev ljudem v drugih dejavnostih.

Povprečni osebni dohodek v tovarni je sedaj 75 tisoč starih dinarjev, pri tem pa je razmerje med sredstvi za sklade in osebne dohodke že pet let 40:60. Manj kot 100 zaposlenih prejema manj kot 50 starih tisočakov mesečnega OD.

Čisti dohodek delovne skupnosti »14. oktober« bo letos dosegel

9 milijard dinarjev (starih), v prihodnjem letu pa predvideva njihov načrt že 12 milijard čistega dohodka.

»V načelu ni možno, da bi v tej delovni organizaciji delavec zaslužil več kot generalni direktor,« je na vprašanje pojasnil inž. Drulović. »V praksi se morda to primeri, vendar ni logično, saj smatram, da sem visokokvalificiran delavec.«

Tovarna je svojo proizvodnjo precej oprla na kooperacije in imajo sedaj že več kot 70 kooperantov.

Cene izdelkov »14. oktobra« se od leta 1958. niso spremenile, ne pričakujejo pa nekih sprememb v prihodnjem obdobju. S cenami so na tujem tržišču konkurenčni.

Dohodek je deljen na organizacijske enote, skladi podjetja pa so centralni.

»14. oktober« vlaga znatna sredstva za razvojno dejavnost, pri tem pa je prav proti tej naperjene precej kritike. Direktor inž. Drulović pa je poudaril, da bo v razvojno dejavnost potrebno investirati še več in da sektorja kot takšnega nihče ne more kritizirati, morda le ljudi, ki svojega dela ne opravijo in zupanja niso opravili.

Nujnost, ki jo v 14. oktobru, močno občutijo, je organizacija dela v pisarni kot v proizvodnji, vendar je jasno, da sedaj zato ni pogojev, saj je bilo v zadnjem času investiranih 5 pa celo 7 milijonov 5-dinarjev na neposrednega proizvajalca, le po 100 tisočakov pa na zaposlenega v pisarni.

PISMA

Kot ima vsak gasilski dom svoj razgledni stolp, tako tudi naša tovarna lahko iz svojega skritega stolpa opazuje delo, gibanje in potrebe svojih »ljudi«, ko se kradoma in potihem tihotapijo in jo mahnejo v gostilno »Amerika«! Ni daleč in žeja je prehuda, pa naj bo!!!

Bilo je v dopoldanskem času in v času, ko je v starih, dobrih časih bil čas obeda. Ne morem trditi, da so naši junaki že obedovali, kajti bili so še vedno v delovnih plaščih in prišli so iz obrata. Bodi kakor hoče, trije možakarji iz mehanične delavnice so jo mahnil ob 12.15 skozi vrata pri vratarju II, po mehki jesenski travi naravnost v Ameriko. Seveda sta bila vratarja velikodušna in pustila sta jih nemoteno skozi. Z ženskami in materami se vratarji radi prepirajo in zahtevajo propustnico, četudi hoče domov v sosesko med malico pogledat, ali se je zbudil njen malček in ali morda ne joku! Ja, taki smo, ženska je žen-

KAJ PRAVITE ?

skaj, za moškimi je drugače! Vratarji vedo za dobre in slabe navade treh možakarjev iz mehanične delavnice, zato so jih pustili kar brez propustnice. Naj gredo v božjem imenu!

Naši trije junaki so se držali bolj sključeno, ko so drug za drugim v gosjem redu korakali mimo brez, po črni poti do ceste, zdrknili čez cesto, v gostilni »Amerika« pa se priključili delavcem popoldanske izmene. Dan prej je bilo izplačilo in dan pozneje bo spet neopravičenih izostankov!

O ti majolka, majolka, majolka! Nič več se niso zavedali, da jih čaka delo v delavnici, da svojega dela tega dne niso zaključili, da nam pretijo z zmanjšanimi dohodki itd., itd. Vse je pozabljeno pri z rujnim vincem zvrhani majolkici! Ugasili so si žejo in jo zopet po isti poti ubrali nazaj v tovarno. Zaključek: gostilna jih je zadržala polnih 50 minut.

DNEVI NA ČEŠKEM

Dopust, ki smo ga preživeli na Češkoslovaškem nam bo ostal v trajnem spominu, saj nam, ki smo pred upokojitvijo — nekateri že odhajajo letos — je to bila še zadnja možnost takšnega dopusta, kot je bil dopust na Češkoslovaškem. Hočem ga opisati kot sem ga preživel jaz. Gledam ga s svojimi občutki in doživljaji.

V ponedeljek, 20. septembra smo krenili iz Celja ob 4.30 proti našemu cilju — Češkoslovaški. Približno ob 7. uri smo prestopili mejo Avstrije in že se vozimo proti Grazu. Opazovali smo njihova polja, ki so raznobarna in se pozna, da so privatna lastnina in niso plantažno obdelana. Ob 8. uri smo prispeli v Graz, ki pa smo ga le obkrožili in videli smo, da jih je cestni promet prisilil, da razširijo ceste in zgradijo podvoze, da rešijo promet na cestah. Spoznavali smo delavce, ki opravljajo težaška dela na cestah, večji del so Prekmurci iz okolja Radgone. Nadaljevali smo pot proti Dunaju in ostali na Semeringu za 25 minut, da si malo odpočijemo in oddahnemo. Začudili smo se cenam, steklenica piva stane 5 šilingov 50 grošev, šilce žganja 9 šilingov. Ne čudim se, da tako radi prihajajo Avstrijci v Jugoslavijo. Nadaljevali smo pot čez Semering proti Dunaju po lepi široki cesti, levo in desno je hribovito, ob cesti vsakih nekaj kilometrov so bencinske črpalke in servisi z restavracijami. Po končani vožnji čez Semering smo prišli na 4-stezno betonsko cesto in pohiteli smo proti Dunaju. Pred Dunajem leži poznani Wiener Neustadt, ki smo ga opazovali iz daljave, med vožnjo, opazne so še posledice druge svetovne vojne, kjer stojijo na pol podrte zgradbe, poleg njih pa nove — impozantne.

Obkrožili smo Dunaj in izogibali smo se velikemu prometu, vendar je bila vožnja kljub temu počasna in to je bila za nas prilika, da smo si lahko ogledovali impozantne nove stavbe, ki so večji del last občine Dunaj, kar je razvidno iz plošč, vzdanih na pročeljih zgradb. Po končani poti ob Dunaju smo se vozili proti Češkoslovaški meji med vinogradi in vedno manj naseljeno pokrajino. Dospeli smo na mejo, pozdravili smo se s cariniki. Po kratkem pregledu potnih listov so nas spustili naprej. Delni cilj je bil tu. Levo in desno ob poti se razprostirajo močvirnata tla, kmalu za tem pa se odpre naš pot med vinogradi, ki pa se po nekaj kilometrih spremenijo in odpre se pogled na plantažno obdelana polja. Pogled na ta polja je bil kot pogled na Jadransko morje in to samo s to razliko, da so na morju ladje, na

polju pa kmetijski stroji za obdelavo zemlje in za spravljanje posevkov.

Tako smo se vozili naprej proti mestu Brno. Med vožnjo nismo imeli postankov zato, da smo čimprej prispeli do našega cilja Ostravice v »Dom Andraž«. Med vožnjo smo občudovali lepe enodružinske hiše z lepo ograjenimi vrtovi in sadovnjaki. Po nekaj urah vožnje smo dospeli v Ostravice, kjer nas je čakal prijazen Čeh s svojo ženo, ki sta nas nato spremljala do doma »Andraž«. Lepo nas je pozdravil upravnik, stisnili smo si roke, in povabil nas je k večerji, povedal nam je dnevni red, natočil nam je piva po želji. Po kratkem razgovoru smo se odpravili spat, da si odpočijemo in tako je minil prvi dan.



Pred domom »Andraž« (foto David)

Ker smo prišli v dom »Andraž« zvečer, nismo mogli videti okolice, v kateri bomo bivali 10 dni med Čehi. Zato smo se zjutraj takoj ogledali po bližnji okolici. Ugotavljali smo, da je okolje slično Sloveniji — Pohorju. Po okolici je bilo polno rekreacijskih hišic, okusno zidanih, kjer Čehi preživljajo svoj letni dopust ali nedeljski počitek. Hišice so bile last posameznikov, so delno zidane, delno lesene. Sličijo na planinski slog in so obdane z vrtom rožic in so raznobarne.

Dom, v katerem smo bili, je lepo urejena, velika stavba s centralno kurjavo ter lepimi, čistimi sobami s toplo in hladno vodo, s skupno kopalnico in klubsko sobo, kjer smo zvečer lahko gledali televizijo, igrali karte, šah ali druge igre. Prvi dan smo bili tudi seznanjeni z vsemi izleti in obiski, ki jih bomo opravili v tem

času. Plan je bil napravljen s strani vodstva podjetja »Stinx« in našim vodjem Korošec Maksom, seveda z našim pristankom. Na razpolago smo imeli vodiča, ki je izvrševal plan in nam pozneje razkazoval vse zanimivosti v tem delu Češkoslovaške. Dnevi so tako postajali vse bolj zanimivi, prijetno izpopolnjeni s pesmijo in humorjem. Prvi dan smo šli peš po bližnji okolici v skupinah. Ogledovali smo si trgovine, primerjali cene z našimi, ogledovali smo tudi prehranbene artikole in ugotovili, da se lahko primerjajo z našimi cenami. Opazili smo, da so Čehi skromen narod in brez večjega luksusa. Nekateri so se peljali z vlakom v bližnje mesto Frydlant, oddaljeno 26 km od Doma, drugi smo šli gledat krasen spomenik,

ve avtobusov rahlo rjavo in rumeno tablico in po tem takoj spoznavajo, da smo Jugoslavlani. Na parkirnem prostoru nas je obkrožila mimoidoča mladina, prišli so v naš avtobus in prosili so nas za avtogram. Razumljivo, da so jih dobili, povrhu pa še nekaj čokolade in bonbonov. Za podarjeno so se nam zahvalili in nas pozdravili mi pa njih. Po nekaj urah smo se vrnili domov kjer nas je že čakalo bogato kosilo in pivčko. Zvečer so nas obiskali vodilni iz tovarne »Stinx«, ki so nas pozdravili in se zanimali, če nam hrana ustreza. Ker z odgovorom tov. Korošca niso bili zadovoljni, ta jim je rekel, da smo, smo zadovoljni ter smo to potrdi smo zadovoljni ter smo potrdili tudi z aplavzom.

Drugi dan smo bili prosti, ker potovanje ni bilo v planu. Zvečer smo se setali s Čehi. Pogovarjali smo se ter peli naše pesmi, ki so bile Čehom zelo ljube. Naš začasni pevski zbor EMO pod vodstvom pevovodje Jezovnika je zapel pesem »Če študent...« Sledil je aplavz in ponovitve. Čehi so nam vrnili s svojimi enoglasnimi pesmimi, katere so za nas bile tudi lepe.

Drugi zanimiv izlet je bil v mesto Gotvald, kjer smo se z dvigalom dvignili na vrh 12-nadstropnega hotela »Moskva« in si z višine ogledali tovarne, ki obkrožajo to lepo mesto. Med njimi je tudi ena največjih tovarn bivša »Bata«. Vodič nam je povedal, da si bomo ogledali muzej tovarne, kjer bomo videli obutev od pradobe, pa do naše moderne dobe. Vodič nam je pojasnil, da ne delajo samo čevlje, da delajo tudi vse stroje za svojo tovarni sami, tudi precizne stroje za tekstilno industrijo in nogavice ter pnevmatiko. Iz te tovarne smo šli v tovarno »Tatra«, kjer izdelujejo vagonce ter avtomobile. Ogledali smo si še od prvega izdelka, to je kočija brez motorja do kočije z motorjem pa do današnjih avtomobilov »Tatra«. Pri vходу v muzej stoji približno 20 metrov dolg mogočen električen vagon imenovan »Slovenska strela«, ki je našel svoj dom počitka v muzeju po prevoženih milijon kilometrih. Vozil je na prgi Praga—Bratislava s 150 km na uro. Vodiču, ki nas je vodil po muzeju, je dobro poznana Jugoslavija, pravil je, da pride drugo leto zopet v Jugoslavijo in to v Ljubljano, v Tržič in Ljubelj, kjer je tekmoval s »Tatra« vozili in nam je pokazal odlikovanja in diplome dobljene v Jugoslaviji. Iz tega muzeja smo šli v muzej kraja Koprivnica, kjer smo si ogledali vse zanimivosti tega kraja iz pradobe do danes. Čehi so veliki prijatelji zgodovine in ima zato vsaka to (Nadaljevanje na 10. strani)

ki je postavljen v spomin padlim iz prve in druge svetovne vojne. Iz prebranih imen na spomeniku smo razbrali imena mladih borcev in talcev »druge svetovne vojne in videli smo, kako mlad narod se je boril za osvoboditev od fašizma. Naši planinski veterani npr. tov. Keguz, Uršič in Flis pa so šli na 1325 metrov visoko goro, ki nosi ime »Lisa gor«, kjer je krasen razgled po bližnji in daljni okolici. Na vrhu gore je sanatorij, dva doma in vremenoslovska postaja. Pot na vrh te gore je bila večkrat prehodena in slikana z našimi foto kamerami.

Drugi dan smo se peljali v Olomuz z avtobusom, kjer smo si ogledali to lepo mesto in v banki menjali denar. Mesto je zelo lepo in čisto. Naš avtobus je bil zelo zanimiv in so si ga ogledovali iz vseh strani to pa zaradi tega, ker imajo Čehi enotne bar-

DNEVINA ČEŠKEM

(Nadaljevanje z 12. strani)

varna in vsi večji kraji svoj muzej. Hranijo vsako malenkost v muzeju. V muzeju so tudi slike športnega junaka v atletski areni Zatopeka, ki je za Čehe narodni junak.

Drugi dan nam je tovariš Korošec javil, da so se Čehi vrnili iz Crikvenice in da nas pridejo obiskat. Prišli so z godbo, prinesli so nam pozdrave iz Slovenije, se čudili našemu Jadranskemu morju, se zahvaljevali naši gostoljubnosti in si še in še želijo priti v Jugoslavijo. Peli smo, plesali in se zabavali v iskrenem prijateljskem vzdušju. Dopoldne vsak po svoje, popoldne izlet z avtobusom na neki grad, oddaljen približno 30 km. Med vožnjo smo videli, kako gradijo Čehi ogromne elektrarne in ceste, nadalje športne objekte in rušijo cele hñibe, v bazene zajamejo vsak liter vode da napravijo umetna jezera. Prišli smo na grad z imenom, seveda če sem si pravilno zapomnil »Tulinč«, kjer je nekoč v letu 1200 gospodovala češka gospoda. Videli smo ogromen vodnjak globok 179 m, tako globok zaradi tega, da je dosegel višino reke Morave in se tako napolnjeval iz reke. Vodo so uporabljali za obrambo gradu, ki je bil večkrat napaden. Mimogrede nazaj smo si še ogledali zaščiteno park, kjer živi polno sm in jelenov. Enega od jelenov je prinesel v svoji fotokameri domov tov. Krempuš, mislim, da bo sliko tudi pokazal. Drugi dan smo bili povabljeni v sosednji dom, kjer ima mladina svoj rekreacijski počitek, bil je lep družaben večer s plesom in drugo zabavo. Naslednji dan smo bili prosti, ker je moral šofer tov. Zottl dati novo steklo v avtomobil, ker mu je počilo, mi smo pa porabili ta dan za izlete. Zvečer je pa bila splošna zabava s plesom, na kateri nas je bilo skupaj približno 80. Zopet je bil na vrsti naš pevski zbor, rajanje, zdravice na čast Čehov in Jugoslovanov.

Naslednji dan smo bili povabljeni na ogled njihove tovarne. Zanimalo nas je, kaj bomo videli novega za nas, ki opravljamo ista dela. Ogledali smo si tri tovarne, ki spadajo pod isto upravo podjetja »Sfinx« in to livarno, emajlirnico in tovarno delno emajliranja in delno lakiranja raznih izdelkov. Najbolj nas je zanimala tovarna emajliranih izdelkov, v katero smo tudi prvo prišli. Vodiči so nas vodili skozi vse oddelke in nam razkazovali stroje in dela. Tovarna je majhna in stroji kar dobro razporejeni v vrstnem redu, tako da vidiš malo transporta. Kontrola pregleduje posodo že pri stroju in ugotavlja napake, ki se sproti odstranjujejo, izbočarjev ni vi-

deti, ker gre posoda že pri stroju na palete in ni možnosti udarcev. Videli smo, da kotličev ne varijo, ampak jih oblikujejo, ročaje varijo pred luženjem. Nanašanje je isto kot pri nas, elan dela je pri nas večji, je pa pri njih kvaliteta boljša. Prišli smo v dekor oddelek in videli smo da ena delavka dela kar štini operacije, kar je vznok počasnega dela. Vsi ročaji na dekor kotličih so črni, manjše napake na njih pa lakirajo. Tov. Koradžija, tov. Čakš, in tov. Potočnik so pokazali, kako mi delamo in so se čudili tempu, posebno pri vtiskavanju zlata na

po kosilu smo zapeli pred odhodom pesem »Adijo, pa...«. Ker je bil tovariš Ježovnik odsoten, šel je namreč nabirat cvetlična semena k nekemu vrtnarju, smo pesem zapeli pod vodstvom rezervnega pevovodje tov. Kralja. Po pesmi smo si stisnili roke v slovo in ni bilo Čeha in Čehinje, ki ne bi imela v rokah robca in si brisala solzne oči.

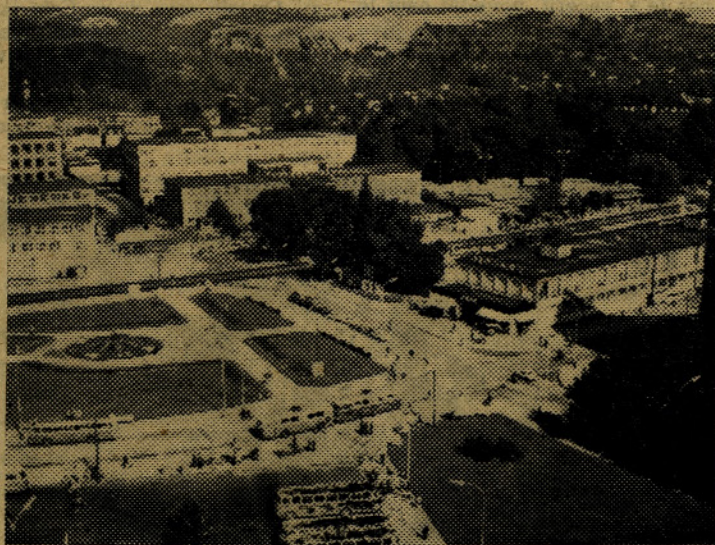
Povabljeni smo bili tudi na poslovilni večer pri njihovi sindikalni konferenci. Pred koncem konference so nas pogostili z večerjo in pijačo. Po konferenci je bila prosta zabava. Ko smo prišli

skupno v dvorano, so nas vsi stotje pozdravili »Živijo Jugoslavija«. Godba je zaigrala za njih tako priljubljeno pesem »če študent...« katero je nalašč za to aranžiral njihov kapelnik. Bil je to za nas veliki dan zabave, prijateljstva, petja in ob slovesu smo si stisnili roke — z »nasvidenje tovariši.«

Odpeležali smo se nazaj v dom »Andraž«, z lepimi spomini na tovarištvo med Čehi in Jugoslovani. Upravnik doma nas je čakal s pripravljeno večerjo, po večerji pa smo odšli spat. Zjutraj smo vstali zgodaj, pospravili smo prtljago, se še ozrli po okolici, poslovlili od upravnika, ki nam je dal za popotnico še malico, stisnili roke in krenili proti domovini. Med potjo smo se ustavili v Brnu in si ga dobro ogledali. Po dveh urah smo krenili iz Brna proti meji. Po kratkem pregledu potnih listov smo stopili na avstrijska tla. Vozili smo se proti Dunaju, kjer smo počakali dve uri, med tem časom smo si ogledali mesto in krenili nato naprej proti jugoslovanski meji, stopili smo na naša tla in prispeili v Celje ob 1. uri zjutraj.

Za vse to doživetje na Češko-slovaškem se vsi udeleženci zahvaljujemo upravnemu odboru, delavskemu svetu in sindikatu. Posebno še tov. Korošču za dobro organizacijo bivanja na Češkem, pohvala za dober avtobus in odličnega šoferja tov. Zottla pa gre izletniku Celje.

Štefan Kralj



... Gotvaldovo ...

kotličev. Videli smo večje naročilo posode že pripravljene za odpremo za »Tehnometal« Beograd.

Iz tovarne emajlirane posode smo šli v tovarno emajliranih in lakiranih uslug, kjer delajo krasne kuhinjske elemente. Montaža teh je na tekočem traku. Po ogledu teh dveh tovarn smo šli v razstavni prostor, kjer so vsi njihovi izdelki in jim ni žal prostora. Pri nas žal ne najdemo kotličev, da napravimo nekak razstavni prostor, kjer bi pokazali stranki vse naše izdelke, pri katerih smo bolj bogati kot drugi (oprostite).

Nazadnje še livarna, to pa je bilo za nas nekaj novega. Tu izdelujejo lite izdelke npr. kotle za kuhanje perila, čutarice, montažne umivalnike, splakovalnike in razne usluge za druga podjetja. Po končanih ogledih so nas povabili na kosilo in na kratko zabavo v hotel, kjer smo se veselo zabavali, malo zapeli in veselo razpoloženi šli domov v »Andraž«.

Prihodnjega dne so se od nas poslovili Čehi, ki so bili zraven nas 7 dni v istem domu na dopustu. Slovo je bilo zelo prisrčno,

Tržne informacije

Trgovsko podjetje »Tehno-mercator« v prodajalni »Elektro« Gubčeva ulica 2 (nasproti Hotela-Evropske) nudi domače RIZ gramofone za priključek na radio. Gramofon tip EG 5 — je vgrajen v plastično ohišje in pokrit s prozornim plastičnim pokrovom. Cena gramofona je N-din 100, — Gramofon tip EG 4 je vzgrajen v prenosnem kovčku zelo lepe oblike. Cena tega gramofona je N-din 150. — Oba tipa gramofona imata stereo priključek. Prednost gramofona s stereo priključkom je v tem, da se lahko istočasno predvajajo visoki in niz-toni ločeno, kar vzbuja vtis tako imenovanega prostorninskega — trodimenzionalnega zvoka.

Od novih proizvodov je posebno zanimiva dvojno vtična puša »karo-mikro«, proizvod Elektro industrije »Kontakt« Zagreb. Prednost novega izdelka je predvsem v nadomestilu dosedanje uporabe navadnih razdelilcev. Cena tej vtični puši z ozemljitvijo je samo N-din 10.

Podjetje »VARSTROJ« v Lendavi je letos pričelo izdelovati posebne varnostne naprave, ki delavcem omogočijo prosto gibanje na višinah in jih na ta način zavarujejo, da ne bi zaradi spodrsnjaja padli z odra na tla in podobno. Naprava je zelo zanesljiva in poceni.

BILO JE PREKRASNO! TO JE KRASNO!

Te in še mnoge navdušene besede so ponavljali češki gostje iz tovarne emajliranih izdelkov iz Frydlanta, ki so se poslavljali od našega morja in svojih novih jugoslavanskih prijateljev.

Češki gostje, ki so bili deset dni na oddihu v našem počitniškem domu v Crikvenici so imeli čudovito, sončno vreme. Kopali so se in sončili po mili volji in žal jim je bilo, da so se morali posloviti od sinjega Jadranskega morja. Pa saj se jim je ta oddih v domu v Crikvenici tudi poznal. Bili so ogoreli in nasmejanih obrazov, da jih skoraj nismo več prepoznali, ko so se v dopoldanskih urah pripeljali v Celje, da si ogledajo še naše mesto in pa tovarno. Nad tovarno so bili presenečeni, saj niso mislili, da je tako velika. Pozorno so si ogledali delo pri nas, saj je njihova proizvodnja enaka kot naša. Nanošilke emajla so bile posebej radovedne. Enotavno so zavihale rokave in segle v posodo z emajlom. In njihovo mnenje?

»Veste naš emajl je bolj gost«, so rekle »v vašem pa je več vode in je zato delo z njim lažje«. Češki gostje pa so se zanimali tudi za vse druge obrate in delo v naši proizvodnji. Primerjali so ga z njihovim in o njem živo razpravljali. Tudi stroje so radovedno ogledovali in jih primerjali z njihovimi v domovini. Delavci raznih strok npr. vlagarji, kleparji, lužilci, emajliranci itd. so se živahno pogovarjali z našimi delavci, ki so jim ustrezljivo razložili vse,

kar so hoteli vedeti in izmenjali svoje izkušnje z njihovimi. Po ogledu tovarne so si gostje ogledali tudi naše mesto. Zanimal jih je kup pod Starim gradom in na Otoku stišnjjenih hiš. Ko so si ogledovali trgovine so živahno spraševali: »Povejte prosim, je to proizvod vaših tovarn ali je uvožen?« Radi smo jim pojasnjevali, kateri proizvodi so iz naših tovarn in kateri so uvoženi. Mnogi naši proizvodi so želi njihovo občudovanje in pohvalo, obenem pa so jih primerjali tudi z njihovimi proizvodi, ki jih lahko kupijo v trgovinah v domovini.

Kar prehitro je pretekel čas, ki je bil določen za ogled mesta in morali smo se posloviti. Bilo jim je žal, da je konec lepih počitnic. Ko so nam stiskali roke so govorili: »Lepo nam je bilo pri vas in žal nam je, da že moramo odpotovati. Pa tudi vi pridite k nam. Verjemite, ne bo vam žal! Lepo vam bo!« Poslovili smo se. Avtobus jih je odpeljal čez zelene štajerske hribe domovini naproti.

Niso bile prazne njihove besede, ki so nam jih govorili, kajti naši delavci, ki so bili izbrani, da bodo šli na desetdnevno letovanje na Češko so bili nadvse zadovoljni. Bili so presenečeni nad njihovimi tovarnami in spomeniki ter njihovimi počitniškimi domovi, kjer so preživljali lepe počitnice v tihi gorski idili. Skoraj bi lahko rekli, da so ob odhodu ponavljali enake besede, kot njihovi tovariši iz Češke.

Franjo Panza

Izlet gospodinjskega krožka

(Piše — očividec)

Tako! Napisati moram »poročilo« o izletu. Kako smešno se to sliši, ne? Poročilo, reportažo, članek in še in še, jaz pa bom napisala samo, kako smo se imeli.

Povabljena sem bila, naj se udeležim izleta gospodinjskega krožka LT. Z veseljem sem povabila sprejela in se veselila, kako prijetno bo v sami ženski družbi. Zjutraj nas je nekaj stalo pred tovarno (tako se menda prične vsak izlet v naši tovarni!) in videla sem, da so tudi možje zraven. Mislila sem, da so prišli spremit svoje boljše polovice, a sem pozneje ugotovila, da so jih spremljali vso pot. Zelo lepo!

Rekli so, da bomo »odražali« ob 6. uri. Pa ni bilo tako. Čakali smo našega »Videka« skoraj do sedmih in šele potem zavili proti Maniboru.

Lepo jutro je bilo, še lepše pa so zapeli fantje in možje, ki so bili zraven. Res, čudovit je bil pogled na vzhajajoče sonce, v avtobusu pa so na zadnjih sedežih lepo ubrano zapeli. Takrat sem zvedela, kam pravzaprav gremo. Po poti smo se ustavili v Konjicah, da si napolnimo praznine v telesu, nato pa naprej. Pot nas je vodila (namreč Videk nas je vodil oziroma vozil, mi smo šli tja, kamor je hotel on) proti Ptujju, kamor smo prav kmalu prispeli. Naš avtobus je zapeljal na grad, kjer so si nekateri, ki še ga niso videli, ogledali notranjost

gradu. Mi, ki smo te reči že videli, pa smo na grajskem vrtu ždeli na soncu kot martinčki in se zalivali, seveda samo z dobriimi rečmi. Kmalu smo krenili dalje. Za kosilo smo že pripeli (pel je že skoraj ves avtobus, moram reči pravilno — vsi, ki so bili v avtobusu. Videka nisem videla ali je tudi pel, verjetno ne) v Slatino Radenci. Ogledali smo si zdravilišče, park, bazen, pisali kartice, razglednice, in šli jest. V hotelu Kakosežereče smo kar prestrašili mladi prikupni natakari, ki pa sta se še kar znašli. Opazila sem, da smo mi Celjani kar precej izbirčni in nobel ljudje. Se ne zadovoljimo kar tako z »ajnfah« rečmi.

Ne bi se ustavljala s pripovedovanjem o Slatini. Mi namreč nismo bolani in smo se hoteli malo poveseliti, zato smo krenili na pot naprej, »ker bo kaj luštno blo in kaj za pit dobo.« In to smo iskali kar lep čas. V naših lepih gonih se ne da pit dobiti, pa tudi grozdja se ni dalo nič »rabutat«, ker ga ni bilo. In šli smo v Jeruzalem, pa nismo prišli v Betlehem in niti litra vina nismo tam dobili. Po posvetovanju smo krenili dalje na nek Vinski vrh. Ko smo tja prišli, je bilo vse zaprto, stekla razbita. Suša je bila velika, naš harmonikar je nemirno prekladal harmoniko, in — naš putovodja Heda, je šla iskati lastnika, ki bi nam odprl in nam dal nekaj za žejo gasit. Mi ostali smo čakali, se menili, robantili, »kakšna je to orenga«, vendar smo Hedo in nekoga s ključem le dočakali. Potem smo se vsedli za mizo, vsak je potegnil iz mrež, cekarjev, torbic kar je imel za pojediti, drugi smo pomagali, potem smo pili, plesali, peli. Putovodja Heda je celo zaplesala z metlo, poleg metle še s kavalirjem z lepo ruto — robčkom — potem se je pa metla zlomila in mi smo se smejali. Še to moram povedati, da smo plesali »polštertanck«, a namesto

»Polštra« je bil dober kar časopisni papir, ki je bil nazadnje že čisto strgan. Tudi jaz sem plesala, pa sem pred Videka pokleknila, da se mu tako nekako zahvalim, da nas je tako lepo in sigurno vozil po strminah in dolinah naše slovenske zemlje.

V poznih urah smo zavili proti domu, sonca ni bilo več, padal je dež, veseli ljudje so postali trudni, spali so. Bil je lep dan, prijeten in vesel, zato pravim — še več takih dni, še več takih izletov, potem bi lažje in z več volje delali.

ŠPORTI

radi II., Lovretič, Pečnik, Hojnik, Kvartič, Pirnat in Romih.

EMO: Gorjup, Seles, Kovačič, (Beltram), Lebič, Coklič, Korošak, Vasič, Ekselenski, Ratej, Demirovič, (Zec).

Iz rezultata bi marsikdo sklepal, da je ekipa EMO igrala podrejeno vlogo, toda temu ni tako. Predvsem v prvem polčasu je bilo moštvo EMO enakovredno in bi lahko tudi mirne duše dosegli kakšen gol, med drugim je vratnica rešila sigurnega zadetka vsaj dvakrat igralce NK OLIMP. Tako se je prvi del igre končal s pičlim vodstvom mnogo mlajših in kondicijsko pripravljenih igralcev OLIMPA le z enim golom razlike.

Drugi polčas je pokazal, da je 90 minut igre le preveč za starejše kolege iz naše tovarne ter se lahko igralci OLIMPA (veči-

noma iz naše tovarne) zahvalijo svoji kondicijski pripravljenosti, da so proti koncu tekme visoko zmagali.

Igralcem EMO pa naj čestitam na igri, saj dokler so imeli kondicijsko vzdržljivost, so bili tehnično skoraj enakovredni nasprotnik ekipi, ki dosega prav lepe rezultate v II. conski nogometni ligi, kjer zasedajo trenutno odlično drugo mesto ter častno zastopajo šport predmestja Celje — Gaberje. Zmagi NK OLIMP ni oporekati in je zaželeno, da bi še večkrat prišlo do medsebojnih športnih borb na zelenem polju. Tekma je bila zelo fair in na pravi prijateljsko-športni osnovi.

Tekmo je dobro vodil dolgoletni igralec NK OLIMP tovariš Založnik v obojestransko zadovoljstvo.

Mirko Ekselenski

EMO—

NK Olimp 1:5 (0:1)

7. oktobra letos sta se pomerili nogometni ekipi EMO (stari igralci NK OLIMP) in NK OLIMP (igralci, ki danes zastopajo rdeče-belo barvo kluba iz Gaberja).

Rezultat tekme je bil 5:1 za NK OLIMP.

Moštvi sta nastopili v postavi:

NK OLIMP: Bojadijevski, Repinc, Conradi I., Koštomaj, Con-

Srečko Pukl

Vtisi iz Moskve

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ni nam preostalo drugega kot da se postavimo v vrsto in čakamo, kdaj se nas bo kdo usmilil in nam prepustil mesto. Po dvajsetih minutah čakanja mi pove možak pri vratih, da lahko vstopim. Se predno sem se zavedal, da sem zgrešil, ker sem prvi vstopil, je prišla k meni uslužbenka te restavracije in me peljala do mize, kjer je bilo prosto mesto. Priledel sem k družbi treh študentov, ki so vneto debatirali ob kozarčku žgane pijače. Kmalu je prišla k meni strežnica in me vljudno vprašala kaj bom naročil. Ko bi prej vedel kakšne muke bom imel pri naročanju kosila, bi prav gotovo raje počakal do večera in se v miru najedel v hotelu, toda sedaj ni bilo več drugega izhoda kot izpeljati naročilo do konca. Dobrih pet minut sva si s strežnico govorila različne kulinarične besede, toda efekta ni bilo nobenega. Končno sem si s pomočjo treh študentov priboril kar soliden obrok in bil sem presenečen, ko si je strežnica vse napisala. Že je hotela oditi, ko se obrne in vpraša kaj naj prinese za piti. Tu sem se že počutil bolj domačega in takoj sem ji odgovoril pol litra vina. Ona me je malo zaskrbljeno pogledala in zdelo se mi je, čeprav sem besede zavil malo po rusko, da me ni popolnoma razumela. Ko sem ji še enkrat ponovil kaj hočem za piti me vpraša če hočem morda »suhoe vino«. Kolikor sem znal rusko, sem vedel, da pomeni suho — suho in ker mi ni bilo prav nič do tega, da bi bil kakšno vino v prahu, kot sem si ga po njenih besedah predstavljal, sem ji zopet pričel tolmačiti, da sem žejen in da bi raje pil čisto navadno mokro vino. Po začudenem pogledu strežnice, ki je počasi izgubljala živce, sem videl, da sem ga zopet polomil. Ko sva se končno pogovorila, kaj naj prinese, rekel sem ji naj prinese kar hoče, me še z zadnjimi močmi vprašala koliko. Odgovoril sem ji pol litra, po izrazu njenega lica sem videl, da sva zopet na začetku. Ne vem komu bi popustili živci, če v tem hipu ne bi vstopili kolegi iz Bolgarije in objasnili, da hočem suho vino 500 gramov. Medtem ko smo čakali na kosilo, katerega sem si od vseh jaz najmanj želel, so mi kolegi razložili na pomeni »suhoe vino« navadno vino za razliko od sladkih desertnih vin in da naj tu vsa pijača naročam v utežnih merah — gramih in ne v litrih. Po kosilu smo se odpra-

vil nazaj v hotel, da bi se do dobra odpočili za zdravniški pregled, ki naj bi bil naslednji dan.

Naslednje jutro sva šla na zdravniški pregled skupaj s tovariši iz Bolgarije, SSSR-a in Romuni, ki so prispeli ravno pred nekaj urami. Razen Romunov, ki so morali preložiti pregled, bili so utrujeni od potovanja, smo vsi uspešno končali vse preglede. To je bila zadnja prepreka in to ne majhna, pred pričetkom akrobatskega letenja. Nihče od nas si niti pomisliti ni upal, v kako nerodni situaciji bi bil, če bi zdravniška komisija, ki pri svojih zaključkih upošteva samo rezultate posameznih pre-

ulice tudi male cisterne na dveh kolesih in iz njih so točili »hlebni kvas«, to je pijača, napravljena iz prežganega kruha ali pa pivo. Za borbo proti žeji so bili ob ulici postavljeni še avtomati, ki točijo za eno kopejko kozarec soda vode, za tri kopejke pa primešajo še malo sadnega sirupa. Po mojem mnenju je v Moskvi dobro pripravljeno za borbo proti žeji tudi v najbolj vročih mesecih. Po nekaj minutah sprehoda smo končno zagledali trgovino, katere ime nam je zagotavljalo da bomo tu prav gotovo videli mnogo različnih predmetov. Že ko smo vstopili smo videli, da trgovina res zasluži svoje ime »Univermag« (Univerzalni maga-



»Bolšoj teater« v Moskvi...

gledov, ugotovila nesposobnost kandidata za akrobatsko letenje. Sam sem bil zelo vesel, da sem vse preglede uspešno »zvozil« posebno še zato, ker so bili tudi rezultati psihološkega pregleda še v normalnih mejah, v kar sem v zadnjih mesecih pred odhodom v Moskvo že močno dvomil. Ker je bil začetek letenja zaradi tovarišev iz Romunije preložen na naslednji dan, smo se odločili za ponoven sprehod po mestu. Bili smo radovedni kako izgledajo tukaj trgovine, kaj se lahko kupi in koliko stane. Zato smo se napotili kar po prvi večji ulici v upanju, da nas bo pripeljala do kakšne trgovine. Med sprehodom smo si ogledovali prodajalnice sladoleda, ki jih je bilo neverjetno mnogo. Sladolede prodajajo v različnih količinah, od velikosti naše lučke do polkiških zavojev. Zanimivo je bilo pripovedovanje ruskih kolegov, da stojijo prodajalci sladoleda pri svojih hladilnikih, oblečeni v debele kožuhe tudi sredi najhujše zime pri mrazu okoli -35° in kričijo »moroženoe« (sladolede). Poleg prodajalnic sladoleda smo videli ob robu

zin). Tu si lahko kupil vse od fotoaparátov, fotomateriala, radioaparátov, televizorjev, tekstila itd., do dragocenega ruskega krzna in nakita iz jantarja. V splošnem so bile cene zelo slične našim, le da so bile cene tehničnega materiala malo nižje. Cene nekaterih luksuznih predmetov pa precej višje kot pri nas. Kot primer bi navedel, da stanejo naši boljši moški ali ženski čevlji, če se jih sploh lahko dobi, okoli 35 do 45 rubljev. Seveda velja to samo za jugoslovanske in angleške čevlje, ki jih uvrščajo v najvišji razred po kvaliteti. Če pomislimo, da je rubelj več kot dolar potem stanejo tam takšni čevlji od 50—60 tisoč naših dinarjev, kar bi bilo celo za naše jugoslovanske plače mnogo preveč, ker pa se tudi pri nas vsi ne vozimo v najmodernejših avtomobilih, si tudi v Moskvi ne more vsak privoščiti takšnih čevljev. Prav tako so zelo dragi in zelo cenjeni predmeti iz najlona. Moška najlon srajca stane, če se jo dobi, od 20—30 rubljev, dežni plašč pa od 35—40 rubljev. Zanimivo je,

da so krzneni predmeti v primerjavi z predmeti iz najlona zelo poceni. Vsekakor bi se marsikatera naša ženska odrekla nekaj najlonskim plaščem in se raje ogrnila z lepim krznenim plaščem, ali pa bi raje pogrešala kolekcijo čevljev po zadnji modi in jih zamenjala za predmete iz hermelina ali drugega cenjenega krzna.

Po ogledu trgovine smo se vozili še nekaj časa s trolejbusom in si ogledovali med vožnjo vse kar smo skozi okno lahko videli. Ko smo se pripeljali do znamenitega gledališča »Bolšoi teater«, smo izstopili in si stavbo malo bolje ogledali. Ko smo hoteli oditi, se je pripeljal pred nas avtobus z vzhodnonemško registracijo in se ustavil. Iz radovednosti smo malo počakali in videli smo, kako so pričeli izstopati turisti z veliko naglico, ki bi bila lahko vzor marsikateremu gasilskemu društvu. V nekaj sekundah so bili vsi lepo v polkrogu zbrani pred vodjem, ki jim je prav tako v telegrafskem stilu tolmačil, kje so in kaj gledajo. Zanimivo je bilo to, da so bili potniki ali turisti med razlagi obrnjeni s hrbtom proti stavbi, ki so si jo ogledovali in ko je bilo tolmačenje končano so mimogrede pogledali to čudo, jo hitro slikali in že so bili v avtobusu, pripravljeni za ogled druge moskovske znamenitosti. Ker sem tudi kasneje srečeval takšne ekskurzije in to stalno na določenih mestih, mi ni bilo prav nič težko zamisliti, si kako izgleda izlet v Moskvo, ki ga prirejajo razne turistične agencije.

Ker je bilo že pozno, smo se napotili proti našemu novemu domu in mimogrede smo stopili še v restavracijo Sofija in si za zvečer rezervirali mesto. Prav nič nas ni mikalo, da bi zopet stali pred vrati in čakali na vstop.

S CANKARJEM V MARIBORU

V torek, 18. oktobra je SLG Celje gostovalo v Mariboru v okviru mariborskega prvega slovenskega gledališkega tedna s Cankarjevo komedijo ZA NARODOV BLAGOR. Gostovala so še druga slovenska poklicna gledališča z najboljšimi predstavami iz pretekle sezone. Celjsko gledališče je nameravalo gostovati s Sartrovimi UMazanimi ROKAMI, vendar je zaradi obolelosti v ansamblu moralo spremeniti načrt. Po mnenju tiska pa je tako gledališki teden samo še pridobil na kompaktnosti programa, saj so bila na sporedu izključno slovenska dela. Ljubljanska Drama: Linhartov »Matiček« in Cankarjevo »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«. Tržaško gledališče: Tavčar: »Mrtni kanarček«, mariborska Drama: Dogodek v mestu Gogi, MG ljubljansko: Mikeln: Inventura 65.

Letos praznujejo delovni jubilej...

Za 30-letno delo v tovarni:
Flis Alfred, Mirnik Zofija, Trebovc Franc, Germadnik Albina, Golob Leopold, Guzej Marija, Kiker Ana, Kvas Ivan, Soln Jožefa, Kodela Alojz, Koželj Drago, Kelc Anton, Lampret Ladislav, Stropnik Edi, Dofek Betka in Kralj Štefan.

Za 20 let dela v tovarni:
Čater Marija, Jagodič Zlatka, Korošec Ludvik, Lednik Anton, Mežnar Ivan, Mlakar Ferdo, Pešak Franciška, Arlič Cirila, Ferant Franciška, Jančič Angela, Koprivšek Jože, Krajšek Vinko, Mastnak Ana, Poznič Marija, Repar Ana, Robnik Terezija, Spindler Matilda, Dobrajc Ivana, Krajnc Edi, Perc Ivan, Amon Jože, Ban Leopold, Končan Vili, Mirnik Franc, Rebernik Jože, Rojnik Franc, Zibert Anton, Romih Anton, Meznarič Alfred, Kajta Dora, Kerš Andrej, Seničar Ljudmila, Zohar Karl, Božič Zvone, Cokan Ludvik, Habjan Slavko, Košec Anton, Kotnik Marija, Kralj Jarošoln Ruža, Tržan Anton, Perko Karl, Pilih Viktor, Skale Amalija, Lubej Justina, Oprešnik Pavla, Planinc Marija in Pristovnik Marjan.

10-letno delo pa:
Babič Jožefa, Bezovšek Franc, Borišek Elizabeta, Carovič Ivan, Cerovšek Alojzija, Cesnik Franc, Čvan Alojz, Delakorda Ivana, Flajs Olga, Florjanc Franjo, Gajser Ana, Gobec Jože, Golavšek Andrej, Gorenšek Stanislava, Gorišek Franciška, Held Valentina, Herman Zmagoslav, Horjak Marija, Hribernik Gabrijele, Ivankovič Tere-

zija, Jandrič Marinka, Jelen Angela, Jernejc Marija, Jošt Marija, Karner Aleksander, Kmecl Marija, Kmetič Milan, Kojc Blaž, Korošec Janez, Korošec Jože, Korošec Mirko, Kosaber Alojz, Košak Vida, Košec Marija, Košir Ernest, Koštomaj Marija, Kotnik Ciril, Koželj Franc, Kožuh Ana, Kračun Alojz, Krajnc Franc, Krajnc Marija, Krajnc Rozalija, Kristan Jožefa, Krivec Marija, Kroflič Matija, Krušič Terezija, Kušer Terezija, Kvartič Marjan, Malin Ana, Mavrič Branko, Mernik Franc, Mikola Helena, Molan Marija, Motoh Franc, Novačan Jožefa, Oberčkal Jože, Ofentavšek Silva, Oprešnik Agata, Padežnik Marija, Pajk Alojz, Pobirk Ladislav, Počivavšek Jože, Podgoršek Alojz, Rednak Terezija, Remih Marija, Rezar Majda, Režun Marija, Rogoz Ivana, Rošer Ivan, Sever Franciška, Sivka Danica, Sredovnik Štefanija, Straškam Marija, Stropnik Ivica, Skoflek Franc, Španzelj Ivana, Teržan Rudi, Točaj Alojz, Valenčak Neža, Videnšek Erna, Vinder Terezija, Vodišek Marija, Voga Stanislav, Vouk Ivana, Zalokar Antonija, Zelič Kamilo, Zore Rudi, Zupanc Marija, Žnidaršič Franciška, Žurej Avgust, Čendak Olga, Doberšek Anica, Gogič Anica, Golob Marija, Januš Vlado, Jordan Silva, Knez Tomislav, Korošec Vili, Kotnik Lambert, Lipar Brigita, Medved Brigita, Okorn Helena, Pilih Marjan, Skale Magda, Tkavc Sonja, Vedlin Fanika, Vedlin Janko, Vetrlih Ljudmila, Zavšek Ivan in Zelič Marija.

Kadrovske vesti

Novi člani v kolektivu:
Fidler Franc, Velenšek Alojz, Tkalec Josip, Ing. Antelj Franc, Ing. Pišek Anton, Kačičnik Jože, Motoh Martin, Čepin Jože, Avbelj Edvard, Šturbej Rudi, Prah Leopold, Čekič Dobrivoje, Černelc Jože, Brezinšek Andrej, Šurbek Štefan, Stožir Anton, Veber Ivan, Milovanovič Milovan, Pirnat Marjan, Mlakar Danijel, Braček Alojzija, Čokl Štefanija, Vetrlih Magdalena, Rehar Darinka, Hojnik Danica, Novak Vilma, Koražija Anton, Mehle Angela, Tratnik Nada, Plevnik Danica, Feldin Majda, Zagar Antonija, Šorn Marija, Šekoranja Elizabeta, Belej Aleksandra, Rebernik Jožefa, Mec Zdenka, Omerza Neža, Komplet Cecilija, Odeb Ivana, Razgoršek Olga, Lipuš Jožefa, Mihelčič Ida, Ogorevc Marija, Zupanc Jožica, Pesan Ivanka, Ambrož Vera, Prece Marta, Zdolšek Marija, Pirc Olga, Tro-

biš Jožefa, Deželak Marinka, Petek Franciška, Jan Milica, Koštomaj Milena, Cverlin Marinka, Jereb Karolina, Banovšek Ana, Naglič Breda, Šušnjara Slava, Lešnik Marija, Lesnika Alojzija, Kristan Alojzija, Bizjak Silva, Šaberl Stanislava, Lisec Marinka, — Miroslava, Klinar Marija, Ovtar Jožefa, Slatinek Antonija, Premuš Franciška, Lešnik Lidija, Mulej Marija, Kovačič Jožefa, Bukovšek Magdalena, Senič Justina, Jelen Marija.

V naši sredi Vam želimo obilo delovnih uspehov!

IZSTOPILO SO:
Vouk Maks — upokojen, Sožir Martin — k vojakom, Veber Franc — samovoljno, Fegeš Franc — sporazumno, Štorman Ivan — nadaljevanje študija, Stojan Jože — samovoljno, Juras Franjo — poizkusna doba, Brecl Ivan — sporazumno, Fidler Franc — preizkusna doba, slava, Lebič Jožefa, Leljak Vida, Malej Inge, Stante Marija, Čater Justina — sporazumno.

REZULTATI POSLOVANJA...

(Nadaljevanje z 9. strani)
segli, toda ne smemo pozabiti, da bomo presegli tudi izplačila osebnih dohodkov. V strukturi plačane realizacije (zap. št. 27, stolpec 3 in 5) vidimo, da smo že planiran trend osebnih dohodkov dosegli, čeprav vemo, da v prvem polletju nismo izplačevali planiranih osebnih dohodkov. Po planu smo absolutno realizirali osebnih dohodkov 96 %. Izplačali pa smo jih že v višini 1 % nad plan. Torej bomo morali proizvodni plan vsaj dosegati, če bomo hoteli obdržati izplačila osebnih dohodkov na sedanji višini. Morda ni jasna ta razlika med izplačanimi in realiziranimi osebnimi dohodki. Ta razlika nastopa v tem, da smo mi začeli izplačevati polne osebne dohodke po sprejetju nove analitične ocene in pravilnika o delitvi dohodka ter osebnih dohodkov, a količniki, ki jih porabljamo za fakturirano in plačano realizacijo režejo stroške in osebne dohodke v kumulativni. To je več mesecev skupaj. Zato dobimo povečan rezultat izplačil enega meseca porazdeljen na več mesecev. Mesečna masa realiziranih OD bo zaradi tega pojava precej nižja od dejanskih izplačil. Kako se to dogaja? Npr. če smo v šestih mesecih realizirali oseb-

ne dohodke po 100 milijonov starih din, je to (6 krat 100) 600 milijonov. Izplačevali smo pa prav tako v isti višini. Za sedmi in osmi mesec bi npr. izplačali po 150 milijonov (150 + 150 + 600). Povprečno v osmih mesecih je to 115 milijonov, a ne kot bi realno moralo biti. Količnik med fakturiranimi in vkalkuliranimi stroški, se porablja kot rečeno na celotno maso vseh stroškov, zato so realizirani osebni dohodki v našem primeru tudi nižji.

Iz strukture v tabeli (zap. št. 26) je razvidno, da smo že z izplačili v plačani realizaciji relativno v višini plana. V naslednjih mesecih se bo struktura spreminjala v prid realiziranih osebnih dohodkov.

Naš pravilnik o delitvi dohodka pa predvideva, da se po vsakem obračunu izločijo sredstva do skladov in dolgov, nato šele delijo osebni dohodki. Če ne bomo v predvidenimi nalogami dosegali proporce internih pravilnikov, je jasno in tud, tragično, da bomo morali se pomiriti z dejstvom, nižjih prejemkov.

Podrobnejše analize, so zajete v analizi 9-mesečnega poslovanja, iz katere je razvidno celotno poslovanje z absolutnimi in relativnimi kazalci. Ivan Čendak

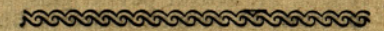
OB PREMIERI RASOMONA

V teh dneh je bila že druga letošnja premiera v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju. Igra RASOMON je delo ameriškega zakonskega para Fay in Michaela Kanina, osnova pa ji je japonska povest. Zanimivost tega dela je, da o istem dogodku — posilstvu in domnevnem umoru pripoveduje več ljudi, vendar niti ena zgodba ni enaka drugi, saj si dogajanja vsak drugače točmači. Nauk tega dela je brez dvoma že znana resnica, da človek vidi in sliši samo tisto, kar želi.

POROČILI SO SE:

Kresnik Veronika — Kumer, Škorja Jože.

V novi življenjski poti obilo srečel!



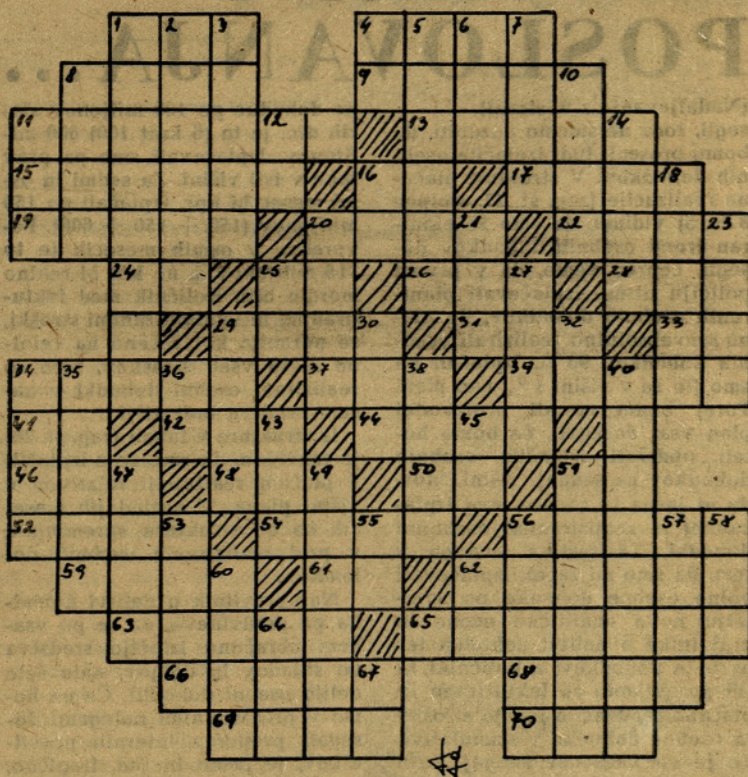
Prav lepo vas pozdravljam. Ste mogoče mislili, da se ne bom več oglašila? Menda ja ne? Kol vidite, še nisem »šla cugrunda«. Moram pa povedati, da zaradi »poostrene discipline« ne morem iti naokrog in opazovati, kaj vse se kje dogaja. Niti se nisem mogla odzvati povabilu, da naj si grem ogledat »generatorski plin« in tabornice, ki še vedno žive, zahvaljujoč svoji močni volji. Res, ne morem hoditi in »flankirati« naokrog, da me kdo slučajno ne vidi in da na »disciplinsko«. Mejdun, vse je pa res v stilu »discipline«! Ko sem nedavno tega pristostvovala neki seji v dvorani CDS, ki je sicer zelo lep »stikček«, sem opazila (čudno, da šele sedaj) velik bel napis na lepo nagubanem blagu za mizo predsednikov, in sicer piše to-le: »Za vestna socialistična disciplina je predpogoj našega napredka«. To sicer drži, le slovnično ne nekam, hkm! Nočem veliko šimfati, ker se bojim, da je tudi to disciplinsko prepovedano in bi morda ne bil radi tega naš napredek dober.

Upam, da si bom nekako ukradla čas in šla malo naokrog, pa četudi na malo »čvekpartijo« in bom katero zvedela, če že videti ne bo prilike.

Za red in disciplino se tudi jezik lahko in mora skrajšati.

Špila

Náša križanka



VODORAVNO:

1. Nikalnica, 4. del kuhinjske opreme (dvoj.), 8. odeja, 9. strela, 11. zaklonišče, 13. avtomobilsko olje, 15. človek, ki skrbi za kletne prostore, 16. arabski žrebec, 17. pristanišče, 19. dolina v Julijcih, 20. plin, 22. koli, bati, 24. dva soglasnika, 25. veznik, 26. glavno mesto Italije, 28. ocet, 29. moč, 31. hrib v Posavju, 33. avtomobilska oznaka za Valjevo, 34. ograjen prostor za živino pri rančih, 37. ženski pevski glas, 39. reket, 41. vrsta tovornih avtomobilov, 42. imek režiserja filma »Vesna«, 44. prebivalka Irske, 46. čebelji proizvod, 48. ogrevalno telo, 50. enaka soglasnika, 51. avtomobilska oznaka Kranja, 52. tuje moško ime, 54. velik ogenj, 56. začetnici slovenske narodne junakinje, 58. vrsta semen, 60. žensko ime, 65. gusarji, 66. ime hunskega poglavarja imenovane »Bič božji«, 68. sredozemska rastlina, 69. najmanjši delec snovi, 70. padavina.

NAVPIČNO:

1. mesec v letu, 2. umetna snov, 3. vnetje sluznice, 4. 22. in 2. črka, 5. obrtnik, 6. velikan, 7. enako, 8. naslov slovenskega filma, 10. plutovina, 11. trije soglasniki, 12. začetnici slovenskega skladatelja zabavne glasbe, 14. nevednež, 16. kemična oznaka za aluminij, 18. del obdelane površine, 20. velika dvorana, 21. barva igralnih kart, 23. reka v Evropi, 25. Ludolfovo število, 27. križanec med oslom in konjem, 29. vodovod, 30. vprašalnica, 32. avtomobilska oznaka Mostarja, 34. globoka nezavest, 35. čistilni pripomoček, 36. začetnici slovenske narodne junakinje, 38. vrsta semen, 40. slovensko obmorsko letovišče, 43. obrtnik živilske stroke, 45. soglasnik in samoglasnik, 47. otroci, 49. pripomoček za črtanje, 51. naskok, ataka, 57. žensko ime, 58. kratica italijanske RTV, 60. soglasnik in samoglasnik, 64. rimski vojskovodja, 67. kemični znak za američij.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi ljube-
ga moža in skrbnega očka
STANKA VESELAKA
iskrena hvala alu-oddelku,
emajlirnici in oblikovalnici
za darovano cvetje in den-
arno pomoč. Posebna
hvala tov. JEVTIČU za nje-
govu požrtvovalnost in to-
lažilne besede, ter vsem
ostalim, ki so ga spremili
na njegovi zadnji poti.
Zalujoča žena Erna
s hčerko Karmen

ZAHVALA

Ob težki in nepozabni iz-
gubi moje drage žene in
mame Marije **CERENJAK**,
se iskreno zahvaljujem
vsem, posebno še sodelav-
cem EE 3, EE 9 in EE 10,
ki so darovali cvetje in ven-
ce ter jo spremili na njeni
zadnji poti.

Franc Čerenjak
in Tilčka Podpečan

1171 ČASOPISOV

IZHAJA V SFRJ



VENDAR LE EDEN



OGLASI

Prodam kompletno no-
vejšo spalnico — orehov
furnir — s postelnimi
vložki.

Oglasite se v sobi 57 v
drugem nadstropju.

Enota za gospodarjenje s
stanovanjskimi hišami spo-
roča:

GRADITELJI HIŠ — UGODNA PRILIKA

Prodamo rabljen »TRI-
KA« kotel št. 5.

Ogled možen vsak dan
pri hišnem svetu Delavska
12. (Vprašajte pri Vajsen-
bach.)

Cena po dogovoru!

PRODAM odlično Zephir peč
(kraljico peči) prirejeno tu-
di za kurjenje s premogom
in ne le z drvmi. Vprašaj-
te v uredništvu.

PRODAM eno leto star pol-
avtomatski pralni stroj
SUPER 3 (v brezhibnem
stanju) za 110.000 S-din.
Informacije v uredništvu
ali na interni telefonski
številki 227.

Emajlirco

Casnik izhaja v okviru eno-
te informacije vsako drugo
sredo v nakladi 3.700 izvo-
dov in ga dobijo vsi člani
kolektiva brezplačno. Ureja
ga uredniški odbor: Eva
Orač, ing. Jože Vajdetič,
Ivo Gostečnik, Emil Jejčič
in dr. Franc Zupančič.
Glavni in odgovorni ured-
nik Eva Orač. Naslov ured-
ništva Celje, Mariborska 86,
telefon 39-21, interna 207.
Tisk in klišeeji GP »Celjski
tisk« Celje